



Opinto-opas  
Kevät 2019



Salon  
kansalaisopisto

# peda.net Salon kansalaisopiston käytössä!

Monen muun kansalaisopiston tavoin myös Salon kansalaisopisto on ottanut käyttöönsä **peda.net**-verkkoalustan. Toki opiston nettisivusto ([www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto)) on edelleen tärkein informaatiokanavamme Internetissä. Muun muassa opiston kurssitarjonta ilmoittautumislinkkeineen ja yhteystietomme löytyvät sieltä.

Nyt käyttöön otettu peda.net on kätevä lisäpalvelu opiskelijoillemme sen tarjoamine monipuolisine käyttömahdollisuuksineen. Käytössämme oleva alusta joko sisältää tai alkaa nyt keräämään tarjottimelleen seuraavia herkuja:

- Kurssien video- ja kuvapäiväkirjoja
- Oppiaineiden esittelyt ja näihin liittyvät materiaalit, kuten kuvia opetustiloista, toiminnasta, töistä ja verkkolinkkejä ym.
- Kurssien materiaallilistat kerättyinä yhteen paikkaan
- Usein kysytyt kysymykset -osiossa on aihepiireittäin kerättyinä yleisimmät asiakkaidemme tiedustelut vastauksineen
- Risut ja ruusut -osastossa voit antaa palautetta toiminnastamme
- Ehdota uutta kurssia -osastossa otamme mielellämme vastaan toiveita uusista kursseista
- Verkkokurssialusta kansalaisopiston toteuttamille verkkokursseille
- Kansalaisopiston tuntiopettajien käyttöön tarkoitettu Intranet, SKO-Intra

Tule tutustumaan tähän toimintamme uuteen näyteikkunaan osoitteessa **[peda.net/salonkansalaisopisto](http://peda.net/salonkansalaisopisto)**.

## Opistoinfo

|  |     |
|--|-----|
| Sisällysluettelo                         | 2   |
| peda.net Salon kansalaisopiston käytössä | 2   |
| ePassi   Sportti&Kulttuuri               | 2   |
| Yhteys- ja lukukausitiedot, henkilökunta | 3   |
| Opiskelijan tietopaketti                 | 4-5 |
| Ohjeita netti-ilmoittautumiseen          | 5   |
| Salon kansalaisopiston opiskelijakunta   | 7   |

## Kevätkauden 2019 opetustarjonta

Avoin yliopisto: [www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto)

- 6 Maksuttomia kursseja työttömille työnhakijoille
- 8 Ihminen ja yhteiskunta
- 13 Luonto ja ympäristö
- 14 Kielet (Huom! Kielten taitotasot jo sivulla 13!)
- 23 Musiikki
- 25 Teatteri ja sirkus
- 26 Sanataide ja kirjallisuus
- 27 Kuvataide
- 31 Kädentaidot
- 36 Tekninen työ
- 37 Tieto- ja viestintäteknikka
- 42 Liikunta ja tanssi
- 50 Vapaa-aika, koti ja harrastukset

Lukuvuoden aikana on tarjolla runsaasti esityksiä, konsertteja, näyttelyitä ym. produktioita. Ilmoitamme niistä opiston nettisivuilla osoitteessa

**[www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto)**  
-> Näyttelyt, esitykset ym. produktiot

## ePassi | Sportti&Kulttuuri

Jos käytössäsi on ePassi | Sportti&Kulttuuri, voit maksaa sillä osallistumisesi tietyille Salon kansalaisopiston kursseille. Lue seuraavat ohjeet tarkasti, jotta tiedät kuinka menetellä!

Kurssimaksun maksaminen ePassilla on mahdollista vain Internet-ilmoittautumisen yhteydessä. Kurssimaksun maksaminen sillä jälkikäteen ei ole mahdollista. Myöskään puhelimitse ilmoittautuessasi passia ei voi siis käyttää.

Ilmoittaudu internetin kautta kursseille sivun 7 ohjeen mukaisesti. Kun olet kirjoittanut yhteystietosi ja klikannut LÄHETÄ ILMOITTAUTUMINEN -painiketta, niin näet näytölläsi SporttiPassi- tai KulttuuriPassi-kuvakkeen. Klikkaamalla sitä hyppäät uuteen ikkunaan, ePassi Sportti&Kulttuuri järjestelmään. Kirjaudu sisään omilla tunnuksillasi ja toimi sivuston antamien ohjeiden mukaisesti.

**Kannen kuva:** Andréa Vannucchi

Salon kansalaisopisto osallistuu Suomen Kulttuurirahaston **Oppi- ja hoitolaitosten yhteistyö Varsinais-Suomessa** -hankkeeseen suunnittelemalla ja toteuttamalla koulutuspilotin, jossa yhteisötaitetta viedään Salon vanhuspalveluiden hoivakoteihin kansalaisopiston opiskelijoiden ja Salon ammattiopiston aikuislähihoitajaopiskelijoiden kanssa. Yhteisötaitteellista toimintaa hoivakohteissa luotsaavat kansalaisopiston kuvataiteen tuntiopettajat Andréa Vannucchi ja Tea Tikka.

Kuvassa lähihoitajaopiskelijat Sari ja Virve, heidän keskellä Tea sekä oikealla maalaamiseen osallistunut asukas Aulikki.

**Taitto:** Kari Koivunen

# Yhteys- ja lukukausitiedot, henkilökunta

## YHTEYSTIEDOT

Hallintotilat sekä toimistopalvelut ovat Salossa sijaitsevassa päätoimipisteessämme.

Osoite: Salon kansalaisopisto  
Ylhäistentie 2  
24 130 Salo

Puhelin: 02-778 4561, 02-778 4570

Salon toimisto on avoinna syys- ja kevätkauden aikana ma-to klo 9-16 ja pe klo 9-14.

Toimistopalveluita tarjotaan myös Halikossa, Halikon lukion yhteydessä.

Osoite: Salon kansalaisopisto  
Kuruntie 30  
24 800 Halikko

Puhelin: 044- 778 4031

Halikon toimisto on avoinna syys- ja kevätkauden aikana ma klo 9-17, ti-to klo 9-15.30 ja pe klo 9-14.

## KEVÄTKAUSI 2019

Kansalaisopiston kevätkausi 2019 ajoittuu seuraavasti:

Kevätkausi: 1.1.-31.7.2019  
Talviloma: 18.2.-24.2.2019 (vko 8)

Virallisina juhlapyyhinä ja näiden aattoina klo 17 jälkeen sekä lomaviikkoina ei järjestetä opetusta.

## PÄÄTOIMINEN HENKILÖKUNTA

**Rehtori Päivi Pölönen** (28.1.2019 alkaen)

Puhelin: 044-778 4562  
Sähköposti: paivi.polonen@salo.fi

**Apulaisrehtori Kari Koivunen**

Puhelin: 044-778 4572  
Sähköposti: kari.koivunen@salo.fi

**Kieltenopettaja Leena Karimäki-Niemi**

Puhelin: 044-778 4563  
Sähköposti: leena.karimaki-niemi@salo.fi

**Kieltenopettaja Anne Pajunen**

Puhelin: 044-778 4565  
Sähköposti: anne.pajunen@salo.fi

**Koulutussuunnittelija (maahanmuuttajat): Sini Lundgrén**

Puhelin: 044-778 4686  
Sähköposti: sini.lundgren@salo.fi

**Kuvataiteen suunnittelijaopettaja Jaana Saario**

Puhelin: 044-778 4693  
Sähköposti: jaana.saario@salo.fi

**Käsityön opettaja Liisi Huotari**

Puhelin: 044-778 4567  
Sähköposti: liisi.huotari@salo.fi

**Musiikin suunnittelijaopettaja Pekka Laakso**

Puhelin: 044-778 4531  
Sähköposti: pekka.laakso@salo.fi

**Musiikinopettaja Helena Kangas**

Puhelin: 044-778 4714  
Sähköposti: helena.kangas@salo.fi

**Teknisen työn opettaja Jari Vatola**

Puhelin: 044-778 4583  
Sähköposti: jari.vatola@salo.fi

**Kurssisihteeri Paula Alanne**

Puhelin: 02-778 4570, 044-778 4570  
Sähköposti: paula.alanne@salo.fi

**Kurssisihteeri Soile Verhola**

Puhelin: 02-778 4031, 044-778 4031  
Sähköposti: soile.verhola@salo.fi

**Toimistosihteeri Birgitta Jalonen**

Puhelin: 02-778 4561, 044-778 4561  
Sähköposti: birgitta.jalonen@salo.fi

## Uusi käytäntö kurssitiedoissa!

Kurssin alkaminen tai peruuntuminen ratkaistaan viimeistään muutamaa päivää ennen kurssin alkamispäivämäärää. Ratkaisun jälkeen varattua kurssipaikkaa ei enää voi peruuttaa, vaan kurssimaksu laskutetaan riippumatta siitä, osallistuuko ilmoittautuja kurssille vai ei.

Jokaisen kurssin kohdalla on nyt mainittu viimeinen hetki, jolloin varatun kurssipaikan voi peruuttaa ilman laskua kurssille osallistumisesta. Voit peruuttaa kurssipaikkasi joko soittamalla (Huom! ei tekstiviestillä!) opiston toimistoon puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570 tai sähköpostilla osoitteeseen birgitta.jalonen@salo.fi. Peruutusta ei voi tehdä opettajalle!

Kurssimaksu laskutetaan aina, mikäli peruutusta ei ole tehty edellä olevien ohjeiden mukaisesti, tai peruutus tehdään kurssitiedoissa mainitun ajankohdan jälkeen tai se on kokonaan jätetty tekemättä. Vastaava käytäntö meillä on ollut ennenkin, mutta selkeyden vuoksi olemme halunneet lisätä tiedon näkymään jokaisen kurssin tietoihin. Usein varattu, mutta käyttämättä jätetty kurssipaikka vie paikan varasijalle jääneeltä ilmoittautuneelta.

# Opiskelijan tietopaketti

## OPISKELUOIKEUS

Kansalaisopiston opetustarjonnassa on kursseja kaikenikäisille. Useimmat kurssit on suunnattu lähinnä aikuisille (yli 15-vuotiaille), riippumatta osallistujan iästä tai koulutus pohjasta. Osa kursseista on tarkoitettu vain ikääntyville, työttömille, maahanmuuttajille, lapsille tai jollekin muulle kohderyhmälle. Jos mietit, voitko osallistua, niin soita ja kysy asiaa toimistostamme.

## KURSSEILLE ILMOITTAUTUMINEN

- Opiskelupaikka kurssille varataan ilmoittautumalla joko Internetin kautta tai puhelimitse. Ilmoittautuessasi sitoudut samalla maksamaan kurssimaksun.
- Kurssille voi osallistua ainoastaan siinä tapauksessa, että olet ilmoittautunut ja saanut kurssipaikan.
- Jokaiselle kurssille on määrätty ajankohta, josta lähtien sille voi ilmoittautua. Kurssin ilmoittautumisohteet on tässä oppaassa annettu joko kurssitiedoissa tai yhdistetysti sen aiheotsikon alapuolella, johon kurssi kuuluu.
- Kurssitarjontamme on näkyvissä myös nettisivuillamme osoitteessa [www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto). Siellä em. ilmoittautumisohteet on aina mainittu jokaisen kurssin kuvauksessa.
- Yleensä kurssiellemme voi ilmoittautua netin kautta. Nettisivuillamme on tällöin kurssin alapuolella valmiina ilmoittautumiskurssille -linkki, jota klikkaamalla ponnahtat suoraan ilmoittautumisjärjestelmään kyseisen kurssin kohdalle.
- Kurssipaikkaa ei voi varata tulemalla toimistoon ilmoittautumisaikana. Ilmoittautumista ei myöskään voi tehdä sähköpostitse, tekstiviestillä tai puhelinvastaajaviestillä.
- Alle 18-vuotiaan ilmoittautuessa tarvitsemme aina huoltajan tiedot laskutusta varten!
- Jos laskun maksaa joku muu kuin kurssilainen itse, on laskutustiedot mainittava ilmoittautumisen yhteydessä.
- Kurssille voi ilmoittautua myös annetun ilmoittautumisaikojen jälkeen joko Internetin kautta tai puhelimitse Salon toimistoon sen aukioloaikoina, puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570.
- Tarkemmat netti-ilmoittautumisohteet löytyvät tästä oppaasta sivuilta 5. Internetin kautta ilmoittautuminen on nopeampaa kuin puhelimitse. Suosituimpien kurssien paikat täyttyvät hetkessä!
- Jos kurssi on jo käynnistynyt, voit toimistosta tiedustella onko siihen mahdollista päästä vielä mukaan.
- Jos ilmoittautuit avoimen yliopiston tai avoimen AMK:n opintoihin, on sinun erikseen ilmoitettava myös näiden tahojen opiskelijaksi. Nämä ilmoittautumisohteet löydät opiston nettisivuilta [www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto).

## KURSSIIN TUTUSTUMINEN

- Osassa kursseista kurssipaikan viimeinen peruuttamishetki ajoittuu seuraavalle viikolle kurssin käynnistymisen jälkeen. Tämä tarkoittaa sitä, että voit maksutta käydä tutustumassa ensimmäiseen kurssitapaamiseen ja tehdä sen jälkeen päätöksen kurssille osallistumisesta.
- Jos päätät tällaisen kurssin ensimmäisen kurssitapaamisen jälkeen, että et jatka kurssilla, peru kurssipaikkasi mahdollisimman nopeasti alla olevien ohjeiden mukaisesti. Tällöin ehdimme tarjota kurssipaikkaasi varasijalla oleville ennen seuraavaa tapaamiskertaa.

## KURSSIPAIKAN PERUMINEN

- Olemme lisänneet kurssitietoihin lähes jokaisen kurssin kohdalle viimeisen ajankohdan, jolloin varatun kurssipaikan voi peruuttaa ilman laskua kurssille osallistumisesta. Varattua kurssipaikkaa ei tämän jälkeen enää voi peruuttaa, vaan kurssimaksu laskutetaan riippumatta siitä, osallistuuko ilmoittautuja kurssille vai ei.

- Voit peruuttaa kurssipaikkasi joko soittamalla (Huom! ei tekstiviestillä!) opiston toimistoon puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570 tai sähköpostilla osoitteeseen [birgitta.jalonen@salo.fi](mailto:birgitta.jalonen@salo.fi). Peruutus-ta ei voi tehdä opettajalle!
- Kurssimaksu laskutetaan aina, mikäli peruutusta ei ole ajoissa tehty edellä olevien ohjeiden mukaisesti, tai peruutus tehdään kurssitiedoissa mainitun ajankohdan jälkeen tai se on kokonaan jätetty tekemättä. Usein varattu, mutta käyttämättä jätetty kurssipaikka vie paikan varasijalle jääneeltä ilmoittautuneelta.

## KURSSIMAKSUT JA LASKUTUS

- Tässä oppaassa ja kotisivuillamme mainitaan jokaisen kurssin kohdalla sen kurssimaksu. Kurssin hinta määräytyy sen tuntimäärästä ja toimistomaksusta. Kurssimaksuun vaikuttavat myös muut mahdolliset järjestelykulut. Kurssikuvauksessa ilmoitetaan erikseen mahdollisesta materiaalmaksusta. Jos tulet keväällä mukaan syksyllä alkaneelle kurssille, hinta määräytyy kevään tuntimäärän ja toimistomaksun perusteella.
- Kurssimaksut laskutetaan lukukauden aikana.
- Alle 18-vuotiaan opiskelijan kurssimaksu laskutetaan aina huoltajalta.
- Myös yritys tms. organisaatio voi maksaa opiskelijan kurssimaksun.
- Jos haluat käyttää kurssin maksamiseen ePassia, kurssille voi ilmoittautua vain netti-ilmoittautumisen kautta. Tarkemmat ohjeet näiden Passin käytöstä löydät sivulta 2.
- Maksettuja kurssimaksuja ei palauteta takaisin.
- Opiskelija hankkii itse oppikirjat ja muun opiskelussa tarvittavan materiaalin, ellei kurssitiedoissa toisin mainita.
- Taiteen perusopetusryhmissä materiaalit sisältyvät opintomaksuun.

## ALENNUKSET

- Työttömät, eläkeläiset, maahanmuuttajat ja täysikäiset toisen asteen päätoimiset opiskelijat saavat perustoiminnan kurssimaksuista 35 prosentin alennuksen. Alennusta ei voida ottaa jälkikäteen huomioon jos kurssimaksu on laskutettu.
- Jos kurssista ei saa kurssimaksualennusta, kerrotaan tämä erikseen kurssikuvauksen alussa.
- Alennuksen piiriin kuuluvat saavat alennuksen seuraavasti:
  - Työtön työnhakija (koodi 02, 03, 07 tai 08): Saadaksesi alennuksen, sinun tulee toimittaa TE-toimistosta saatava todistus työttömyydestä opiston toimistoon (Ylhäistentie 2, 24130 Salo) ennen kurssin toista kokoontumiskertaa, ei opettajalle. Lomakkeen voi myös tulostaa itse [www.te-palvelu.fi](http://www.te-palvelu.fi) sivulta. Kirjaudu sisään kohdasta OMA ASIOINTI ja tulosta todistus kohdasta TODISTUS TYÖNHAUN VOIMASSAOLOSTA. Lomakkeen voit lähettää toimistoomme myös sähköpostin liitteenä os. [birgitta.jalonen@salo.fi](mailto:birgitta.jalonen@salo.fi). Lomake on voimassa kuluvan lukukauden ajan.
  - Eläkeläinen: Saadaksesi alennuksen, valmistaudu tarvittaessa esittämään eläkeläiskortti.
  - Kotoutumisajalla oleva maahanmuuttaja (enintään 5 vuotta Suomeen saapumisesta): Saadaksesi alennuksen, täytä ilmoittautumislomake kurssin alkaessa.
  - Täysi-ikäinen toisen asteen päätoiminen opiskelija: Saadaksesi alennuksen, sinun tulee toimittaa kopio opiskelijakortista tai muu todistus opiskelusta opiston toimistoon ennen kurssin toista kokoontumiskertaa. Alennus ei koske oppisopimuskoulutusta.
- Alennukset kurssimaksuista ovat henkilökohtaisia. Jos laskun maksaja on yritys tai yhdistys, alennuksia ei myönnetä.
- Taiteen perusopetuksen osalta alennus koskee opetukseen osallistuvien alaikäisten vanhempia, mikäli he tai toinen heistä on työttömänä, eläkkeellä, maahanmuuttaja tai toisen asteen päätoiminen opiskelija.

## KURSSIN TAPAAMISKERRAN PERUUNTUMINEN

• Opettajan sairastuessa pyritään tapaamiskerralle järjestämään toinen opettaja. Jos tämä ei onnistu, järjestetään korvaava tapaaminen oppaaseen merkityn viimeisen tapaamiskerran jälkeen vastaavaan aikaan. Opisto ilmoittaa kurssitapaamisen peruuntumisesta tekstiviestillä siihen numeroon, jonka olet antanut ilmoittautumisen yhteydessä.

## KURSSIN ALOITUSKOKO JA PERUUNTUMINEN

• Kurssi käynnistyy, jos sille on määräaikaan mennessä ilmoittanut tarpeeksi osallistujia. Kurssin alkaminen tai peruuttaminen ratkaistaan viimeistään muutamaa päivää ennen kurssin alkamispäivämäärää.

• Kurssin aloituskoko Salon keskustassa pääsääntöisesti 8 osallistujaa. Keskustan ulkopuolella se on pääsääntöisesti 7. Liikuntakurssien, luentosarjojen ja avoimen yliopiston osalta aloitusryhmäkoko on tätä suurempi, ryhmäkoot näissä määritellään kurssikohtaisesti.

• Opisto ilmoittaa kurssin peruuntumisesta tekstiviestillä siihen numeroon, jonka olet antanut ilmoittautumisen yhteydessä.

• Jos kurssi peruuntuu, niin siihen ei jälkikäteen pysty enää ilmoittautumaan.

## TODISTUKSET

• Opiskelija voi pyytää toimistosta todistuksen opiskelustaan. Kuluva lukuvuoden opiskelutodistuksesta peritään 5 euron, aikaisemmilta lukuvuosilta 10 euron maksu.

## OPINTONEUVONTA

• Opintoneuvontaa saa ilmoittautumisen yhteydessä oppiaineen vastuuhenkilöltä.

## VAKUUTUSTURVA

• Kaikki opiskelijat on vakuutettu opistossa sattuvan tapaturman varalta.

## HENKILÖREKISTERI

• Ilmoittautumisen yhteydessä kerätään henkilötietoja, joita ei luovuteta ulkopuolisille. Tietoja kerätään opiskelijoiden identifioimiseksi sekä kurssimaksujen laskutusta varten. Tiedot koulustausta ja pääasiallisesta toiminnasta kysytään tilastokeskusta varten.

Lukuvuoden aikana on tarjolla runsaasti esityksiä, konsertteja, näyttelyitä ym. produktioita. Ilmoitamme niistä opiston nettisivuilla osoitteessa

[www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto)  
-> Näyttelyt, esitykset ym. produktiot

# Ohjeita netti-ilmoittautumiseen

Lähes jokaiselle opistomme kurssille voit ilmoittautua puheliniilmoittautumisen lisäksi Internetin kautta. Nettisivuiltamme [www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto) löydät saman kurssitarjonnan kuin tästä oppaasta. Jokaisen kurssin kohdalla on mainittu ilmoittautumisajankohdan alku. Jos kurssille on mahdollista ilmoittautua netin kautta, on kurssitiedon loppuun sijoitettu **Ilmoittaudu kurssille** -linkki. Linkkiä klikkaamalla ponnahtat suoraan ilmoittautumaan kyseiselle kurssille.

Voit selata kursseja myös ilmoittautumisjärjestelmässä. Mene osoitteeseen [opistopalvelut.fi/salo](http://opistopalvelut.fi/salo) ja kirjoita haluamasi kurssinnumero tai kurssin nimi oikean yläkulman **Hae kursseja** -tekstikenttään. Tällöin haluamasi kurssin nimi tulee näkyviin. Kun klikkaat sen vieressä olevaa **Lisätietoa**-linkkiä, niin pääset samalle sivulle kuin edellisessä vaihtoehdossa.

Varsinainen ilmoittautuminen tehdään juuri tässä vaiheessa: klikkaa **Ilmoittaudu**-linkkiä, jolloin kurssi siirtyy vasemmassa reunassa olevaan ostoskoriin. Voit tämän jälkeen **Hae kursseja** -tekstikentän avulla valita muitakin kursseja ennen kuin kirjoitat omat tietosi järjestelmään.

Viimeisenä vaiheena täytät **Osallistujan tiedot** -lomakkeen. Huomaa, että kaikki lomakkeen tähdellä merkityt kentät ovat pakollisia. Jos kurssimaksun maksaja on joku muu kuin ilmoittettava henkilö, täytät myös maksajan yhteystiedot. Tämän teet klikkaamalla **Lisää maksajan tiedot** -linkkiä ja täyttämällä vaaditut tekstikentät.

Kannattaa tutustua lomakkeen alalaidassa **Ilmoittautu-**

**miso**hjeet-linkin takaa löytyviin ohjeisiin. Sinun on klikattava linkin vieressä olevaa ruutua, hyväksyt tällöin ilmoittautumiseesi liittyvät ehdot.

Ilmoittautumisesi on valmis, kun klikkaat **Lähetä ilmoittautumisen** -linkkiä.

## ILMOITTAUTUMISESSA HUOMIOITAVAA

Voit ilmoittautua kurssille myös puhelimitse. Kurssin yhteydessä on aina mainittu ilmoittautumiseen käytettävä puhelinnumero. Netti-ilmoittautuminen on kuitenkin aina nopeampi tapa varata kurssipaikka kun puhelimitse!

Voit koska tahansa harjoitella netti-ilmoittautumista harjoituskurssinumerolla **100000**. Kokeile!

**Ilmoittautumiseesi liittyen opisto ottaa sinuun yhteyttä vain kurssin peruutuessa tai saadessasi opiskelijapaikan varasijalta.** Syötä siis yhteystietosi tarkasti. Muista ilmoittaa toimistoon myös jos yhteystietosi tuonnempana muuttuvat.

Lasku toteutuneesta kurssipaikasta lähetetään sinulle postitse lukuvuoden aikana.

**Kurssipaikan peruminen on poikkeuksetta opiskelijan tehtävä!** Kansalaisopisto ei valvo kurssin aikana tapaamisten läsnäololistoja. Katso ohjeet kurssipaikan peruuttamisesta oppaan sivulta 4 tai nettisivuiltamme!

# Maksuttomia kursseja työttömille työnhakijoille

## Salon kaupungin työllisyyspalvelut ja kansalaisopisto järjestävät salolaisille työttömille työnhakijoille maksuttomia kursseja myös kevät- ja kesäkaudella 2019.

Kurssit on tarkoitettu **300 päivää työmarkkinatukea saaneille** ja niiden tarkoituksena on edistää hyvinvointia sekä työllistymismahdollisuuksia. Kurssit toteutetaan kuntouttavan työtoiminnan sopimuksilla, jota edeltää aktivointisuunnitelman laatiminen. Kurssin ajalta on mahdollista saada kulu- ja matkakorvaus. Kurseille ohjaututaan ottamalla yhteyttä viimeistään kolme viikkoa ennen kurssin alkamispäivää kuntouttavan työtoiminnan ohjaajiin:

### Teija Lampela

puh. 044 778 3091, teija.lampela@salo.fi

### Susanna af Björksten

puh. 044 778 3095, susanna.afbjorksten@salo.fi

**Huom!** Kehitämme jatkuvasti tarjontaamme! Osalle kurseista on tarjolla myös jatkoa niin, että lukuvuosi pitää sisällään kolmen yksittäisen, erisäällöisen kurssin syklin. Jokaiselle kurssille ovat tietenkin tervetulleita myös uudet osallistujat!

**Huom!** Tässä olevien kurssien tarkemmat kuvaukset (ja aikaan tiedot myös kesäkaudelle suunniteltavista kurseista) löydät osoitteesta [www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto) -> **Kursseja työttömille**

## LUONNONMUKAINEN KOTITARVEVILJELY Kevätkausi

ke klo 12-16.15 | 13.3.-12.6. | Kansalaisopisto, Ylhäistentie 2

Kurssin tarkoituksena on antaa sekä teoreettiset että käytännölliset valmiudet viljellä luonnonmukaisesti omaa ruokaa parvekkeella, laatikossa, kaupunkiviljelyynä, puutarhapalstalla tai omassa puutarhassa ja ymmärtää se osana ekologista elämäntapaa. Opiskelu on mahdollisimman käytännönläheistä. Kurssille on tervetulleita niin uudet kuin syksyn kurssillakin mukana olleet.

## SUOMEA TOIMINNALLISESTI JA TUKEA HYVINVOINTIIN

ti 09-13.15 | 29.1.-30.4. | Kansalaisopisto, Ylhäistentie 2

Maahanmuuttajille suunnattu ryhmä, jossa opitaan arkipäivän suomea toiminnallisesti sekä saadaan tietoa hyvinvoinnista ja sitä tukevista asioista. Yhteistyössä sosiaalipalveluiden sekä työvoiman palvelukeskuksen kanssa. Ryhmä kokoontuu kerran viikossa. Kurssilla keskitytään suomen kielen taitojen kartuttamiseen toiminnallisesti eri paikoissa vieraillemalla ja kuulemalla vierailijoiden esitelmiä terveyteen ja hyvinvointiin liittyvistä asioista.

## TUKEA SUOMENKIELISEEN TYÖNHAKUUN MAAHANMUUTTAJILLE

ti 11.15-15.30 | 29.1.-30.4. | Kansalaisopisto, Ylhäistentie 2

Suomen kielen kertaus- ja keskustelukurssi maahanmuuttajille. Kielitaitotaso vähintään A2. Kurssilla käsitellään erityisesti työelämään ja työnhakuun liittyviä asioita. Tärkeä osa kurssia on kannustaa opiskelijoita aktiivisuuteen ja omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen. Kurssilla tehdään paljon keskusteluharjoituksia, joissa vahvistetaan mm. omista työelämätaidoista kertomista. Kurssisisältöä on mahdollista muokata ryhmän tarpeiden ja kielitason mukaan. Kurssilla opiskellaan toiminnallisesti vieraillemalla eri paikoissa ja kuulemalla vierailijoiden esitelmiä mm. aktiiviseen vapaa-aikaan, terveyteen ja hyvinvointiin liittyvistä asioista.

## HYVÄN MIELEN ENGLANTIA

pe 10-14.15 | 1.2.-3.5. | Kansalaisopisto, Ylhäistentie 2

TAITOTASO A2. Haluatko kerrata ja vahvistaa englannin kielen taitojasi rennossa ja mukavassa ilmapiirissä? Tervetuloa Hyvän mielen englantia -kurssille! Kurssilla aktivoimme kielitaitoa pienryhmissä, samalla sana- ja ilmaisuvarastoa kasvattaen. Käsittelemme kevyitä, jokapäiväisiä aiheita. Osallistujien toiveet kurssin sisällöstä otetaan huomioon. Edellytyksenä englannin kielen perustaidot (taitotaso A2) ja halu oppia uutta. Syksyn kurssilla ollut käytössä Everyday English 2 -kirja, jota jatketaan kpl 5 eteenpäin. Tälle kurssille ovat erittäin tervetulleita myös uudet opiskelijat, joilla hallussaan edellä mainitut englannin kielen perustaidot.

## AURINKOISET ALKEET ESPANJAAN

pe 12.30-16.45 | 10.5.-9.8. | Kansalaisopisto, Ylhäistentie 2

Espanjan kieli on yksi maailman puhutuimmista kielistä ja sen osaamisesta on iloa ja hyötyä niin matkailussa kuin työelämässä. Tällä leppoisalla alkeiskurssilla pääset hyvin opiskelun alkuun, varsinkin jos sinulla on jo hieman kokemusta kielten opiskelusta yleensä. Kurssin aikana opitaan käytännönläheistä, matkailutilanteissa tarvittavaa kieltä ja tutustutaan espanjankielisten maiden elämään ja kulttuuriin. Oppikirjan saat kurssin alussa ja sen lisäksi opettajan jakamaa oheismateriaalia pitkin matkaa. Pieniä päivämäärämuutoksia voi kurssin tapaamisiin kesällä tulla. Tervetuloa – Bienvenido!

## VIRON KIELEN ALKEET

ke 10-14.15 | 30.1.-8.5. | Kansalaisopisto, Ylhäistentie 2

TAITOTASO A. Kurssilla viron kielen opiskelu aloitetaan aivan alusta. Opitaan perussanastoa, muun muassa ajan-, paikan- ja kohteliaisuusilmauksia sekä lukusanoja. Aihepiireinä ovat esimerkiksi perhe, matkustaminen ja työelämä. Opitaan peruskenteita ja verrataan näitä suomen kielen rakenteisiin. Kielen oppimisen ohella kurssilla tutustutaan virolaiseen kulttuuriin ja elämään. Tervetuloa opiskelemaan sukukieltä rennossa ilmapiirissä virolaisen opettajan kanssa!

## BÄNDIKURSSI TYÖTTÖMILLE

ke 10-14.15 | 30.1.-8.5. | Salon seurakuntatalo, Kirkkokatu 8

Kurssilla harjoitellaan yhdessä toimimista ja muita työelämässä yleisesti tarvittavia taitoja musiikin kautta. Aiemmasta harrastuneisuudesta musiikin saralla on hyötyä mutta se ei ole välttämätöntä. Kurssin pääpaino on yhteisötoiminnassa mutta muitakin musiikkiin liittyviä asioita voidaan tutkia. Rohkeasti mukaan! Huom! Kurssille on suunniteltu myös oma, itsenäinen jatkokurssi kesäkaudeksi!

## KOTISTUDION AAPINEN

ti 10-14.15 | 29.1.-30.4. | Kansalaisopisto, Ylhäistentie 2 ja Raja-Audio -studio

Tervetuloa tutustumaan äänittämisen maailmaan aivan ruohonjuuritasolta lähtien. Kurssi sopii siis aloittelijoille, laitteistohankintoja miettiville, musiikin harrastajille tai kokeneemmallekin tekijälle. Kurssilla selviää, mitä valmiuksia ja laitteistoja äänittämisessä tarvitaan sekä kuinka varsinainen äänitystilanne saadaan mallikkaasti toteutettua. Samalla selviää kuinka saat oman tietokoneesi valjastettua äänityskelpoiseksi laitteeksi. Pääset itse tutustumaan erilaisiin maksuttomiin ohjelmistoihin ja opit niiden peruskäyttöä. Kurssilla tietenkin perehdytään myös kaiutinjärjestelmiin, mikrofoneihin, akustiikkaan, äänenkäsittelyyn jne. Ohjaavan musiikkiteknologian kanssa voi keskustella kaikista mieltä askarruttavista asioista. Minkäänlaista aiempaa äänitysalan kokemusta ei tarvita.

## TUTUSTU KUVATAITEESEEN Kevätkausi

ma 11-15.15 | 28.1.-6.5. | Piritan taidetalo, Hämeentie 34

Kurssilla tutustutaan ja kokeillaan taiteen harrastamisen erilaisia tapoja ja tekniikoita mm. piirustus, maalaus ja keramiikka. Lisäksi tutustutaan taiteeseen mm. Salon taidemuseo Veturitalissa. Tavoitteena on virkistyä ja löytää uusi harrastus taiteen parista. Pohjaitoja ei tarvita, vain kokeilun halua. Kurssin opetuksellinen sisältö on eri kuin syyskaudella. Kurssille voivat siis osallistua jo syksyn kurssilla olleet sekä uudet halukkaat.

## ITSEILMAISUA JA IMPROVISAATIOTA

ma 10-14.15 | 21.1.-29.4. | Pikkuteatteri, Helsingintie 22 (takapihan ovi, 2krs)

Itseilmaisun ja improvisaation kurssilla kehitetään omaa ilmaisuvoimaa erilaisten teatterilähtöisten, toiminnallisten harjoitusten sekä improvisaatioiden avulla. Tutkimme omaa identiteettiä, elämää ja ihmisen ihmeellisyyksiä teatteri-ilmaisun keinoin. Luovat ja innostavat lämmittely- ja aistiharjoitukset lisäävät kehoitietoisuutta. Sanalliset ja toiminnalliset improvisaatioharjoitukset kehittävät tilanteessa olemisen ja läsnäolon kykyä sekä vuorovaikutustaitoja. Kurssilla kokeillaan myös muita itseilmaisun muotoja, kuten kirjoittamista, kuvallista ilmaisua sekä varjoteatteria. Myös havainnointi, keskustelut ja pohdinnat ovat keskeinen osa työskentelyä. Tutustumme myös alueen muihin taiteenalan toimijoihin. Aikaisempaa teatterikokemusta ei tarvitse olla.

## NEULEITA JA OMPELUA

pe 10.30-14.45 | 1.2.-3.5. | Kansalaisopisto, Ylhäistentie 2

Erilaisia tekstiilikäsitöitä oppilaiden kiinnostuksen mukaan. Oppilailla voi olla erilaisia töitä paitsi kiinnostuksen, myös sen mukaan onko harrastanut kurssin teemoja aiemmin vai onko vasta-alkaja. Kurssilla on mahdollista tehdä neuletöitä tai ompelua ja monenlaiseen muuhunkin tekemiseen löytyy osaamista ja välineitä. Voimme tehdä myös vaatteiden korjausompelua ja uudistamista. Kurssi sisältää materiaaleja 25€:lla oppilasta kohden ja lisäksi on käytettävissä opistolla olevaa lahjoitusmateriaalia.

## KOTISIVUT JA BLOGIT WORDPRESSILLA

ti 09-13.15 | 29.1.-30.4. | Kansalaisopisto, Ylhäistentie 2

WordPress on ilmainen julkaisualusta, jota voit käyttää omien Internet- ja blogisivujen tekemiseen. Kurssilla perehdyimme WordPressin perusominaisuuksiin ja -käyttöön. WordPress on moderni henkilökohtainen julkaisualusta ja yksi maailman eniten käytetty Internet- ja blogi sivujen tekoalusta. Kurssin käynteet hallitsevat www-sivujen tekemisen, muokkaamisen, päivittämisen ja käyttöoikeuksien jakamisen WordPress-julkaisuohjelmalla. Kurssilla opit myös, miten Xampp-palvelin asennetaan omalle tietokoneelle, lisäksi asennamme WordPressin tälle palvelimelle toimivaksi. Käsittelemme myös valokuvia Gimp kuvankäsittelyohjelmalla. Kurssille osallistumisen vaatimuksena on tietokoneenkäytön perusteiden hallinta.

## ILMAISOHJELMAT JA PILVIPALVELUIT

pe 09-13.15 | 1.2.-3.5. | Kansalaisopisto, Ylhäistentie 2

Kurssilla on opetellaan ilmaisten hyödyllisten ohjelmien käyttöä ja asennusta. Pilvipalvelua hyödyntäen voimme mm. käyttää oimisto-ohjelmia täysin ilmaiseksi. Kurssilla perehdytään mm. seuraaviin ohjelmistoihin ja osa-alueisiin: tekstinkäsittely-, taulukko- ja esitysgrafiikkaohjelmat, Gimp-kuvankäsittelyohjelma, Google Drive- ja Microsoftin OneDrive-pilvipalvelut sekä älypuhelimien ja tietokoneen synkronointi pilvipalvelun avulla. Kurssilla varataan aikaa myös sosiaalisen median eri hittituotteiden esittelyyn. Kurssille osallistumisen vaatimuksena on tietokoneenkäytön perusteiden hallinta.

## MIELEN JA KEHON HUOLTO NAISILLE

to 09-13.15 | 31.1.-2.5. | Kansalaisopisto, Ylhäistentie 2

Tämä liikuntapainotteinen kurssi on suunnattu naisille ja kurssin tavoite on lisätä kokonaisvaltaista hyvinvointia. Huomion kohteena on oppilaan oman jaksaminen ja terveyden parantaminen. Teemoina itsestä huolehtiminen, ajatusten pitäminen positiivisina sekä vuorovaikutus-taitojen kehittäminen. Kurssipäivät koostuvat liikunnallisesta ja teoriapohjaisesta opetuksesta. Liikuntaosioissa tutustutaan mm. keppijumppaan, joogaan, kuntosaliharjoitteluun, kahvakuulailuun jne. Kurssin luento-osuuksilla käsitellään mm. stressinhallintaa, positiivista ajattelua, oman arjen ja terveyden kohentamiseen liittyviä teemoja. Mukana myös muita teemakertoja kuten kuvataide, musiikki ja kulttuuri.

# Salon kansalaisopiston Opiskelijakunta ry

## Opiskelijakunta:

Pj. Marja-Leena Virtanen puh. 0400-718 911  
Sihteeri Leena Alanko puh. 041-544 7390  
Rahastonhoitaja Tuula Vuori puh. 040-833 4921

## Rantapirtti (Lehmirannantie 118, 25170 Kotalato):

Isäntä John Kallonen puh. 045-773 40255  
Varaisäntä Jarmo Heimonen puh. 040 761 9894  
Varaukset: Aarno Jokinen puh. 050 561 1345

## Rantapirtti

on Salon kansalaisopistossa opiskelevien oma virkistyspaikka Lehmijärven rannalla, osoitteessa Lehmirannantie 118.

Rantapirttiä vuokrataan myös yhteisöille, yhdistyksille ja yrityksille päivä- ja ilta-aikoina kesäkuukausina lukuun ottamatta keskiviikkoja, jolloin se on varattu opiskelijakunnan omaan käyttöön.

Varauksista huolehtii Aarno Jokinen, p. 050-561 1345. Kaudelle 2019 varauksia voi tehdä 1.1.2019 alkaen. Tarkemmat tiedot vuokraamisesta samoin kuin ajo-ohjeen löydät myös opiston nettisivuilta.



## IHMINEN JA YHTEISKUNTA

Ihminen ja yhteiskunta -kategorian kurssien väliaikaisena vastuuhenkilönä toimii apulaisrehtori Kari Koivunen.

**Apulaisrehtori Kari Koivunen**

Puhelin: 044-778 4572

Sähköposti: kari.koivunen@salo.fi

## HISTORIA, ARKEOLOGIA, PERINNETYÖ JA KULTTUURITYÖ

## 010157 RUOTSIN, SAKSAN JA SUOMEN HISTORIAA Salo

22.1-23.4., 26 oppituntia

Kansalaisopiston auditorio D113 (1. krs), Ylhäistentie 2  
ti 18-19.30

Kurssinjohtajana VTM Päivi Reponen-Koitto

Kurssimaksu 36,90 €, ei kurssimaksualennusta

Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 15.1. klo 12

Kevätlukukauden historialuennoilla pohditaan aluksi, miten Suomen entisestä emämaasta Ruotsista oikein tulikaan nykyinen Ruotsi. Millainen oli kehitys 1800-luvun taantuneesta eurooppalaisesta vallasta 1900-luvun mallivaltioksi ja kansainvälisessä politiikassa rauhan, edistyksen ja oikeudenmukaisuuden esitajiksi. Seuraavaksi tarkastellaan, miten maamme historiaan monella tavalla vaikuttaneesta Saksasta tuli nykyinen Saksa. Luennoilla käydään läpi Saksan tie yhdistymiseen 1800-luvulla, keisarillisen Saksan muotoutuminen manner-Euroopan voimakaimmaksi suurvallaksi, Saksan rooli ensimmäisessä maailmansodassa, niin sanotun Weimarin Saksan demokraattinen vaihe, kansallissosialistinen vaihe ja Saksan vaiheet toisen maailmansodan jälkeen ja lopulta asema EU:n niin poliittisena kuin talousveturina. - Kertauksenomaisesti Saksan historiaan palataan vielä Berlin Alexanderplatzin kirjoittajan Alfred Döblinin monivaiheisen elämän kautta. Suomen historiassa tarkastellaan menetettyä Karjalankannasta: katkottuja juuria, vaikutusta suomen kieleen, toisen maailmansodan enteitä ja elämää Suomen kansainvälisimmän kaupungin Viipurin tienoilla viimeisillä rauhan vuosikymmenillä.

Ilmoittautua voi joko koko 13-osaiseen Ruotsin, Saksan ja Suomen historiaa -luentosarjaan (010157) tai Miten Ruotsista tuli Ruotsi ja Saksasta Saksa? -luennoille (010158) tai Suomen historiaa - Menetetty Karjalankannas -luennoille (010159). Ilmoittautuminen ma 7.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-17 numeroon 044 778 4562 ja tämän jälkeen opiston toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

## 010158 MITEN RUOTSISTA TULI RUOTSI JA SAKSASTA SAKSA? Salo

22.1-26.3., 14 oppituntia

Kansalaisopiston auditorio D113 (1. krs), Ylhäistentie 2  
ti 18-19.30

Kurssimaksu 29,10 €, ei kurssimaksualennusta

Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 15.1. klo 12

Luentosarjan ohjelma:

22.1. **Vanhasta aristokratiasta kansainkotiin.** Ruotsalainen yhteiskunta ja sisäpolitiikka 1800-luvun alusta vuoteen 1945. Poliittisen historian professori Vesa Vares, Turun yliopisto

29.1. **Hyvinvointivaltion kulta-aika ja uuden ajan ongelmat.** Ruotsalainen yhteiskunta ja sisäpolitiikka vuodesta 1945 nykypäivään. Vesa Vares

5.2. **Taantuneesta voimatekijästä "maailman omaksitunoksi"?** Ruotsin kansainvälinen asema ja ulkopoliittika 1800-luvulta nykypäivään. Vesa Vares

12.2. **Euroopan keskukseksi.** Saksan yhdistyminen 1800-luvulla, nousu Euroopan mahtavimmaksi valtioksi ja tie maailmansodan tappioon ja demokratian ongelmiin. Vesa Vares

26.2. **Kaksi saksalaista diktatuuria: kansallissosialismin 12 ja DDR:n 41 vuotta.** Vesa Vares

5.3. **Saksan Liittotasavallan poliittinen kulttuuri ja rooli Euroopassa vuodesta 1949 nykypäivään.** Vesa Vares

26.3. **Bismarckin Saksasta Itä-Saksaan - kirjailija Alfred Döblinin (1878-1957) kohtalo.** Dosentti Pekka Vartiainen, Helsingin yliopisto

## 010159 SUOMEN HISTORIAA - MENETETTY KARJALANKANNAS Salo

12.3-23.4., 12 oppituntia

Kansalaisopiston auditorio D113 (1. krs), Ylhäistentie 2  
ti 18-19.30

Kurssimaksu 27,80 €, ei kurssimaksualennusta

Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 5.3. klo 12

Luentosarjan ohjelma:

12.3. **Katkenneet juuret vai elävät ilmajuuret.** FT, kirjailija Anna Kortelainen

19.3. **Toisen maailmansodan enteitä Suomessa ja maailmalla.** FM, tohtorikoulutettava Riku Kauhanen, Turun yliopisto

2.4. **Suomea vai karjalaa?** Suomen ja karjalan kielten monivaiheista historiaa. Emeritaprofessori Kaisa Häkkinen, Turun yliopisto

9.4. **Mennyttä Viipuria - Varakkaita saksalaisia kauppiassukuja, suomalaisia suurliikemiehiä ja tavallista rahvasta heidän palveluksessaan.** KT, rehtori Ilkka Virta, Auranlaakson kansalaisopisto ja Loimaan työväenopisto

16.4. **Viipuri - koulujen kaupunki.** KT Ilkka Virta

23.4. **Komeita kartanoita ja loistokasta kartanoelämää Viipurin seudulla.** KT Ilkka Virta



**Ilmoittautuminen historian, arkeologian, perinne- ja kulttuurin kursseille ma 7.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-17 numeroon 044 778 4562 ja tämän jälkeen opiston toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 010115 RAHVAAN JA ARJEN HISTORIAA Salo

26.1-9.2., 12 oppituntia  
Kansalaisopisto, Ylhäistentie 2, Ylhäistentie 2  
la 10-15  
Historian lehtori, FM Vesa Hänninen  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 23.1. klo 15

Kokoontumispäivät ovat 26.1. ja 9.2. Kurssilla tutustutaan maaseudun elämänmenoon menneinä vuosisatoina. Käsiteltävinä aihepiireinä ovat mm. suomalaisen maalaiskylän asukkaat, suku ja perhe, köyhäin- ja vaivaistenhoito, maallinen ja kirkollinen hallinto, sotaväen rekrytointi ja opinkäynti. Kurssi soveltuu mainiosti esimerkiksi sukututkimuksen tai paikallishistorian harrastajille.

### 010155 MULLAN KÄTKEMÄÄ, GEENIEN KERTOMAA Salo

31.1.-14.2., 6 oppituntia  
Kansalaisopiston auditorio D113 (1. krs), Ylhäistentie 2  
to 18-19.30  
Kurssinjohtajana VTM Päivi Reponen-Koitto  
Kurssimaksu 20 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 24.1. klo 12

Arkeologinen aikamatka Suomen vanhimman kirkon kaivauksiin, metsiemme kätöksissä olevaan kulttuuriperintöön ja muinais-DNA:n paljastamaan suomalaisten alkuperään.

Ohjelma:

- 31.1. **Ravattulan Ristimäen kaivaukset.** Arkeologi Juha Ruohonen, Turun yliopisto
- 7.2. **Metsien kulttuuriperintöä kivikaudelta 1960-luvulle.** Arkeologi Jouni Taivainen
- 14.2. **Mistä oikein olemme kotoisin - suomalaisten alkuperä.** Tutkija Kerttu Majander, Helsingin yliopisto

### 010156 VANHOJA KÄSIALOJA JA MUITA SUKUTUTKIMUKSEN KOUKEROITA Salo

16.3-16.3., 6 oppituntia  
Kansalaisopiston auditorio D113 (1. krs), Ylhäistentie 2  
la 10-15  
FM Vesa Hänninen  
Kurssimaksu 20 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 11.3. klo 12

Kurssilla harjoitellaan Ruotsin vallan aikana syntyneiden, ns. saksalaisella käsialalla kirjoitettujen tekstien tulkintamista. Samalla opiskellaan keskeistä asiakirjoissa esiintyvää sanastoa sekä sitä, miten asiakirjat peilaavat syntyjankohtansa todellisuutta. Kurssi sopii erityisesti suku- ja paikallishistorian harrastajille, niin vasta-alkajille kuin pidemmälle ehtineille.

### PAIKKOJEN NIMIÄ JA PAIKALLISTARINOITA

Vanhimmat arkistoihin tallennetut Suomen paikannimet ovat yli sadan vuoden takaa. Kotimaisten kielten keskuksen Nimiarkistoon on tallennettu tiedot noin 2 miljoonasta nimestä, joukossa tuhansia nimiä Salosta. Tule tutustumaan oman kotiseutusi paikannimikokoelmiin ja tallentamaan sieltä vielä puuttuvia nimiä sekä niihin liittyviä tarinoita. Paikannimien tallennuskurssit toteutetaan eri puolilla Saloa. Tämän kevätkauden aikana lyhytkursseja on Muurlassa ja Kiikalassa. Kurssit on tarkoitettu paikkakuntalaisten ohella kaikille aiheesta kiinnostuneille. Kullakin kurssilla on kokoontuminen kahtena peräkkäisenä lauantaina, ensin talonnimien ja muiden rakennettujen paikkojen nimien ja sitten luonnonpaikkojen nimien parissa. Jos haluat osallistua yhdelle lyhytkurssille, ilmoittaudu tälle kurssille. Ikäihmiset (70-vuotiaat ja vanhemmat) pääsevät kurssille ilmaiseksi, mutta heidänkin pitää ilmoittautua kurssille. Osallistujamäärä riippuu kurssipaikasta, so. opiskelijamaksimi saattaa olla suurempi kuin kurssitietoihin kirjattu määrä. Jos kaikki kiinnostuneet eivät mahdu tilaan, valintakriteereinä ovat paikkakuntalaisuus, ikä ja ilmoittautumisjärjestys.

Ilmoittautuminen ma 7.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-17 numeroon 044 778 4562 ja tämän jälkeen opiston toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

### 010117 MUURLAN PAIKKOJEN NIMIÄ JA PAIKALLISTARINOITA

9.2-2.3., 8 oppituntia  
Muurlan Opisto Muurlantie 365  
la 10-13.15  
Osallistujien enimmäismäärä riippuu kokoontumistilan koosta  
Kurssimaksu 9 €, ei kurssimaksualennusta

### 010119 KIIKALAN PAIKKOJEN NIMIÄ JA PAIKALLISTARINOITA

30.3-6.4., 8 oppituntia  
Kiikalan kirjasto, Kirkkotie 5 Kirkkotie 5  
la 10-13.15  
Osallistujien enimmäismäärä riippuu kokoontumistilan koosta  
Kurssimaksu 9 €, ei kurssimaksualennusta

### Uusi käytäntö kurssitiedoissa!

Jokaisen kurssin kohdalla on nyt mainittu viimeinen hetki, jolloin varatun kurssipaikan voi peruuttaa ilman laskua kurssille osallistumisesta. Voit peruuttaa kurssipaikkasi joko soittamalla (Huom! ei tekstiviestillä!) opiston toimistoon puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570 tai sähköpostilla osoitteeseen birgitta.jalonen@salo.fi. Peruutusta ei voi tehdä opettajalle!

Kurssimaksu laskutetaan aina, mikäli peruutusta ei ole tehty edellä olevien ohjeiden mukaisesti.

**Ilmoittautuminen historian, arkeologian, perinne- ja kulttuurin kursseille ma 7.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 numeroon 044 778 4562 ja tämän jälkeen opiston toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 010114 TESTITULOSTEN TULKITSEMINEN GENEETISESSÄ SUKUTUTKIMUKSESSA Salo

28.2-28.3., 6 oppituntia  
Kansalaisopisto, Ylhäistentie 2, Ylhäistentie 2  
to 18-19.30

FT Marja Pirttivaara  
Kurssimaksu 37 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 15.2. klo 14

Kurssi on tarkoitettu niille, joiden omat testitulokset ovat saapuneet. Kurssilla perehdytään tarkemmin siihen, miten saapuneita testituloksia voi hyödyntää ja miten niistä saa eniten tietoa irti. Syyskauden geneettisen sukututkimuksen kurssille osallistuneet ovat etusijalla osallistumaan tälle kurssille.

### 010121 GENEETTISEN SUKUTUTKIMUKSEN PERUSTEET B Salo

11.4-9.5., 6 oppituntia  
Auditorio 157 (1. krs), Ylhäistentie 2  
to 18-19.30

FT Marja Pirttivaara  
Kurssimaksu 37 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 4.4. klo 15

Samansisältöinen kurssi kuin syyskaudella oli. Kurssilla käydään läpi geneettisen sukututkimuksen perusasioita sekä tutustutaan tarkemmin Family Tree DNA:n testivalikoimaan. Tälle perusteet-kurssille ovat etusijalla viime syyskauden peruskurssille ilmoittautuneet, jotka jäivät vaille opiskelupaikkaa. Kurssin jälkeen opiskelijan on helppo lähteä liikkeelle geneettisessä sukututkimuksessa ja hänellä on tietoa siitä, mitä tietoa kullakin testillä voit saada. Kokoon-tumispäivät to 11.4, to 25.4. ja to 9.5. Syyskaudella 2019 on jatkokurssi, jolla perehdytään tarkemmin siihen, miten saapuneita testituloksia voi hyödyntää ja miten niistä saa eniten tietoa irti. Kevätkauden kurssille osallistuneet ovat etusijalla pääsemään jatkokurssille.

## YHTEISKUNTA, KULTTUURI, KANSALAISTAILOT, OIKEUS, TALOUS, TYÖ

### 010357 MAAILMANPOLITIIKAN KIEMUROITA Salo

23.1-24.4., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston auditorio D113 (1. krs), Ylhäistentie 2  
ke 18.15-19.45

Kurssinjohtajana VTM Päivi Reponen-Koitto  
Kurssimaksu 35,60 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 4.9. klo 12

Luennoilla toisaalta pohditaan ja taustoitetaan ajankohtaisia maailmanpolitiikan kysymyksiä ja toisaalta laajemmin tarkastellaan uskontojen merkitystä maailmanpolitiikassa. **Huom!** Ilmoittautua voi joko koko 12-osaiseen luentosarjaan Maailmanpolitiikan kiemuroita (010357) tai Maailmanpolitiikan pyörteissä -luennoille (010358) tai Uskonnot maailmanpolitiikassa -luennoille (010359).

Ilmoittautuminen ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-17 numeroon 044 778 4562 ja tämän jälkeen opiston toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

### 010358 MAAILMANPOLITIIKAN PYÖRTEISSÄ Salo

13.2-24.4., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston auditorio D113 (1. krs), Ylhäistentie 2  
ke 18.15-19.45

Kurssimaksu 27,80 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 23.1. klo 12

Luentosarjassa pohditaan ajankohtaisia maailmanpolitiikan kysymyksiä. Vierailevan luennoijan esityksen lisäksi aikaa on myös kysellä ja keskustella.

Ohjelma:

- 13.2. **Afrikan nykytilanne.** Dosentti Risto Marjomaa, Helsingin yliopisto
- 27.2. **Saksa, Eurooppa ja maailma.** Dosentti Kimmo Elo, Turun yliopisto
- 13.3. **Venäjän poliittinen kehitys vuodesta 2018.** Vanhempi tutkija, dosentti Jussi Lassila, Ulkopoliittinen instituutti
- 27.3. **Donald Trump - showpainija presidenttinä.** FT, tutkija Kimmo Ahonen, Tampereen teknillinen yliopisto
- 10.4. **Brexit.** FT, yliopistonlehtori Mika Suonpää, Turun yliopisto
- 24.4. **Eduskuntavaalit 2019.** Dosentti Markku Jokisipilä, Turun yliopisto

### 010359 USKONNOT MAAILMANPOLITIIKASSA ENNEN JA NYT Salo

23.1-17.4., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston auditorio D113 (1. krs), Ylhäistentie 2  
ke 18.15-19.45

Kurssimaksu 27,80 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 16.1. klo 12

Luennoilla tutustutaan historian ja nykyisyyden valossa eri puolilta maailmaa valittujen esimerkkien kautta siihen, miten uskonnot ovat olleet ja ovat edelleen globaalisti merkittäviä poliittisia toimijoita. Aikaa on myös kysellä ja keskustella. Luennoija on Helsingin yliopiston kirkkohistorian ja Turun yliopiston poliittisen historian dosentti, tietokirjailija Ville Jalovaara.

Ohjelma:

- 23.1 **Katolisen kirkon paavit maailmanpolitiikassa**
- 6.2. **Ortodoksisen kirkon rooli Venäjän politiikassa**
- 6.3. **Katoliset ja protestantit vastakkain Pohjois-Irlannissa**
- 20.3. **Lähi-idän kriisi – uskontoa vai politiikkaa?**
- 3.4. **Uskonnot Yhdysvaltojen politiikassa**
- 17.4. **Martti Lutherin reformaation merkitys Suomessa ja yleensä Euroopassa**

## 010356 IKÄÄNTYVIEN YLIOPISTO Salo

9.1-8.5., 32 oppituntia  
Kansalaisopiston auditorio D113 (1. krs), Ylhäistentie 2  
ke 14-16  
VTM Päivi Reponen-Koitto  
Kurssimaksu 36 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 14.1. klo 12

Seurataan yhdessä suoria luentoja Jyväskylältä ja keskustellaan niistä. Ikääntyvien yliopistotoiminta toteutetaan yhteistyössä Jyväskylän kesäyliopiston kanssa. Osallistua voivat myös vähemmän ikääntyneet. **Huom!** Kevätlukukauden ensimmäinen luento (ke 9.1.) on maksuton ja avoin kaikille ikääntyville. Tervetuloa tutustumaan!

Ilmoittautuminen ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-17 numeroon 044 778 4562 ja tämän jälkeen opiston toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

Ohjelma:

- 9.1. **Aikamme uhkakuvat.**  
Ministeri Jaakko Iloniemi
- 16.1. **Terveyttä suolesta.**  
Professori, gastroenterologisen kirurgian erikoislääkäri Jukka-Pekka Mecklin, KSSH, Jyväskylän yliopisto
- 23.1. **Suomen romanikulttuuri.**  
Päivi Majaniemi, Suomen romaniyhdistys
- 30.1. **Hoivan tarpeet ja palvelujärjestelmän tulevaisuus.**  
Professori Seppo Kröger, Jyväskylän yliopisto
- 6.2. **Suomen tasavallan presidentit.**  
FM Aava-Leena Kurki
- 13.2. **Miksi hämäännymme terveysaatteiden viidakossa.**  
LT, professori Jaakko Knuuti, Turun yliopisto ja TYKS
- 27.2. **Miksi minä olen tällainen?** Persoonallisuuden ja sosiaalisen käyttäytymisen kehitys.  
Emeritaprofessori Lea Pulkkinen, Jyväskylän yliopisto
- 6.3. **Mielen rajat. Minna Canthin ja nykyajan ihmiskuvasta.**  
Tietokirjailija, kirjallisuushistorioitsija, FT Minna Majjala
- 13.3. **Ympäristömyrkyt Itämeren kaloissa ja koko ekosysteemissä.**  
Tutkimusprofessori Hannu Kiviranta, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
- 20.3. **Kiina-myyttejä purkamaan!** Romuta luulosi Kiinan historiasta, nähtävyyksistä ja politiikasta.  
Toimittaja, tietokirjailija Mari Manninen
- 27.3. **Ikääntyminen ja uni.**  
Unihoitaja Anne Huutoniemi, Helsingin Uniklinikka, Vital-Med Oy
- 3.4. **Vakoilu on salaista mutta arkipäiväistä toimintaa.**  
Kansliapäällikkö Ilkka Salmi, sisäministeriö
- 10.4. **Ikääntyneisiin kohdistuvat huijaukset ja kodin turvallisuus.**  
Poliisitarkastaja Jyrki Aho, Poliisihallitus
- 17.4. **Yhteisen tulevaisuuden rakentaminen.**  
Piispa emerita Irja Askola
- 24.4. **Nivelrikko ja nivelkivut.** Ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Esko Kaartinen, Eiran sairaala
- 8.5. **Huumorin ja taiteen epäpyhä liitto.** Emeritusprofessori Seppo Knuuttila, Itä-Suomen yliopisto

## 010259 VIERIVÄ KIVI EI SAMMALOIDU Salo

22.1.- 16.4., 30 oppituntia  
Pikkuteatteri Helsingintie 22, (takapihan ovi, 2krs, ei hissiä)  
ti 10-11.30  
FM Anne Pajunen  
Kurssimaksu 39,50 €, lisäksi 5 € monistemaksu  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Ole aktiivinen muistisi hyväksi ja liity ryhmäämme ratkomaan aivoja haastavia tehtäviä ja muistelemaan menneitä. Kokoontumiskerrasta käytämme pienen hetken jumpaten mm. keppejä, kuminauhaa tai tuolia apuna käyttäen. Teemme myös kaksi omakustanteista retkeä kahtena keväisenä perjantaina, voit itsekkin ehdottaa lähellä olevia retkikohteita! Viime syksynä vierailimme Tuorlan observatoriossa ja Vartsalan saharannassa luontopolulla. Ilmoittautuminen ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044 778 4565 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.

## 010751 EA 1 ENSIAVUN PERUSKURSSI Kuusjoki

9.3-16.3., 16 oppituntia  
Kuusjoen koulu, Ylikulmantie 317 B  
la 09-16  
ETK, ensiavun ja terveystiedon kouluttaja Mari Paasikivi  
Kurssimaksu 45,40 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssimaksun lisäksi opiskelijalle 10 €:n todistusmaksu  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 4.3. klo 12

Kurssin suorittanut hallitsee ensiavun antamisen perusteet kurssin sisällön mukaisissa aiheissa. Todistuksen saaminen edellyttää koko kurssin suorittamista. Opiskelijalta peritään 10 €:n todistusmaksu kurssimaksun yhteydessä. Omat eväät mukaan! Ilmoittautuminen ke 9.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 numeroon 044 778 4031 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

## 010325 ASUNTOSIJOITTAMISEN PERUSTEET Salo

6.2-27.2., 9 oppituntia  
Kansalaisopiston auditorio D113 (1. krs), Ylhäistentie 2  
ke 17-19.15  
KTM Ville Valkonen  
Kurssimaksu 33 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Kokoontumiset 6.2., 13.2. ja 27.2. Kurssilla annetaan perustiedot asuntosijoittamisesta. Tavoite on, että kurssin jälkeen osallistujat pystyvät aloittamaan sijoittamisen vuokrattaviin asuin-kiinteistöihin. Kurssi sopii myös niille aloitteleville sijoittajille, jotka tahtovat laajentaa osaamistaan. Kurssilla käsitellään muun muassa seuraavia aiheita: miten asuntoihin voi sijoittaa, mistä asuntosijoittamisen tuotto syntyy, asuntosijoittamisen rahoitus, miten analysoida taloyhtiötä, miten analysoida asuntomarkkinoita, asunnon hallinnointi, riskienhallinta, verotus, miten lähteä liikkeellä käytännössä ja mistä hankkia lisätietoa. Ilmoittautuminen ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-17 numeroon 044 778 4562 ja tämän jälkeen opiston toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

Lukuvuoden aikana on tarjolla runsaasti esityksiä, konsertteja, näyttelyitä ym. produktioita. Ilmoitamme niistä opiston nettisivuilla osoitteessa

[www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto)

-> Näyttelyt, esitykset ym. produktiot

## FILOSOFIA, PSYKOLOGIA, ELÄMÄNTAIDOT, TERVEYS, OPETUS JA KASVATUS

**Ellei kurssin kuvauksessa ei ole toisin mainittu, on ilmoittautumiset seuraaville kursseille to 10.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-17 numeroon 02 778 4562 ja tämän jälkeen opiston toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 010204 JOHDATUS FILOSOFIAAN Salo

24.1-2.5., 26 oppituntia  
Kansalaisopiston musiikkiluokka (1. krs), Ylhäistentie 2 to 18-19.30  
Tutkija, VTT Tapio Korte  
Syksy 36,90 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 17.1. klo 15

Osallistujalla ei tarvitse olla etukäteistietoa filosofiasta. Opinoryhmää ohjaa tutkija, VTT Tapio Korte Turun yliopiston filosofian oppiaineesta. Kurssilla esitellään filosofisen tutkimuksen osa-alueita sekä näiden sisältämiä filosofisia ongelmia ja tärkeimpiä ratkaisuyrityksiä. Oppitunnit koostuvat luennoista sekä vapaasta keskustelusta. Kurssin suoritettuaan opiskelija tuntee filosofian keskeiset osa-alueet sekä hallitsee filosofian peruskäsitteet ja filosofisen argumentaation pääpiirteet. Tiedoksi niille opiskelijoille, joita kiinnostaa filosofian opiskelu yliopistossa: Kurssi antaa valmiudet muihin filosofian opintoihin sekä kehittää analyyttisen ajattelun taitoja. Se korvaa Turun yliopiston kurssin FLY1302, mikäli osallistuja kurssille osallistumisen lisäksi kirjoittaa esseen (n. 1500 sanaa) opettajan antamasta aiheesta. Kurssin laajuus tällöin on 3 opintopistettä. Kurssi on avoin kaikille kiinnostuneille ja sille voi osallistua, vaikka ei esseeä kirjoittaisikaan eikä haluaisi opiskella filosofiaa yliopistossa

### 010265 TUNNETKO PERSOONASI VAHVIMMAT PUOLET? B Salo

27.4., 8 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2 la 10-16.30  
KT, erityispedagogi Erja Sandberg  
Kurssimaksu 30,40 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 17.4. klo 15

Kurssilla tutustutaan positiiviseen psykologiaan, sen tieteelliseen taustaan ja sovelluksiin. Jokainen osallistuja tekee myös oman persoonansa laajan vahvuustestin. Vahvuusperustainen ajattelu- ja toimintatapa soveltuu kasvatukseen, opetukseen, valmennukseen ja ohjaukseen. Se lisää itsetuntemusta ja auttaa kehittämään vahvaa itsetuntoa ja minäkuva. Menetelmät ovat erityisen tärkeitä tukea tarvitsevien lasten, nuorten ja aikuisten kanssa. Kurssipäivä sisältää kaksi 15 min ruoka- / kahvitaukoa. Omat eväät mukaan

### 010263 RAKENNETAAN NUORI VAHVAKSI Salo

4.2-11.2., 8 oppituntia  
Auditorio 157 (1. krs), Ylhäistentie 2 ma 17.30-20.45  
KT Erja Sandberg  
Kurssimaksu 30,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 15

Uutuuskurssi, joka pohjaa uuteen tietokirjaan (ilm. 1/2019) Positiivinen pedagogiikka ja nuorten hyvinvointi. Kurssilla tutustutaan Suomessa uuteen positiivisen psykologian nuorten myönteisen kehityksen teoriaan ja opetellaan käyttämään sekä soveltamaan siihen liittyviä nuorten hyvinvointityökaluja. Soveltuu sekä huoltajille ja ammattilaisille, esimerkiksi opettajat, ohjaajat, työvalmentajat, nuorisotyöntekijät ja lastensuojelun toimijat.

### 040713 ERITYISEN OPPIJAN KOHTAAMINEN, VUOROVAIKUTUS, OHJAAMINEN JA OPPIMINEN Salo

22.1.-29.1., 4 oppituntia  
Kansalaisopiston auditorio D113 (1. krs), Ylhäistentie 2 ti 15.30-17  
Musiikkiterapeutti KM Elina Kivelä  
Kurssimaksu 16,10 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 15.1. klo 12

Tutustutaan erityisen oppijan tunnistamiseen ja erilaisiin oppimisvaikeuksiin seuraavilla kognitiivisilla osa-alueilla: kommunikointi ja vuorovaikutus, kielenkehityksen erityisvaikeudet, hahmottamisvaikeudet, tarkkaavaisuuden häiriöt, autismin kirjon oireyhtymät, lukemis- ja kirjoittamisvaikeudet, matemaattiset erityisvaikeudet, lasten ja nuorten mielenterveyshäiriöt, lahjakaiden oppijoiden huomaaminen.

Ilmoittautuminen ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15.00-16.00 puh. 044-778 4531 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570.

### 010264 ADHD JA KASVATUKSEN SEKÄ OPPIMISEN TUKI Salo

18.3-25.3., 8 oppituntia  
Auditorio 157 (1. krs), Ylhäistentie 2 ma 17.30-20.45  
KT Erja Sandberg  
Kurssimaksu 30,40 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 11.3. klo 15

Kurssi pohjaa ADHD-tutkija Erja Sandbergin uuteen kirjaan "ADHD ja oppimisen tuki – huomaa yksilölliset tarpeet ja vahvuudet". Kurssilla saat kattavaa ja ajankohtaista tietoa aktiivisuuden ja tarkkaavuuden oireyhtymästä. Mikä on aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö? Onko se häiriö vai vahvuus? Kuinka tuen tarpeet ilmenevät lapsuudesta nuoruuteen ja aikuisuuteen saakka? Onko liitännäishäiriötä? Miten tukea vahvuusperäisesti kasvatuksessa ja opetuksessa? Kurssi soveltuu sekä huoltajille että ammattilaisille, esimerkiksi kasvattajille, opettajille, ohjaajille, nuorisotyöntekijöille ja lastensuojelun toimijoille.

### 010266 EVOLUUTIOPSYKOLOGIA JA MIELENTERVEYS B Salo

24.1-28.2., 6 oppituntia  
Auditorio 157 (1. krs), Ylhäistentie 2 to 18-19.30  
Evoluutiopsykologi, FT Markus J. Rantala  
Kurssimaksu 20 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 17.1. klo 15

Markus J. Rantala kuvailee luentosarjaa seuraavasti: Syömishäiriöiden syntymekanismeja ei ole ymmärretty ja sen takia niiden hoito on ollut varsin tehotonta. Evoluutiivinen psykiatria auttaa ymmärtämään syömishäiriöiden syntymekanismeja ja tulee tulevaisuudessa mullistamaan näiden hoidon. Viimeaikainen kehitys neurotieteissä sekä evoluutiopsykologiassa on mullistanut käsityksen siitä, miten seksuaalinen suuntautuminen ja identiteetti muodostuvat ihmisellä ja miksi henkilö saattaa kokea olevansa väärän sukupuolen kehossa tai tuntea seksuaalista vetoa samaan sukupuolenta oleviin. Aiemmin näitä pidettiin psykiatrisina ongelmina, mutta evoluutiopsykologia mullistaa tämän käsityksen. Evoluutiobiologia puolestaan selittää mitä ovat sukupuolet ja miksi niitä on ylipäättänsä olemassa, sillä lisääntyminen itsessään ei vaadi erilaisten sukupuolien olemassaoloa. Luennoilla esitetään evoluutiopsykologiaan pohjautuvat selitykset syömishäiriöiden, seksuaalisen suuntautumisen ja identiteetin muodostumiselle. Luentosarja järjestetään FinFami - Salon seudun mielenterveysomaiset -yhdistyksen ja Salon kansalaisopiston yhteistyönä.

# LUONTO JA YMPÄRISTÖ

## LUONTO- JA YMPÄRISTÖKURSSIT

**Ilmoittautuminen luonto- ja ympäristökursseille ti 8.1. klo 16 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 16-17 numeroon 02 778 4562 ja tämän jälkeen opiston toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 021003 YKSITYISTIEILTA SALOSSA Salo



Euroopan maaseudun  
kehittämisen maatalousrahasto:  
Eurooppa investoi maaseutualueisiin



metsäkeskus

31.1., 3 oppituntia  
Auditorio 158 (1. krs), Ylhäistentie 2  
to 17.30-20

Projektipäällikkö Petri Lähteenmäki, Suomen metsäkeskus  
Ei kurssimaksua

Ilmoittautuminen viimeistään ke 30.1. klo 12

Suomen metsäkeskuksella on käynnissä EU-hanke nimeltä Lounais-Suomen yksityistiet. Se järjestää hankkeen puitteissa yhteistyössä Salon kansalaisopiston kanssa yksityistielain muutoksia käsittelevän maksuttoman luentotilaisuuden, jossa käsitellään seuraavia asioita:

- Yksityistielaki uudistui, mitä se merkitsee tiekunnalle?
- Tiekuunnan toiminnan kannalta vaikuttavimmat lakipykälät
- Tiekuunnan kokous ja kokouksen koolle kutsuminen
- Yksityisteiden perusparantaminen ja rahoitus
- Tiesännöintipalvelut Salon seudulla

### 021002 VILLIYRTTIKURSSI Salo

21.5.- 23.5., 8 oppituntia  
Kansalaisopiston auditorio D113 (1. krs), Ylhäistentie 2  
ti, ke ja to 17-20.15

Keruuuotetarkastaja, luonnonvara-alan kouluttaja ja kirjailija  
Tarja Siuvatti

Kurssimaksu 20 €, ei kurssimaksualennusta

Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 14.5. klo 12

Kurssi käsittää yhden luennon ja retken. Suomen alueella kasvaa runsaasti luonnonkasveja, joita voi käyttää ravinnoksi. Niistä käytetään nykyisin nimeä villiyrtilti. Kurssilla opetellaan tunnistamaan yleisimmät ja helpoimmin tunnistettavat ravinnoksi kelpaavat luonnonkasvit. Luennolla käydään läpi keruuu aika ja -tapa, kasvien oikeaoppinen käsittely ja käyttö, sekä tutustutaan ennen maastoretkeä yleisimpiin villiyrtilteihin. Maastoretkillä sovelletaan oppeja käytäntöön. Retket suuntautuvat Salon lähialueelle ja mukaan tarvitaan maastoretkelle soveltuva vaatetus (muista punkkivaara!), saappaat, ilmava kori, sakset, hansikkaat, eväät ja muistiinpanovälineet. Retket ovat ke 22.5. ja 23.5. klo 17 - 20.15. Retkille pääsee mukaan 24 kurssille ilmoittautunutta henkilöä ilmoittautumisjärjestyksessä. Kullakin ilmoittautuneella on paikka yhdellä retkellä. Ryhmiin jakaudutaan ja kimpakyydeistä sovitaan luennon yhteydessä. Oman kameran käyttö on sallittu. Kurssille ei vaadita aiempaa kasvituntemusta. (Kurssilla on mahdollisuus ostaa yrtilteihin liittyvää kirjallisuutta. Maksu käteisellä).

## Kansalaisopiston kielikurssien taitotasot

Saat halutessasi opettajiltamme itsearviointitaulukon taitotasojen tulkintaa helpottamaan.

**Perustaso (A1, A2):** Perustason kielitaidon saavuttaminen vie opistossamme kurssien tuntimäärästä ja omasta aktiivisuudesta riippuen 3-5 vuotta. Hallitessasi hyvin oppimäärän, olet saavuttanut opinnoissasi A2 tason. Sitä on hyvä pitää yllä ja tarvittaessa myös jatkaa eteenpäin B1 ja B2 tasolle. Perustason kurssiemme opit käytännön kielitaitoa, jolla selviät erilaisista arkielämän tilanteista esimerkiksi matkoilla.

**A1** Ymmärrän ja käytän tuttuja arkipäivän ilmauksia ja perustason sanontoja, joiden tavoitteena on yksinkertaisten, konkreettisten tarpeiden tyydyttäminen. Pystyn esittäytymään ja esittelemään muita. Pystyn vastaamaan itseäni koskeviin kysymyksiin ja kysymään vastaavia kysymyksiä muilta, esimerkiksi missä he asuvat, keitä he tuntevat ja mitä heillä on. Pystyn käymään yksinkertaisia keskusteluja, jos puhekumppani puhuu hitaasti ja selvästi ja on valmis auttamaan.

**A2** Ymmärrän lauseita ja usein käytettyjä ilmauksia, jotka liittyvät tavallisimpiin arkipäivän tarpeisiin: itseäni ja perhettäni koskeva tieto, ostosten teko, paikallistieto, työ. Pystyn viestimään yksinkertaisissa ja rutiininomaisissa tehtävissä, jotka edellyttävät tiedonvaihtoa tutuista, jokapäiväisistä asioista. Pystyn kuvailemaan yksinkertaisesti omaa taustaani, lähiympäristöäni ja välittömiä tarpeitani.

**Keskitaso (B1, B2):** Itsenäinen kielenkäyttäjät. Keskitason kurssit täydentävät ja syventävät suorittamiasi perustason tai lukion lyhyen oppimäärän opintoja. Taitotaso B2 on työelämän sujuva kielitaito.

**B1** Ymmärrän pääkohdat selkeistä yleiskielisistä viesteistä, joita esiintyy usein esimerkiksi työssä, koulussa ja vapaa-aikana. Selviydyn useimmista tilanteista matkustaessani kohdekielillä alueilla. Pystyn tuottamaan yksinkertaista, johdonmukaista tekstiä tutuista tai itseäni kiinnostavista aiheista. Pystyn kuvailemaan kokemuksiani ja tapahtumia, unelmiani, toiveitani ja tavoitteitani. Pystyn perustelemaan ja selittämään lyhyesti mielipiteitäni ja suunnitelmiani.

**B2** Ymmärrän useimmat tv-uutiset ja ajankohtaisohjelmat, sekä yleiskielellä esitetyt elokuvat. Pystyn osallistumaan aktiivisesti tutuista aihepiireistä käytävään keskusteluun syntyperäisten puhujien kanssa ilman että se vaatii kummaltakaan osapuolelta ponnisteluja. Pystyn tuottamaan selkeää, yksityiskohtaista tekstiä hyvinkin erilaisista aiheista, esittämään mielipiteeni jostakin ajankohtaisesta asiasta ja selittämään eri vaihtoehtojen edut ja haitat.

**Ylin taso (C1, C2):** Taitava kielenkäyttäjät. Ylemmän tason kielenkäyttäjällä on jo todella korkeatasoinen kielitaito, jota voi hioa erikoiskursseilla.

**C1** Ymmärrän erityyppisiä vaativia ja pitkäkököjä tekstejä. Pystyn esittämään ajatuksiani sujuvasti ja spontaanisti ilman havaittavia vaikeuksia ilmausten löytämisessä. Käytän kieltä joustavasti ja tehokkaasti sekä sosiaalisesti että myös opintoihin ja ammattiin liittyviin tarkoituksiin. Pystyn tuottamaan monimutkaisia aiheita käsittelevää selkeää, hyvin rakentunutta ja yksityiskohtia sisältävää tekstiä.

**C2** Ymmärrän yleensä vaikeuksista kaikenlaista puhuttua ja kirjoitettua kieltä. Osaan yhdistellä tietoja erilaisista puhutuista ja kirjoitetuista lähteistä ja rakentaa niissä esitetyistä perusteluista ja selostuksista sisällöllisesti yhtenäisen esityksen. Pystyn ilmaistamaan ajatuksiani spontaanisti, erittäin sujuvasti ja täsmällisesti. Pystyn erottamaan merkitysvaihteet mutkikkaassakin tilanteissa.

## KIELET

Huom! Kielikurssien ilmoittautumisten vastaanottoaikoina vastuuhenkilöt antavat puhelimitse oppiaineen tarjontaan liittyvää opintoneuvontaa. Soita ja kysy!

**Kieltenopettaja Leena Karimäki-Niemi**

**Vastuualueina:** suomi, englanti, japani, ruotsi, viro

**Puhelin:** 044-778 4563

**Sähköposti:** leena.karimaki-niemi@salo.fi

**Ilmoittautuminen ja tiedustelut:** ma 7.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044-778 4563 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570.

**Kieltenopettaja Anne Pajunen**

**Vastuualueina:** espanja, italia, saksa, ranska, venäjä, tukiviittomat

**Puhelin:** 044-778 4565

**Sähköposti:** anne.pajunen@salo.fi

**Ilmoittautuminen ja tiedustelut:** ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044 778 4565 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.

## SALON KANSALAIPOISTON TARJONTAA MAAHANMUUTTAJILLE

**Aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen opetus:** Maahanmuuttajille, joilla on vain vähän tai ei ollenkaan koulustausta kotimaastaan. Oppiaineet ovat suomi toisena kielenä, yhteiskuntatieto, ympäristöoppi, terveystieto ja matematiikka. Lisäksi voi valita valinnaisaineita esim. tieto- ja viestintätekniikka, englanti ja kuvataide. Jokaiselle tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Koulutus on maksutonta.

**Suomen kielen opinnot:** Aikuisten perusopetuksen suomen kielen opinnot (kurssit 030155-030159 ja 030162) ovat kaikille avoimia. Niihin voi osallistua myös aineopiskelijana. Kotoutujille nämä aineopinnot ovat maksuttomia, kun taas kotoutumisajan ylittäneille kurssit ovat maksullisia. Suomen mestari -kurssit (030151-030153) ovat maksullisia, kaikille avoimia kursseja.

**Uusi maahanmuuttajakoulutus UMAKO:** Maksuttomia toiminnallisia kursseja pääasiassa alkavan lukutaidon vaiheessa oleville kotoutujille. Tarjonnassa on tutustumista salolaisiin vapaa-ajan palveluihin, lukupiiri, kuvataidetta ja käsityötä sekä suomen opiskelua teatteri-ilmäisun keinoin. UMAKO-kursseille (010370-010371 ja 140160-140161) voivat osallistua myös kotoutumisajan ylittäneet maahanmuuttajat, mutta heille kurssit ovat maksullisia.

**Kotiäitien kurssi avoimessa päiväkodissa:** Suomea toiminnallisesti kuva- ja teatteritaiteen menetelmin (010372). Kurssi on suunnattu pienten lasten äideille ja se järjestetään perjantai-aamupäivisin avoimessa päiväkodissa. Kurssille voi ottaa alle kouluikäiset lapset mukaan. Kurssi on osa kansalaisopiston KOKEMUS-hanketta ja osallistujille maksuton.

**Turvapaikanhakijoiden kielikoulutus:** Kansalaisopisto järjestää suomen kielen opetusta turvapaikanhakijoille Halikon vastaanottokeskuksessa. Turvapaikanhakijat ovat oikeutettuja myös aikuisten perusopetukseen, jos heillä ei ole koulustausta kotimaastaan.

**Huomioitavaa maahanmuuttajien koulutuksessa:**

- Aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen kurssit (suomen kielen intensiivikurssit) sekä UMAKO-kurssit toimivat non-stop-periaatteella, kurssin voi siis aloittaa milloin vain. Kurssimaksut ovat kuitenkin kiinteitä, joten maksu on sama, vaikka osallistuisikin vain osalle kurssin tunneista.
- Aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen opiskelijoilla on koulua 3-5 päivää viikossa, oppitunnit ovat pääasiassa kello 9-15 välillä.
- Koululle kulkeminen on omakustanteista ja opiskelijahintaita bussikorttia ei ole valitettavasti mahdollista saada edes aikuisten perusopetuksessa.
- Aikuisten perusopetukseen voi saada opintotukea jos opiskelu on tutkintotavoitteista (tarkoituksena suorittaa koko aikuisten perusopetuksen oppimäärä).
- Kotoutumisajalla oleville opinnot voidaan katsoa omaehtoiseksi kotoutumiskoulutukseksi, jolloin opiskelu työmarkkinatuella ja kulukorvauksen saaminen on mahdollista, jos opinnot on vähintään 20 oppituntia viikossa. Opinnoista sovitaan TE-toimiston kanssa.

**Ilmoittautumiset:**

- Aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen uudet opiskelijat ja aineopiskelijat ilmoittautuvat ma 7.1. klo 10-12 kansalaisopistolla tai sen jälkeen koulutussuunnittelijalle.
- UMAKO-kursseille ilmoittaudutaan 8.1. klo 8.00 lähtien nettissä tai puhelimitse/sähköpostilla koulutussuunnittelijalle.
- Suomen mestari -kursseille ilmoittautuminen 7.1. klo 15.00 alkaen tai kurssin alkaessa opettajalle.

Lisätietoa koulutussuunnittelija Sini Lundgréniltä puh. 044-778 4686, sini.lundgren@salo.fi

## SUOMI

**Ilmoittautuminen seuraaville suomen kielen kursseille ma 7.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044-778 4563 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570.**

**Registration for the next courses starting on Monday 7 January at 3 p.m. on the internet or by phone between 3 p.m. and 6 p.m. tel. 044-778 4563 and after this during office hours tel. 02-778 4561 or 02-778 4570.**

## 030154 SUOMEN KIELEN KIRJALLINEN VIESTINTÄ

15.1-19.3., 18 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 4 (1. krs), Ylhäistentie 2 ti 16.30-18  
FM Johanna Vairinen-Salmela  
Kurssimaksu 31,70 €; lisäksi avoimen yliopiston maksu 20 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssin hintaan tulee lisäksi 5€:n monistemaksu  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 11.1. klo 14  
Kurssilla perehdytään akateemisiin tekstitaitoihin, asiatylin ominaispiirteisiin ja asiatekstien rakenteeseen. Opetellaan tuottamaan opinnoissa keskeisiä tekstilajeja. Perehdytään kirjoitusprosessin vaiheisiin. Tarkastellaan lukijan ja kontekstin huomioimista tekstin rakentamisessa ja sanonnan muotoilussa. Kerrataan yleiskielen oikeakielisyyssääntöjä ja opetellaan hyödyntämään kieli- ja kirjoitusoppaita. Opetus on Turun yliopiston humanistisen, kasvatustieteiden, luonnontieteiden ja tekniikan, oikeustieteellisen ja yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimusten mukaista ja kurssin suorituksen voi liittää tutkintoon sisältyviin pakollisiin kieli- ja viestintäopintoihin. Vaadittavat opintosuoritukset: Aktiivinen osallistuminen opetukseen (80%), harjoitustehtävät ja kirjallinen tentti. Arviointi: Hyväksytyt/Hylätyt. Ilmoitautu ensin Salon kansalaisopistoon! Ilmoitautu avoimeen yliopistoon vasta sitten, kun olet saanut sähköpostitse kansalaisopistolta vahvistusviestin kurssin käynnistymisestä. Huom! "Olet saanut opiskelupaikan kurssilla" -viesti ei ole vahvistusviesti kurssin käynnistymisestä. **KURSSILLE VOI OSALLISTUA MYÖS REKISTERÖITYMÄTTÄ AVOIMEEN YLIOPISTOON.** Kurssi sopii sellaisenaan (ilman tenttiä) esimerkiksi ylioppilaskirjoituksiin harjoitteluna tai yleisenä kielenhuollon kurssina. Viimeisellä tunnilla kirjallinen tentti. Uusintatentit ti 16.4. ja ti 14.5. klo 16.30-18.

## SUOMI TOISENA KIELENÄ

## 030151 SUOMEN MESTARI 1 / BEGINNERS' COURSE IN FINNISH Salo

22.1-18.4., 48 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2 ti ja to 15.15-16.45  
avoin Opettaja  
Kurssimaksu 51,20 €  
Any cancellation of registration must be made by 2 p.m. on Fri 25 Jan  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1. klo 14

COURSE LEVEL A1. A course in elementary Finnish. We will study everyday words and expressions & basic grammar. Topics include studying, working life, time, home and free time. Grammar: verb types and local cases. Students are expected to buy the study book before the course start. **NB THE TIME HAS BEEN CHANGED.** Suomen mestari 1 -kurssi alkaa A1-tasosta. Kurssilla opiskellaan arkipäivän sanoja ja kielioppia. Kurssin aiheina ovat

opiskelu, työ, kellonajat, koti sekä vapaa-aika ja kielioppina ovat verbityypit ja paikallissijat. Opiskelija ostaa kirjan Suomen mestari 1 ennen kurssin alkua. **HUOM!** MUUTTUNUT ALOITUSAIKA. Course book/Oppikirja: SUOMEN MESTARI 1, starting from Unit 6/alkaen kappale 6 + teacher's material/opettajan materiaali.

## 030152 SUOMEN MESTARI 2 Salo

22.1-18.4., 48 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2 ti ja to 16.45-18.15  
avoin Opettaja  
Kurssimaksu 51,20 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1. klo 14  
Taitotas A2. Kirjan aiheena ovat asiointi virastossa, juhlat, koulutus ja työ. Kieliopissa käsitellään mm. kaikki menen ajan muodot (perfekti, pluskvamperfekti), pronominit ja monikko. Kurssilla opetellaan myös puhekieltä ja arkipäivän tilanteita. Opiskelija ostaa itse kirjan Suomen mestari 2 ennen kurssin alkua. Oppikirja: SUOMEN MESTARI 2, alkaen kappale 5 + opettajan materiaali. **HUOM!** MUUTTUNUT ALOITUSAIKA.

## 030153 SUOMEN MESTARI 4 Salo

23.1-24.4., 48 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2 ke ja pe 14-15.30  
avoin Opettaja  
Kurssimaksu 51,20 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15  
Taitotas B1-B2. Kirjan aiheena ovat uutistekstit, vapaaehtoisuus, maantieto, talous sekä jutustelu. Kieliopissa käsitellään mm. lauseenvastikkeet, harvinaiset sijamuodot, sanajohtimet sekä puhekielen verbejä. Kurssilla opetellaan myös nopeaa puhekieltä. Opiskelija ostaa itse kirjan Suomen mestari 4 ennen kurssin alkua. Oppikirja: SUOMEN MESTARI 4, alkaen kappale 5 + opettajan materiaali.

## Uusi käytäntö kurssitiedoissa!

Kurssin alkaminen tai peruuntuminen ratkaistaan viimeistään muutamaa päivää ennen kurssin alkamispäivämäärää. Ratkaisun jälkeen varattua kurssipaikkaa ei enää voi peruuttaa, vaan kurssimaksu laskutetaan riippumatta siitä, osallistuuko ilmoittautuja kurssille vai ei.

Jokaisen kurssin kohdalla on nyt mainittu viimeinen hetki, jolloin varatun kurssipaikan voi peruuttaa ilman laskua kurssille osallistumisesta. Voit peruuttaa kurssipaikkasi joko soittamalla (Huom! ei tekstiviestillä!) opiston toimistoon puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570 tai sähköpostilla osoitteeseen birgitta.jalonen@salo.fi. Peruutusta ei voi tehdä opettajalle!

Kurssimaksu laskutetaan aina, mikäli peruutusta ei ole tehty edellä olevien ohjeiden mukaisesti, tai peruutus tehdään kurssitiedoissa mainitun ajankohdan jälkeen tai se on kokonaan jätetty tekemättä. Vastaava käytäntö meillä on ollut ennenkin, mutta selkeyden vuoksi olemme halunneet lisätä tiedon näkymään jokaisen kurssin tietoihin. Usein varattu, mutta käyttämättä jätetty kurssipaikka vie paikan varasijalle jääneeltä ilmoittautuneelta.

## SUOMEN KIELEN INTENSIIVIKURSSIT

**Seuraavat kurssit ovat osa aikuisten perusopetusta, mutta kursseille voivat osallistua kaikki, jotka tarvitsevat suomen kielen opetusta. Kotoutujille sekä luku- ja kirjoitustaidottomille kurssit ovat maksuttomia.**

**Kurssille ilmoittaudutaan henkilökohtaisesti ma 7.1. klo 10-12 osoitteessa Ylhäistentie 2, Salo. Lisätietoja ja ilmoittautumiset 7.1. jälkeen sini.lundgren@salo.fi, puh. 044 778 4686.**

### 030155 SUOMEA LUKU- JA KIRJOITUSTAITO- MILLE Salo

7.1-28.5., 156 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ma 11.30-14.45  
ti 11.30-14.45  
Useita opettajia  
Ei kurssimaksua

Maksuton kurssi luku- ja kirjoitustaidottomille maahanmuuttajille. Kurssi on osa aikuisten perusopetusta. Ryhmä on tarkoitettu alkavan lukutaidon ja kehittyvän lukutaidon vaiheessa oleville opiskelijoille, jotka kaipaavat vielä tukea ja apua latinalaisten aakkosten kanssa. Ryhmässä harjoitellaan länsimaiset kirjaimet ja numerot sekä suomen kielen äännevastaavuudet. Kurssilla siirytään nopeasti sanastoon kuten värit, perhe, kellonajat, ruoka, koti, vaatteet sekä harrastukset. Lisäksi opiskelija oppii lukemaan ja ymmärtämään esimerkiksi mainoksia, ilmoituksia, hinnastoja ja sääntöjä. Kurssilla tehdään myös paljon kuuntelu-, sanelu- ja tietokonetehäviä. Uudet opiskelijat voivat ilmoittautua kurssille suoraan koulutus suunnittelijalle sini.lundgren@salo.fi, puh. 044 778 4686.

### 030156 SUOMEN ALKEET 1 Salo

9.1-22.3., 110 oppituntia  
Kansalaisopiston kieliluokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ke, to ja pe 09-12.30  
Opettaja ilmoitetaan myöhemmin  
Kurssimaksu 59,50 €, ei kurssimaksualennusta

TAITOTASO A. Suomen kielen kurssi todellisille vasta-alkajille. Oppikirja Suomen mestari 1, kappaleet 1-4. Kurssi on osa aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen opetusohjelmaa. Kurssille voi ilmoittautua myös suomen kielen aineopiskelijana. Kaupungin sosiaalipalveluiden maahanmuuttajayksikön ja paikallisen TE-toimiston kautta tulevat, kotoutumisajalla olevat opiskelijat ovat kuitenkin etusijalla. Heille kurssi on maksuton. COURSE LEVEL A. Course fee already includes the reduction. Beginners' course at a moderate pace. We study vocabulary and grammar and do oral and comprehension exercises. The language of instruction is Finnish, aid language is English. Course book: Suomen mestari 1. Enrollment in Salo Adult Education Centre (kansalaisopisto), Ylhäistentie 2 at 7th January from 10 to 12. Please ask for further information from Sini Lundgrén 044 778 4686 or sini.lundgren@salo.fi.

### 030157 SUOMEN ALKEET 2 Salo

27.3-31.5., 99 oppituntia  
Kansalaisopiston kieliluokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ke, to ja pe 09-12.30  
Opettaja ilmoitetaan myöhemmin  
Kurssimaksu 54,90 €, ei kurssimaksualennusta

TAITOTASO A1. Suomen kielen alkeiden jatkokurssi. Oppikirja Suomen mestari 1, kappaleet 5-9. Kurssi on osa aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen opetusohjelmaa. Kurssille voi ilmoit-

tautua myös suomen kielen aineopiskelijana. Kaupungin sosiaalipalveluiden maahanmuuttajayksikön ja paikallisen TE-toimiston kautta tulevat, kotoutumisajalla olevat opiskelijat ovat kuitenkin etusijalla. Heille kurssi on maksuton. COURSE LEVEL A1. Course fee already includes the reduction. Beginners' continuation course at a moderate pace. We study vocabulary and grammar and do oral and comprehension exercises. The language of instruction is Finnish, aid language is English. Course book: Suomen mestari 1, Units 5-9. Please ask for further information from Sini Lundgrén 044 778 4686 or sini.lundgren@salo.fi.

### 030158 SUOMEN KIELEN JATKOKURSSI 1 Salo

9.1-22.3., 110 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ke, to ja pe 09-12.30  
Opettaja ilmoitetaan myöhemmin  
Kurssimaksu 59,50 €, ei kurssimaksualennusta

TAITOTASO A2. Suomen kielen jatkokurssi kolmena päivänä viikossa. Oppikirja Suomen mestari 2, kappaleet 1-4. Opiskellaan kieliopissa mm. imperfektiä. Sanastoteemoina esimerkiksi sairaus ja terveys sekä matkustus. Kurssi on osa aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen opetusohjelmaa. Kurssille voi ilmoittautua myös suomen kielen aineopiskelijana. Kaupungin sosiaalipalveluiden maahanmuuttajayksikön ja paikallisen TE-toimiston kautta tulevat, kotoutumisajalla olevat

### 030159 SUOMEN KIELEN JATKOKURSSI 2 Salo

27.3-31.5., 99 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ke, to ja pe 09-12.30  
Opettaja ilmoitetaan myöhemmin  
Kurssimaksu 54,90 €, ei kurssimaksualennusta

TAITOTASO A2.1. Suomen kielen jatkokurssi kolmena päivänä viikossa. Oppikirja Suomen mestari 2, kappaleet 5-8. Opiskellaan kieliopissa mm. monikkoo ja verbien aikamuotoja. Sanastoteemoina esimerkiksi juhlat ja koulutus. Kurssi on osa aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen opetusohjelmaa. Kurssille voi ilmoittautua myös suomen kielen aineopiskelijana. Kaupungin sosiaalipalveluiden maahanmuuttajayksikön ja paikallisen TE-toimiston kautta tulevat, kotoutumisajalla olevat opiskelijat ovat kuitenkin etusijalla. Heille kurssi on maksuton.

### 030162 SUOMEN KIELEN JATKOKURSSI 3 Salo

14.1.-29.5., 72 oppituntia  
Kansalaisopiston kieliluokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ma ja ke 15.15-16.45  
avoin opettaja  
Kurssimaksu 66,80 €

TAITOTASO A2-B1. Suomen kielen jatkokurssi kahtena päivänä viikossa. Oppikirja Suomen mestari 3. Kurssilla opiskellaan muun muassa passiivi ja konditionaali. Kurssilla keskustellaan paljon, harjoitellaan suomen puhekieltä ja tehdään pariharjoituksia. Aiheina ovat esimerkiksi Suomen luonto ja kulttuuri. Kurssi on osa aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen opetusohjelmaa. Kurssille voi ilmoittautua myös suomen kielen aineopiskelijana. Kaupungin sosiaalipalveluiden maahanmuuttajayksikön ja paikallisen TE-toimiston kautta tulevat, kotoutumisajalla olevat opiskelijat ovat kuitenkin etusijalla. Heille kurssi on maksuton. Kurssille ilmoittaudutaan henkilökohtaisesti ma 7.1. klo 10-12 osoitteessa Ylhäistentie 2, Salo. Lisätietoja ja ilmoittautumiset 7.1. jälkeen sini.lundgren@salo.fi, puh. 044 778 4686.



## OPI SUOMEA TOIMINNALLISESTI

**UMAKO-kurssit (uusi maahanmuuttajakoulutus) Salon kansalaisopistossa ovat toiminnallisia suomen kielen kursseja. Nämä kurssit ovat suunnattu kotoutumisajalla oleville maahanmuuttajille, erityisesti niille, jotka kaipaavat vielä harjoitusta latinalaisten aakkosten kanssa. Kurseille voivat kuitenkin osallistua myös muut maahanmuuttajat, jotka haluavat parantaa suomen kielen taitoaan käytännössä.**

**Kurssit ovat maksuttomia kotoutumisajalla oleville maahanmuuttajille. Ilmoittautuminen 8.1. klo 8.00 alkaen Internetissä tai puhelimitse/sähköpostilla koulutus suunnittelija Sini Lundgrénille 044 778 4686, sini.lundgren@salo.fi.**

### 140161 UMAKO - Kuvataide ja käsityö

15.1-28.5., 38 oppituntia  
Kansalaisopiston käsityöluokka (2. krs), Ylhäistentie 2  
ti 09-10.45  
Liisi Huotari TaM  
Kurssimaksu 29,10 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään 21.1.

Kotoutujille kurssi on maksuton. Suomen kielen opiskelua toiminnallisesti kuvataiteen ja kädentaitojen kautta. Sopii kaikille, jotka haluavat harjoitella suomen kielen taitoa käytännössä. Kurssi on osa kansalaisopiston UMAKO-lukutaitokoulutusta kotoutumisvaiheessa oleville maahanmuuttajille, mutta kurssi sopii myös muille, pidempään Suomessa asuneille maahanmuuttajille, jotka haluavat parantaa suomen kielen taitoaan ja oppia toiminnallisesti.

### 010370 UMAKO - Tutustu Saloon

16.1-29.5., 54 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 4 (1. krs), Ylhäistentie 2  
ke 09.30-12  
Kulttuurituottaja YAMK Sini Lundgrén  
Kurssimaksu 35,80 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään 22.1.

Kotoutujille kurssi on maksuton. Opiskele suomea toiminnallisesti! Kurssi on osa kansalaisopiston UMAKO-lukutaitokoulutusta kotoutumisvaiheessa oleville maahanmuuttajille, mutta kurssi sopii myös muille, pidempään Suomessa asuneille maahanmuuttajille, jotka haluavat parantaa suomen kielen taitoaan ja oppia toiminnallisesti. Selkokielisellä kurssilla tutustutaan salolaisiin vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksiin, palveluihin sekä suomalaiseen yhteiskuntaan esimerkiksi ruuanlaiton kautta. Kurssin ohjelma muotoutuu kurssilaisten toiveiden mukaan.

### 010371 UMAKO - lukupiiri

17.1-23.5., 36 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 4 (1. krs), Ylhäistentie 2  
to 11.15-12.45  
FM Olga Lehti  
Kurssimaksu 28,20 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään 23.1.

Kotoutujille kurssi on maksuton. Kurssi on osa kansalaisopiston UMAKO-lukutaitokoulutusta kotoutumisvaiheessa oleville maahanmuuttajille, mutta kurssi sopii myös muille, pidempään Suomessa asuneille maahanmuuttajille, jotka haluavat parantaa suomen kielen taitoaan. Lukupiiri alkavan luku- ja kirjoitustaidon vaiheessa oleville maahanmuuttajille. Kurssilla parannetaan suomen kielen lukemista ja luetun ymmärtämistä, luetaan lyhyitä arjen tekstejä (esimerkiksi mainokset, ilmoitukset) sekä selkokielisiä tekstejä.

### 140160 UMAKO - toiminnallista suomea

17.1-23.5., 36 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 4 (1. krs), Ylhäistentie 2  
to 12.45-14.15  
Teatteri-ilmaisun ohjaaja YAMK, teatteritaiteen opettaja Sarika Lipasti  
Kurssimaksu 28,20 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään 23.1.

Kotoutujille kurssi on maksuton. Suomen kielen opiskelua toiminnallisesti teatteri- ja ilmaisuharjoitusten kautta. Sopii kaikille, jotka haluavat harjoitella suomen kielen taitoa käytännössä. Kurssi on osa kansalaisopiston UMAKO-lukutaitokoulutusta kotoutumisvaiheessa oleville maahanmuuttajille, mutta kurssi sopii myös muille, pidempään Suomessa asuneille maahanmuuttajille, jotka haluavat parantaa suomen kielen taitoaan ja oppia toiminnallisesti.

### 010372 SUOMEA TOIMINNALLISESTI KOTIÄIDEILLE

8.2-26.4., 26,7 oppituntia  
Piritan avoin päiväkotikoti, Hämeenkatu 34  
pe 10-12  
Sarika Lipasti ja Pauliina Vesslin  
Ei kurssimaksua

Kuva- ja teatteri-ilmaisun ryhmä äideille ja heidän alle kouluikäisille lapsilleen avoimessa päiväkodissa. Toiminnallinen ryhmä, jossa tehdään ilmaisuharjoituksia ja kuvia eri tekniikoin, samalla suomea oppien. Ryhmä on maksuton ja se on suunnattu erityisesti maahanmuuttajille. Suomen kielen taitoa ei vaadita, myös aivan aloittelijat voivat osallistua ryhmään! Kantasuomalaiset äidit lapsineen ovat myös tervetulleita ja ryhmä voikin olla hyvä alku esimerkiksi ystävätoimintaan! Ilmoittautumiset 8.1. alkaen koulutus suunnittelijalle puh.044 778 4686 tai sini.lundgren@salo.fi.

Lukuvuoden aikana on tarjolla runsaasti esityksiä, konsertteja, näyttelyitä ym. produktioita. Ilmoitamme niistä opiston nettisivuilla osoitteessa

[www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto)

-> Näyttelyt, esitykset ym. produktiot

## ENGLANTI

**Ilmoittautuminen englannin kursseille ma 7.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044-778 4563 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570.**

## 030251 ENGLANNIN ALKEIDEN JATKO Halikko

24.1.-25.4., 24 oppituntia  
Halikon lukion Limes, Kuruntie 30  
to 18-19.30  
FM Leena Karimäki-Niemi  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 15

TAITOTASO A1. Jatkamme englannin opiskelua rauhalliseen tahtiin. Kevätkauden teemoina ovat itsestä ja työstä kertominen, vapaa-aika ja harrastukset, lentomatrustaminen, asuminen ja kotityöt sekä ruoka ja ruokaostokset. Tutustumme myös kielen rakenteisiin. Oppikirja: EVERYDAY ENGLISH 1 - englantia aikuisille, alusta.

## 030252 EVERYDAY ENGLISH Perniö

24.1.-25.4., 24 oppituntia  
Perniön yhteiskoulu/lukio OT1, Erveläntie 1  
to 17.30-19  
BA Emma Snowdin-Tervaniemi  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 15

TAITOTASO B1. In this course we will focus on spoken English for everyday situations. Students can relax and enjoy each others' company while at the same time learning new vocabulary, practising pronunciation and most importantly, gaining confidence to speak English freely. The group will decide what material to use at the beginning of the course. We will use Finnish when necessary. Kurssilla keskitymme jokapäiväisen englannin kielen puhetaitoihin. Rennossa ilmapiirissä nautimme toistemme seurasta ja samalla opimme uutta sanastoa, harjoitteleme ääntämistä ja mikä tärkeintä, saamme lisää itsevarmuutta omiin taitoihimme, jotta englannin puhuminen sujuu vapaasti. Kurssin alussa päätämme yhdessä, mitä kurssimateriaalia käytetään. Suomea voidaan puhua tarvittaessa.

## 030253 EASY ENGLISH CONVERSATION Salo

21.1.-15.4., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 3 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ma 18.40-20.10  
FM Jenny Heinonen  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 25.1. klo 14

TAITOTASO B1+. Kurssin hintaan tulee lisäksi 5€:n monistemaksu. Jos hallitset englannin kielen perusteet, mutta kaipaat lisää harjoitusta suullisen kielitaidon kehittämiseksi, on tämä ryhmä juuri sinua varten! Keskusteltavat aihepiirit valitaan opiskelijoiden toiveiden ja kiinnostusten mukaan, joiden perusteella opettaja muokkaa materiaalin. Ei kotitehtäviä, voit tulla vain keskustelemaan rennossa ja mukavassa ilmapiirissä! Keskustelemme pienryhmissä, jolloin jokainen pääsee osallistumaan keskusteluun omien taitojensa mukaan. Opettajan materiaali.

## 030254 THE BRITISH CULTURE CLUB Salo

22.1.-16.4., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston kieliluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ti 18-19.30  
BA Emma Snowdin-Tervaniemi  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

TAITOTASO A2. Kurssin hintaan tulee lisäksi 5€:n monistemaksu. This is a fun course which will explore different areas of British culture. The group will decide on the topics together. We will use authentic materials to take a relaxed look at what makes Britain great! Topics could include food, humour, accents, sights, the royal family... The course language is English, however Finnish will be used if needs be. Course material is provided by the teacher. Tällä hausalla kurssilla tutustumme brittikulttuuriin. Päätämme kurssin tarkan sisällön yhdessä. Käytämme autenttisia materiaaleja, ja niiden avulla tutkitaan rennossa ilmapiirissä, mikä tekee Britanniaa hienon maan! Aiheet voivat käsitellä esim. brittiläistä ruokaa, huumoria, aksentteja, nähtävyyksiä, kuningasperhettä... Jos Britannia on aina ollut sinusta kiinostava maa, niin tämä kurssi on sinulle! Kurssin kieli on englantia, mutta käytämme suomea tarpeen mukaan. Opettajan materiaali.

## 030255 ENGLANNIN AIKAMUOTOJEN KESYTYSKURSSI Salo

29.4.-27.5., 24 oppituntia  
Kansalaisopisto, Ylhäistentie 2, Ylhäistentie 2  
ma ja ke 16.30-18.45  
FM Leena Karimäki-Niemi  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 3.5. klo 14

Kurssin hintaan tulee lisäksi 5€:n monistemaksu. Tervetuloa kysyttävään do-apuverbi ja pari muuta englannin kieliopin hankalaa tyyppiä! Pistetään yhdessä harjoitellen kysymykset ja kielit järjestykseen ja laitetaan eri aikamuodot kohdalleen! Opettajan materiaali.

## ESPANJA

**Ilmoittautuminen espanjan kursseille ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044 778 4565 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.**

## 030351 ¡PERFECTO!- Espanjan alkeet aamupäivällä

1.3.-24.5., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston kieliluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
pe 10-11.30  
FM Päivi Leikkonen  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 7.3. klo 12

TAITOTASO A. Rauhallisesti etenevä, matkailutilanteisiin keskittyvä alkeiskurssi täysin vasta-alkajille. Pääpaino tällä kurssilla on suullisen kielitaidon kehittämisessä sekä ääntämisen ja kuullunymmärtämisen harjoittelussa. Oppikirjana ¡Perfecto 1! (Finn Lectura).

## 030352 AURINKOISET ALKEET JATKOKURSSI – maanantairyhmä Salo

21.1.-15.4., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 4 (1. krs), Ylhäistentie 2  
ma 16.30-18  
FM Päivi Leikkonen  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1. klo 12

TAITOTASO A1. Jatkamme tutustumista espanjan kieleen, kulttuuriin ja värikkääseen elämäntapaan oppikirjana Buenas Migas 1, kappaleesta 7 eteenpäin. Aihepiirit liittyvät matkustamiseen ja arkielämään. Tämä ja samanniminen kurssi torstaina ovat rinnakkaisryhmiä, ilmoittaudu toiseen ja voit käydä tarvittaessa myös toisen ryhmän kokoontumisissa. Tervetuloa – ¡Bienvenido!

## 030353 AURINKOISET ALKEET JATKOKURSSI – torstairyhmä Salo

24.1.-25.4., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 4 (1. krs), Ylhäistentie 2  
to 18.30-20  
FM Päivi Leikkonen  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 12

TAITOTASO A1. Sama kurssi kuin maanantaisin. Ilmoittaudu jompaankumpaan ryhmään ja voit tarvittaessa käydä myös rinnakkaisryhmän kokoontumisissa.

## 030354 BUENAS MIGAS – Espanjan jatkokurssi päivällä Salo

25.1.-26.4., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston kieliluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
pe 12.30-14  
FM Päivi Leikkonen  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 31.1. klo 12

TAITOTASO A2. Kurssilla syvennetään alkeistasolla opittua sanastoa ja rakenteita arkipäivän tilanteissa selviytymistä varten. Uutena asiana opitaan menneen ajan tapahtumista kertomista ja tutustutaan laajemmin espanjaa puhuvaan maailmaan. Oppikirjana Buenas Migas 2.

Espanjan opiskelijoille tarkoitettun blogin löydät osoitteesta

[www.espanjasalossa.blogspot.fi](http://www.espanjasalossa.blogspot.fi)

## ITALIA

**Ilmoittautuminen italian kursseille ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044 778 4565 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.**

## 030451 CIAO! Italiaa lapsille Salo

22.1.-26.3., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 3 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ti 16-17  
FM Kaisu Saarela  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 12

Tervetuloa mukaan italian kerhoon! Kerhossa opit italiaa (ään- teitä, sanoja ja lyhyitä ilmaisuja), sekä italialaista kulttuuria leik- kimällä, askartelemalla, laulamalla, pelaamalla, lorujen avulla ja muun hauskan toiminnan lomassa innostavasti. Kerhossa opet- telet esimerkiksi tervehdyksiä, numeroita, sekä väri- ja ruokasa- noja. Opettaja käyttää italian kerhossa kielisuihku-metodia, joka perustuu mm. leikkillisyyteen, toiminnallisuuteen ja sanojen sekä ilmausten kuuntelemiseen, tunnistamiseen, toistoon ja rohkeaan käyttämiseen. Kerho on tarkoitettu 1.-6.-luokkalaisille, jotka ei- vät ole kaksikielisiä. Voit olla täysin vasta-alkaja tai osata vähän italiaa. Vaatimuksena kerhossa on valmius pystyä toimimaan itsenäisesti tunnin opettajan ja ryhmäläisten kanssa. Annathan ilmoittautumisen yhteydessä huoltajan sähköpostiosoitteen. Ota mukaan iso vihko, kynä, kumi ja puuvärit! Opetusmateriaalina ovat opettajan monisteet.

## 030452 NOJATUOLIMATKA ITALIAAN Salo

22.1.-2.4., 20 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 3 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ti 17.30-19  
FM Kaisu Saarela  
Kurssimaksu 33 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 12

Oletko suunnittelemassa ensi kesäksi matkaa kiehtovaan Ita- liaan? Kiinnostaako sinua italian kieli, italialainen kulttuuri ja Italia matkailumaana? Tutustumme monipuolisesti ja rennolla asenteella Italiaan, sen upeisiin nähtävyyksiin, italian kieleen ja italialaisuuteen, esimerkiksi laulujen tai ruokakulttuurin avulla. Lyhytkurssin aikana opettelemme erityisesti turistille tärkeitä ita- liankielisiä ilmauksia. Opiskelijoiden toiveet otetaan huomioon. Katso tarkempi kurssikuvaus opiston nettisivuilta. Ei edellytä en- nakkotietoja. Opettajan oma materiaali opetusmateriaalina.

Italian opiskelijoille tarkoitettun blogin löydät osoitteesta

[www.italiasalossa.blogspot.fi](http://www.italiasalossa.blogspot.fi)

Kansalaisopisto on ottanut käyttöönsä peda.net-verk- koalustan juuri Sinua varten! Tarjolla on rutkasti tietoa, hyötyä ja kuvitusta toiminnastamme. Käy tutustumassa uuteen näyteikkunaamme osoitteessa

[peda.net/salonkansalaisopisto](http://peda.net/salonkansalaisopisto)

## JAPANI

**Ilmoittautuminen japanin kursseille ma 7.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044-778 4563 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570.**

### 030551 JAPANIN KIELEN ALKEIDEN JATKO Salo

24.1.-25.4., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston kieliluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
to 17-18.30  
Reika Vesala  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 15

TAITOTASO A1. Tämä on jatkoa viime syksyn alkeiskurssille. Uudet opiskelijat ovat tervetulleita! Tutustumme edelleen japanilaisiin kirjaimiin. Kielen opiskelun myötä kulttuurikin tulee tutuksi. Kurssilla käytämme länsimaisia kirjaimia ja opetuskielenä on suomi. Oppikirja: MICHI: TIE JAPANIN KIELEEN, alkaen kpl 4. Kurssin alaikäraja 13v (täytät 2019).

### 030552 JAPANIA ETEENPÄIN Salo

24.1.-25.4., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston kieliluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
to 18.30-20  
Reika Vesala  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 15

TAITOTASO A1-A2. Tämä on jatkoa viime syksyn jatkokurssille. Kurssi sopii kieltä yli vuoden opiskelleille. Uudet opiskelijat ovat tervetulleita! Vahvistamme japanilaisten kirjainten käyttöä. Halutessaan tunnilla voi harjoitella tietokoneella kirjainten kirjoittamista. Kurssilla käytämme apuna länsimaisia kirjaimia ja opetuskielenä on suomi. Oppikirja: MICHI: TIE JAPANIN KIELEEN, alkaen kpl 12. Kurssin alaikäraja 13v (täytät 2019).

## RANSKA

**Ilmoittautuminen ranskan kursseille ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044 778 4565 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.**

### 030851 RANSKAA IHAN ALUSTA! Salo

24.1.-25.4., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
to 18.20-19.50  
FM Eeva Kujala  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 12

TAITOTASO A. Onko ranskan kieli (mm. sen ääntäminen ja sanasto) aina kiinnostanut sinua? Haluaisitko kuulla ranskalaisesta kulttuurista? Matkustatko kesällä ranskaa puhuvalle alueelle? Tule aloittamaan ranskan opiskelu ihan alusta, ihastut! Tavoitteesi voi olla keväällä opittavat alkeet, tai jo syyskaudella siintävä jatkokurssi. Oppikirjana CHEZ OLIVIER 1.

Ranskan opiskelijoille tarkoitetun blogin löydät osoitteesta

[www.ranskanopiskelu.blogspot.fi](http://www.ranskanopiskelu.blogspot.fi)

### 030852 BONJOUR! Ranskaa lapsille Salo

24.1.-25.4., 16 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 3 (2. krs), Ylhäistentie 2  
to 16.50-17.50  
FM Eeva Kujala  
Kurssimaksu 30,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 12

Lapset tutustuvat ranskan kieleen ja ranskalaiseen kulttuuriin muun muassa erilaisten lorujen, leikkien ja pelien avulla. Oppikirjana kurssilla Vas-y!/Lähdetään! Materiaali kannustaa ryhmässä toimimiseen ja rohkeaan kielenkäyttöön. Katso-kuule-toista-tunnista-leiki-käytä! Vaatimuksena kurssilla valmius pystyä toimimaan itsenäisesti tunnin opettajan ja ryhmäläisten kanssa. Kurssi on tarkoitettu ensisijaisesti 1-2 luokkalaisille. Huom. kurssi on jatkoa viime syksynä alkaneelle kurssille, joten lapsella tulee olla jo hiukan ranskan kielen taitoja.

## RUOTSI

**Ilmoittautuminen ruotsin kursseille ma 7.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044-778 4563 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570.**

### 030951 SVENSK KONVERSATION Salo

5.2.-7.5., 24 lektioner  
Kansalaisopiston yleisluokka 4 (1. krs), Ylhäistentie 2  
tis. 18.15-19.45  
Pol Kand Lisa Holm Rinne  
Kursavgift 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 11.2. klo 15

TAITOTASO B1-B2. Kurssin hintaan tulee lisäksi 5€:n monistemaksu. Vill du utveckla dina kunskaper i att diskutera på svenska och bli säkrare på att uttrycka dig på det andra inhemska språket? Då är den här gruppen just för dig! Vi behandlar olika dagsaktuella ämnen i en öppen och lättäm atmosfär. Vi diskuterar fritt om den gångna nyhetsveckan eller andra valbara ämnen. Ibland läser vi korta artiklar tillsammans och diskuterar innehållet i mindre grupper. Vi övar att uttrycka oss bl.a. med hjälp av Alias. Deltagarnas egna idéer är välkomna och önskemål beaktas i mån av möjlighet. Lärarens material.

### 030952 PERUSKOULUN RUOTSIN KERTAUSKURSSI Salo

30.4.-21.5., 20 oppituntia  
Kansalaisopiston kieliluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ti 16.30-18.45  
to 16.30-18.45  
FM Jenny Heinonen  
Kurssimaksu 33 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 3.5. klo 14

Tervetuloa kertaamaan peruskoulun ruotsia! Kurssi sopii esimerkiksi lukioon tai ammattikouluun suuntaaville sekä kaikille, jotka haluavat kerrata ruotsin kielen perusteita. Kurssilla vahvistamme sanaston ja rakenteiden hallintaa sekä opettelemme luetun- ja kuullunymmärtämistä monipuolisilla harjoituksilla. Teemoina esim. itsestä kertominen, harrastukset, ruoka, matkustaminen. Kielioppi aiheina mm. substantiivien, adjektiivien ja verbien taivutus sekä sanajärjestys. Ei oppikirjaa, opettajan oma materiaali.

## 030953 RUOTSIN KIELIOPIN INTENSIIVIKERTAUS

Salo

29.4.-22.5., 20 oppituntia  
Kansalaisopiston kieliluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ma 16.30-18.45  
ke 16.30-18.45  
FM Jenny Heinonen  
Kurssimaksu 33 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 3.5. klo 14

Tämä kurssi sopii kaikille, jotka haluavat vahvistaa ruotsin kielen perustaitoja, esimerkiksi ylioppilaskirjoituksiin valmistautuville. Kurssilla kertaamme mm. aikamuodot, passiivin, substantiivien ja adjektiivien taivutusta, pronomineja, sanajärjestystä ja prepositioita. Ei oppikirjaa, opettajan oma materiaali.

## SAKSA

**Ilmoittautuminen saksan kurseille ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044 778 4565 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.**

## 031051 SATSAA SAKSAAN! Saksaa monimuoto-opiskeluna

25.1.-5.4., 20 oppituntia  
Toimipaikka avoin  
pe 18-20.15  
FM Anne Pajunen  
Kurssimaksu 33 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 31.1. klo 12

TAITOTASO A2. SAKSAA OPISTOLLA JA ETÄNÄ. Avaa ovi kiinnostavaan saksankieliseen maailmaan, tarvitset sitten kieltä vapaa-ajallasi, matkustaessasi tai töissäsi. Jos koet, että etäopiskelu omaan tahtiin kotona on sinulle mielekäs tapa opiskella, lähde mukaan! LÄHIOPETUSKERTOJA NELJÄNÄ PÄIVÄNÄ, ensimmäinen tapaaminen ja kurssin aloitus perjantaina 25.1. (klo 17-18.30 Ylhäistentie 2), muut lähipäivät samaan kellonaikaan pe 15.2., pe 8.3. ja pe 22.3. Saat itsellesi myös opiskeluparin kurssilla, teette osan etäharjoituksista yhdessä. Oppikirjana HALLO 2, kappaleet 1-3, muu kurssimateriaali löytyy verkosta opiskelualustaltamme. Ennen ensimmäistä kurssikertaa voit luoda itsellesi Googletilin (jos sitä sinulla ei vielä ole), tarvitset tunnuksia kurssilla. Kysyttävää? Ota yhteyttä anne.pajunen@salo.fi .

Saksan opiskelijoille tarkoitetun blogin löydät osoitteesta

**[www.saksanopiskelu.blogspot.fi](http://www.saksanopiskelu.blogspot.fi)**

Opistomme saksan opiskelijat tekivät matkan Berchtesgadeniin syyskuussa 2018, käy katsomassa blogissa matkatunnelmia ja upeita maisemia!

**[www.berchtesgadeninlumoissa.blogspot.fi](http://www.berchtesgadeninlumoissa.blogspot.fi)**

Järjestämme yhteistyössä Salon Suomi-Saksa yhdistyksen Hansa-Vereinin ja Suomi-Saksa Yhdistysten Liiton kanssa saksankielisen teatteriesityksen **keskiviikkona 3.4.2019 klo 17-19** (kahvitauko).

Saksasta saapuvat taiteilijavieraat esittävät meille **DIE DEUTSCHE SPRACHE IST EIN WITZ**- näytöksen. Ota yhteyttä anne.pajunen@salo.fi ma 25.3. mennessä, jos Sinua kiinnostaa tulla mukaan, paikkoja on rajoitetusti. Esitys on ilmainen, esityspaikka tarkentuu lähempänä ajankohtaa.

## 031052 MONTAGSCLUB Salo

21.1.-15.4., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 6 (1. krs), Ylhäistentie 2  
ma 15.30-17  
FM Anne Pajunen  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1. klo 12

Kurssin hintaan tulee lisäksi 5€ monistemaksu. TAITOTASO B1-B2. Matkusteletko paljon Saksassa? Haluatko muuten pitää yllä jo hankittua kielitaitoasi? Tervetuloa opiskelemaan Deutsch perfekt lehden monipuolisen materiaalin parissa! Tule kehittämään kaikkia kielen osa-alueita, puhumista, kuullun- ja tekstinyymmärtämistä, sekä sanavarastoa! Kurssilla voit esittää myös toiveita eri teemoihin liittyen. HERZLICH WILLKOMMEN! 1.4. ei opetusta, kurssiin kuuluu saksankielinen teatteriesitys opistolla ke 3.4. klo 17-19.

## 031053 STAMMTISCH Salo

23.1.-17.4., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ke 15.30-17  
FM Anne Pajunen  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 12

TAITOTASO B2-C1. Interessante und aktuelle Diskussionsthemen, jeder kann auch eigene Themen vorschlagen oder Vorträge halten. Im Kurs verbessern wir nicht nur die mündliche Ausdrucksfähigkeit, sondern auch das Hörverstehen. Diese Gruppe existiert schon lange, wir haben immer lebhaftes Konversation zusammen- möchtest Du auch mit? ALLE SIND HERZLICH WILLKOMMEN! Am 3.4. haben wir eine Theatervorstellung namens Deutsche Sprache ist ein Witz.

## 031054 KNIFFELABEND Salo

1.3., 4 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 6 (1. krs), Ylhäistentie 2  
pe 17-20  
FM Anne Pajunen  
Kurssimaksu 16,10 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 25.2. klo 12

Kurssimaksusta ei myönnetä alennuksia. Tervetuloa pelaamaan yhdessä noppapeliä Kniffel (eli Yatzy). Saksalaiset rakastavat noppa- ja korttipelisiä! Keskustelu käydään saksaksi, hyvä tilaisuus kerrata tai oppia pelisanastoa ja numeroita, sekä siinä sivussa saksalaista small talkia! Saat kotiin pelin säännöt, numerot ja järjestysluvut monisteina, auf Deutsch natürlich! **Spielen macht richtig Spaß, komm mit!**

**Huom!** Seuraavalla sivulla on vielä tarjolla **Rammsteinia!**

## 031055 RAMMSTEIN KOMMT NACH TAMPERE! Salo

17.5.-17.5., 4 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 6 (1. krs), Ylhäistentie 2  
pe 17-20  
FM Anne Pajunen  
Kurssimaksu 16,10 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 13.5. klo 12

Kurssimaksusta ei myönnetä alennuksia. Kurssin hintaan tulee lisäksi 5€ monistemaksu. Erilaiset sanaleikit ovat olennainen osa Rammsteinin sanoituksia. Useasti tekstit on ilmaistu niin ovelasti, että ne voidaan tulkita useilla eri tavoilla. Vaikka yhtyeellä on kyseenalainen imago, on se silti Saksan ”ykköstuote” musiikki-rintamalla. Yhtye haluaa liikkua huonon maun rajoilla ja saada musiikkinsa ”ravistelemaan” yleisöä. Elokuussa 2019 yhtye tulee Tampereelle Ratinan areenalle. Viime kevään Rammstein kurssi saa nyt jatkoa ja tällä kertaa käymme keväällä ilmestyvän uuden levyä sanoituksia läpi.

## VENÄJÄ

Venäjän opiskelijoille tarkoitetun blogin löydät osoitteesta

[www.venajanopiskelu.blogspot.fi](http://www.venajanopiskelu.blogspot.fi)

## 031251 VENÄJÄ-SUOMI KIELIKERHO LAPSILLE

1.3-3.5., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston kieliluokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
pe 14.30-15.30  
FM Olga Lehti  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 15.2. klo 12

Kaikille kouluikäisille venäjää ja suomea osaaville lapsille tarkoitettu kielikerho. Laajennamme venäjän ja suomen kielen sanavarastoa, kurssi tukee kaksikielisten lasten taitoja esim. koulumaailmaan liittyvään sanastoon liittyen. Lapsi kenties tietää koulusanastoa suomeksi, muttei kaikkia käsitteitä venäjäksi. Mukaan vihko ja kirjoitusvälineet. Opettajana toimii luokanopettaja Olga Lehti, häneltä voit myös kysyä kurssista lisää: [olgalehti6@gmail.com](mailto:olgalehti6@gmail.com) Ilmoittautuminen ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044 778 4565 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.

## VIITTOMAKIELI

### 031451 TERVETULOA OPISKELEMAAN LISÄÄ VIITTOMIA! Halikko

22.1-16.4., 24 oppituntia  
Halikon lukion Origo, Kuruntie 30  
ti 17-18.30  
Viittomakielen tulkki Hannaleena Lehtiranta  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 12

Kurssilla kerrataan jo opittuja viittomia ja opiskellaan lisää. Aihepiireissä huomioidaan osallistujien tarpeet ja toiveet. Tavoitteena on innostaa tukiviittomien käyttöönottoa ja saada rohkeutta niiden käyttämiseen. Viittominen on mukavaa! Ilmoittautuminen ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044 778 4565 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.

## VIRO

**Ilmoittautuminen viron kursseille ma 7.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044-778 4563 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570.**

### 031351 VIRON ALKEIDEN JATKO Salo

22.1.-16.4., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston kieliluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ti 16.45-18.15  
FM Karmen Tomson  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

TAITOTASO A. Kurssi on syksyllä alkaneen Viron alkeisryhmä -kurssin jatko. Opiskelua jatketaan Meie keelesild -oppikirjan kappaleesta 4. Kurssi sopii kaikille, jotka ovat opiskelleet viroa yhden alkeiskurssin (noin 24 h) verran tai muuten omaavat vastaavat taidot. Kurssilla laajennetaan perussanastoa ja opitaan kieliopin perusrakenteita mukavien harjoitusten kautta. Lisäksi tutustutaan virolaiseen kulttuuriin ja elämään. Tervetuloa kurssille! Oppikirja: MEIE KEELESILD (Otava, 2017) + opettajan omat materiaalit.

### 031352 VIRON JATKORYHMÄ Salo

22.1.-16.4., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston kieliluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ti 18.30-20  
FM Karmen Tomson  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

TAITOTASO B1. Kurssi on syksyllä alkaneen Viron jatkoryhmä -kurssin jatko. Kurssi sopii viroa noin kaksi vuotta opiskelleille tai vastaavat tiedot omaaville. Kurssilla laajennetaan sanavarastoa ja kielioppia. Käsitellään sekä jokapäiväiseen elämään että virolaiseen kulttuuriin liittyviä aiheita. Opiskelemme rennossa ilmapiirissä, tervetuloa mukaan! Oppikirja: Eesti keele õpik B1, B2 (Mare Kitsnik, 2012) + Eesti keele töövihik B1, B2 (Mare Kitsnik) + opettajan omat materiaalit.

## MUUT KIELIKURSSIT

### 031651 KLASSISEN LATINAN ALKEITA JA ROOMAN KULTTURIJA Salo

17.1-28.2., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
to 18.30-20  
FM Laura Nieminen  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssin hintaan tulee lisäksi 5€:n monistemaksu  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 23.1. klo 15

TAITOTASO A. Tervetuloa tutustumaan yhdessä klassisen latinan perusteisiin ja Rooman kulttuuriin! Käymme kurssilla läpi lentäviä lauseita ja latinan alkeiden perusteita rauhalliseen tahtiin opettajan johdolla. Keskustelemme yhdessä Rooman kulttuurista ja sen vaikutuksesta nykypäivään teemoittain. Aiheita pohjustetaan myös kotona etukäteen luetulla materiaalilla. Latinan opiskelu avaa ovet eurooppalaiseen kulttuuriperintöön ja tukee esimerkiksi espanjan ja italian opiskelemista – carpe diem! Kurssilla ei edellytetä pohjatietoja. Ilmoittautuminen ma 7.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-18 puh. 044-778 4563 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570.

# MUSIIKKI

Kansalaisopiston musiikin kurssitarjonnan suunnittelusta ja organisoinnista vastaavat

**Musiikin suunnittelijaopettaja Pekka Laakso**

Puhelin: 044-778 4531

Sähköposti: pekka.laakso@salo.fi

**Musiikinopettaja Helena Kangas**

Puhelin: 044-778 4714

Sähköposti: helena.kangas@salo.fi

Lukuvuoden aikana on tarjolla runsaasti esityksiä, konsertteja, näyttelyitä ym. produktioita. Ilmoitamme niistä opiston nettisivuilla osoitteessa

[www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto)

-> Näyttelyt, esitykset ym. produktiot

## MUSIIKIN TEORIA

**Ilmoittautuminen musiikinteorian kursseille to 10.1. klo 16 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 16-16.30 puh. 044 778 4714 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 040711 VARTTUNEIDEN MUSIIKKIRYHMÄ Salo

17.1-9.5., 9 opetuskertaa

Kansalaisopiston musiikkiluokka (1. krs), Ylhäistentie 2 to 12.15-13.45

FM Helena Kangas

Kurssimaksu 31,70 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 15.1. klo 12.

Ryhmässä jatketaan musiikinteoriaan ja pianonsoittoon perehtymistä. Ryhmä kokoontuu joka toinen viikko.

### 040712 MUSIIKIN PERUSTEITA PINTAA SYVEMMÄLTÄ Salo

25.1-22.3., 4 opetuskertaa

Kansalaisopiston musiikkiluokka (1. krs), Ylhäistentie 2 pe 16.30-18

FM Helena Kangas

Kurssimaksu 18,70 €, ei kurssimaksualennusta

Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 21.1. klo 12.

Haaveiletko soitto- tai lauluharrastuksesta? Nuotinnimet ovat kouluajoilta hämärästi tuttuja, mutta haluaisit tietää enemmän. Tällä kurssilla pääset musiikin teoriassa hyvään alkuun ja soiton tai laulun aloittamisen kynnyks madaltuu. Ryhmän kokoontumispäivät: 25.1., 8.2., 8.3., ja 22.3..

## LAULUNOPETUS JA KUOROLAULU

**Ilmoittautuminen laulunopetus- ja kuorolaulukursseille ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 puh. 044-778 4531 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570.**

### 040511 KAMARIKUORO Salo

22.1-2.4., 10 laulukertaa

Alhaisten koulu, musiikkiluokka Koulukatu 3 ti 18-19

Saara Kemppainen

Kurssimaksu 28,50 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 12

Kamarikuoro on sinulle, joka olet kuorolaulukonkari tai osaat laulaa ainakin jonkin verran suoraan nuotista. Laulamme kuorolaisten tason mukaista SATB-kuoromusiikkia rennolla mutta tarkalla otteella. Jos haluat haastaa itseäsi, kehittää korvaasi sekä tutustua monipuolisesti eri säveltäjien tuotantoon, kamarikuoro on juuri sinun paikkasi. Ei koelaulua.

### 040510 KARAOKELAULUN YKSILÖOPETUS Perniö

24.1-18.4., 12 laulukertaa

Perniön vanhan lukion, opiston musiikkiluokka, Lupajantie 11 to 13-15.30

MuM Pekka Laakso

Kurssimaksu 107 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään to 17.1. klo 12

Kurssi on tarkoitettu karaokelaulun harrastajille. Yksilö-opetus on tehokas tapa kehittää oma karaokeosaamista monipuolisemmaksi ja varmemmaksi. Kurssilla opit systemaattisesti uusia lauluja ja laulutekniikoita. Yksilöopetusta annetaan 30min/vko. Tervetuloa uuden har-rastuksen pariin!

## Uusi käytäntö kurssitiedoissa!

Kurssin alkaminen tai peruuntuminen ratkaistaan viimeistään muutamaa päivää ennen kurssin alkamispäivämäärää. Ratkaisun jälkeen varattua kurssipaikkaa ei enää voi peruuttaa, vaan kurssimaksu laskutetaan riippumatta siitä, osallistuuko ilmoittautuja kurssille vai ei.

Jokaisen kurssin kohdalla on nyt mainittu viimeinen hetki, jolloin varatun kurssipaikan voi peruuttaa ilman laskua kurssille osallistumisesta. Voit peruuttaa kurssipaikkasi joko soittamalla (Huom! ei tekstiviestillä!) opiston toimistoon puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570 tai sähköpostilla osoitteeseen birgitta.jalonen@salo.fi. Peruutusta ei voi tehdä opettajalle!

Kurssimaksu laskutetaan aina, mikäli peruutusta ei ole tehty edellä olevien ohjeiden mukaisesti, tai peruutus tehdään kurssitiedoissa mainitun ajankohdan jälkeen tai se on kokonaan jätetty tekemättä. Vastaava käytäntö meillä on ollut ennenkin, mutta selkeyden vuoksi olemme halunneet lisätä tiedon näkymään jokaisen kurssin tietoihin. Usein varattu, mutta käyttämättä jätetty kurssipaikka vie paikan varasijalle jääneeltä ilmoittautuneelta.

## SOITINMUSIIKKI

**Soitinkurssit on tarkoitettu sekä aikuisille että 7-15-vuotiaille. Myös syksyllä alkaneilla kursseilla saattaa olla vapautuneita paikkoja. Kysy musiikinopettajilta.**

## KITARANSOITTO

**Ilmoittautuminen kitaransoiton kursseille ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 numeroon 044-7784531 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02-778 4561 tai 02-7784570.**

## 040229 KAIKKI KOMPPAAMAAN -kitaransoiton pienryhmä A Salo

25.1-5.4., 10 soittokertaa  
Kansalaisopiston musiikkiluokka (1. krs), Ylhäistentie 2  
pe 18-18.45  
Juha Keskinen  
Kurssimaksu 55 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 18.1. klo 12

Kurssi toteutetaan pienryhmissä. Yhden pienryhmän opetuskeran kesto on 45 min. Tunneilla keskitytään kitaran säestysinstrumenttina, opetellaan avosointuja, säestysrytmejä, kapon käyttöä sekä musiikkikappaleiden säestystä. Tervetuloa!

## 040230 KAIKKI KOMPPAAMAAN -kitaransoiton pienryhmä B Salo

25.1-5.4., 10 soittokertaa  
Kansalaisopiston musiikkiluokka (1. krs), Ylhäistentie 2  
pe 18.45-19.30  
Juha Keskinen  
Kurssimaksu 55 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 18.1. klo 12

Kurssin sisältö sama kuin kursilla 040229.

## 040231 KAIKKI KOMPPAAMAAN -kitaransoiton pienryhmä C Salo

25.1-5.4., 10 soittokertaa  
Kansalaisopiston musiikkiluokka (1. krs), Ylhäistentie 2  
pe 19.30-20.15  
Juha Keskinen  
Kurssimaksu 55 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 18.1. klo 12

Kurssin sisältö sama kuin kursilla 040229.

## 040232 KITARASAUNDIT HALTUUN Salo

30.1-24.4., 10 soittokertaa  
Raja-Audio, Joensuunkatu 12  
ke 17-17.45  
Juha Keskinen ja Kari Laaksonen  
Kurssimaksu 48 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 6.2. klo 12.

Kurssilla perehdytään sähkökitaran äänenmuokkaukseen. Kursilla opit paljon erilaisista kitaroista, vahvistimista, efektilaitteista sekä niiden hyödyntämisestä parhaalla tavalla oman kitarasaundisi luomisessa. Esittelemme tavallisimpia kitarafektejä, sekä niiden käyttöä live- ja studiotilanteissa, mukaan lukien uusien mallinnusteknologia. Kurssin pitävät soitonopettaja ja pitkän linjan ammattikitaristi Juha Keskinen ja äänitys- ja äänentoistopuolen rautainen ammattilainen Kari Laaksonen. Jos haluat saada parhaan mahdollisen kitara-saundin laitteillasi, tai olet muuten vain kiinnostunut

kitaralaitteiden tarjoamista mahdollisuuksista, tämä kurssi on juuri Sinulle. Opetusta ei ole 20.3. ja 27.3.

## UKULELENSOITTO

## 040228 SALON UKULELEORKESTERI Salo

17.1-4.4., 10 soittokertaa  
Kansalaisopiston musiikkiluokka (1. krs), Ylhäistentie 2  
to 17.30-19  
KM, muusikko Rauni Rokka  
Kurssimaksu 33 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 23.1. klo 12

Kerrataan aiemmin opittua, harjoitellaan uusia sointuja ja säestystekniikoita sekä laajennetaan ohjelmistoa. 31.1. ei ole soittokertaa. Ilmoittautuminen to 10.1. klo 15.30 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15.30-16 puh. 044 778 4714 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4561 tai 02 778 4570.

## MUUT MUSIIKKIKURSSIT

**Ilmoittautuminen seuraaville kursseille ilmoittautuminen to 10.1. klo 16 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 16-17 numeroon 044-778 4714 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02-778 4561 tai 02-7784570.**

## 040233 KUVIONUOTIT TUTUIKSI KOSKETTIMILLA pienryhmä A Salo

5.2.-16.4., 10 soittokertaa  
Kansalaisopiston musiikkiluokka (1. krs), Ylhäistentie 2  
ti 15.30-16.15  
Musiikkiterapeutti KM Elina Kivelä  
Kurssimaksu 55 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 11.2. klo 12

Kuvionuotit on nuotoihin ja väreihin perustuva nuottikirjoitusmenetelmä. Kuvionuoteilla voi oppia soittamaan kosketinsoitinta ja sen kautta voi soittamaan perinteisellä nuottimerkinnällä. Soittotunneilla soitetaan lempimusiikkia tai kappaleita kuvionuottikirjoista. Kuvionuottien soittamisen voi aloittaa vaikkapa aikuisiällä. Menetelmä sopii mainiosti myös erityislapsille ja -nuorille.

## 040234 KUVIONUOTIT TUTUIKSI KOSKETTIMILLA pienryhmä B Salo

5.2.-16.4., 10 soittokertaa  
Kansalaisopiston musiikkiluokka (1. krs), Ylhäistentie 2  
ti 16.15-17  
Musiikkiterapeutti KM Elina Kivelä  
Kurssimaksu 55 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 11.2. klo 12

Kuvionuotit on nuotoihin ja väreihin perustuva nuottikirjoitusmenetelmä. Kuvionuoteilla voi oppia soittamaan kosketinsoitinta ja sen kautta voi soittamaan perinteisellä nuottimerkinnällä. Soittotunneilla soitetaan lempimusiikkia tai kappaleita kuvionuottikirjoista. Kuvionuottien soittamisen voi aloittaa vaikkapa aikuisiällä. Menetelmä sopii mainiosti myös erityislapsille ja -nuorille.



# TEATTERI JA SIRKUS

Kansalaisopiston teatteritaiteen vastuuhenkilönä toimii

**Teatteri-ilmaisun ohjaaja YAMK, teatteritaiteen opettaja Sarika Lipasti**

puh: 044-778 4507

Sähköposti: sarika.lipasti@gmail.com

Lukuvuoden aikana on tarjolla runsaasti esityksiä, konsertteja, näyttelyitä ym. produktioita. Ilmoitamme niistä opiston nettisivuilla osoitteessa

**www.salo.fi/kansalaisopisto**

-> Näyttelyt, esitykset ym. produktiot

## TAITEEN PERUSOPETUS - TEATTERI-KOULU

Salon kansalaisopiston teatterikoululle on luotu uusi yleisen oppimäärän opetussuunnitelma, joka otettiin käyttöön elokuussa 2018. Teatterikoulun opinnot on tarkoitettu 7-19 -vuotiaille lapsille ja nuorille ja ne etenevät yhteisistä opinnoista (A1-A6 tai B1-B3) teemaopintoihin. Opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia teatterin tekemiseen ja kokemiseen.

Teatteritaiteen yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Yhteisten opintojen tavoitteena on oppilaan ilmaisun kokonaisvaltainen kehittäminen sekä myönteisen minäkuvan ja itsetuntemuksen vahvistaminen. Erilaiset esitysprosessit ja esittämisen muodot ovat keskeinen osa teatterikoulun opetusta. Esityksiä tehdään monenlaisiin tiloihin ja ympäristöihin yhteistyössä eri yhteisöjen kanssa, myös taiteiden välisesti. Esitysten katsominen on keskeinen osa opintoja.

Teemaopinnoissa oppilas osallistuu kokonaisvaltaisemmin esitysprosessien tuotantoon. Hän voi laajentaa näkökulmaansa teatterikulttuurin tehtävänkuvista toimimalla vaikkapa esityksen dramaturgina, ohjaajana, visualisoijana tai tuottajana. Teemaopintoja voidaan järjestää myös taiteiden välisesti yhteistyössä Kuvataiteiden ja Käsiyökoulun kanssa.

Oppilaalla on mahdollisuus saada taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus suoritettuaan hyväksytysti 500 oppituntia. Peruskurssien lisäksi lähiopetusta voidaan antaa myös lyhytkurssien, projektien, työpajojen, leirien ja yhteisten opintovierailujen muodossa.

Ryhmäkoko on 10–14 oppilasta. Kurssimaksu kattaa materiaalikustannukset. Kurssimaksut suoritetaan pääsääntöisesti yhdessä erässä, syyslukukauden aikana. Teemaopintojen kurssimaksut veloitetaan erikseen syksyn ja kevään opinnoista. Jos jompikumpi alaikäisen vanhemmista on työtön, eläkeläinen tai maahanmuuttaja hän saa kurssimaksusta 35 % alennuksen.

Oppilaspaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä ja varapaikalle jääneet ovat jonossa lukuvuoden ajan.

### Uusi käytäntö kurssitiedoissa!

Jokaisen kurssin kohdalla on nyt mainittu viimeinen hetki, jolloin varatun kurssipaikan voi peruuttaa ilman laskua kurssille osallistumisesta. Voit peruuttaa kurssipaikkasi joko soittamalla (Huom! ei tekstiviestillä!) opiston toimistoon puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570 tai sähköpostilla osoitteeseen birgitta.jalonen@salo.fi. Peruutusta ei voi tehdä opettajalle!

Kurssimaksu laskutetaan aina, mikäli peruutusta ei ole tehty edellä olevien ohjeiden mukaisesti.

### TEATTERITAITEEN PERUSOPETUS AIKUISILLE

Uuden opetussuunnitelman myötä Salon kansalaisopisto aloittaa teatteritaiteen perusopetuksen myös aikuisille. Opinnot luovat edellytyksiä elinikäiselle teatteriharrastukselle ja lisäävät valmiuksia teatterin menetelmien hyödyntämiseen esim. työelämässä.

Aikuisten teatteritaiteen opinnot toteutetaan neljän lukuvuoden opintokokonaisuutena. Suoritettuaan hyväksytysti 500 oppituntia opiskelijalla on mahdollisuus saada opinnoistaan taiteen yleisen oppimäärän mukainen päättötodistus. Opintoja voi käydä joustavasti oman aikataulunsa mukaan. Kaksi ensimmäistä vuotta koostuvat yhteisistä opinnoista, yhteensä 300 t ja kaksi jälkimmäistä vuotta valinnaisista teemaopinnoista, 200 t. Teemaopintojen sisällöt valitaan opiskelijoiden tarpeiden ja toiveiden mukaan niin, että heille kertyy mahdollisimman laaja kokemus ja tietämys teatterin eri osa-alueista.

### TEATTERIKOULUN ILMOITTAUTUMISET JA TIEDUSTELUT:

Teatterikoulun vanhat oppilaat, jotka ovat ennakoilmoittautuneet, jatkavat keväällä sovitussa ryhmässä. Epäselvässä tapauksessa voit tiedustella: ma 7.1. klo 15-15.30 puh. 044 778 4507 / Sarika Lipasti.

Teatterikoulun kursseille ilmoittaudutaan ma 7.1. internetissä klo 15 alkaen tai puhelimitse klo 15-15.30 numeroon 044 7784507 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina p. 044 778 4507 tai 02 778 4561.

Syksyllä alkaneissa Teatterikoulun ryhmissä on muutamia vapaita paikkoja, joita täydennetään uusilla oppilailla. Paikkoja voi tiedustella toimiston aukioloaikoina numerosta 044 7784507 tai 044 7784561.

### 070151 ELOKUVANÄYTTELEMINEN TPO

14.1.-6.5., 45 oppituntia

Salon kirjasto

ma 16-17.30

Teatteri-ilmaisun ohjaaja YAMK, teatteritaiteen opettaja Sarika Lipasti

Kurssimaksu 64,30 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään 18.1. klo 12

Teemaopinnot 13-19-vuotiaille. Tutustutaan elokuvakerronnan perusteisiin ja etsitään jokaiselle luontainen, rento tapa esiintyä kameran edessä. Kurssi tarjoaa valmiuksia tarinan luomiseen ja kerrontaan, elokuvan tarkasteluun eri näkökulmista sekä kollektiiviseen työskentelyyn. Kurssin aikana käsikirjoitetaan ja toteutetaan lyhytelokuvat pienryhmissä.

**070152 RYHMÄLÄHTÖINEN ESITYS TPO**

9.1.-8.5., 45 oppituntia

Toimipaikka avoin  
ke 15.30-17.45

Teatteri-ilmaisun ohjaaja YAMK, teatteritaiteen opettaja Sarika Lipasti

Kurssimaksu 64,30 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään 22.1. klo 12

Teemaopinnot 13-19-vuotiaille. Ryhmä toteuttaa esityksen, jonka aiheena on kiusaaminen. Tutustutaan lähdemateriaaliin ja dramatisoidaan materiaalin ja ohjattujen improvisaatioiden pohjalta esitys. Esitys toteutetaan yhteistyössä Salon koulukuraattoreiden sekä nuorikeskus Steissin kanssa ja se vierailee Steissillä sekä Salon yläkouluissa huhtikuussa. Kurssi tarjoaa kiinnostuneille mahdollisuuden myös ohjaajantyön kokeilemiseen ja harjoitteluun. Kokoontumispaikka ilmoitetaan ennen kurssin alkua.

**070153 ESITYSPROJEKTI TPO**

9.1.-8.5., 45 oppituntia

Toimipaikka avoin  
ke 17.45-20

Teatteri-ilmaisun ohjaaja YAMK, teatteritaiteen opettaja Sarika Lipasti

Kurssimaksu 64,30 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään 22.1. klo 12

Teemaopinnot 13-19-vuotiaille. Syvennetään näyttelijäntyön taitoja toteuttamalla tekstilähtöinen esitys yhteistyössä Salon musiikkiopiston kanssa. Kurssi tarjoaa kokemuksen esitysprosessista

sekä toimimisesta monitaiteellisen työryhmän jäsenenä. Esityksen ensi-ilta on huhtikuussa Estradi on meidän! -festivaalilla. Kokoontumispaikka ilmoitetaan ennen kurssin alkua.

**070252 TEATTERITAITEEN PERUSOPETUS AIKUISILLE, Yhteiset opinnot 1**

22.1.-28.5., 75 oppituntia

Pikkuteatteri, Helsingintie 22 (takapihan ovi, 2krs, ei hissiä)  
ti 18-21

Teatteri-ilmaisun ohjaaja YAMK, teatteritaiteen opettaja Sarika Lipasti

Kurssimaksu 83,80 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään 28.1. klo 12

Aikuisten teatteritaiteen opinnot toteutetaan neljän lukuvuoden opintokokonaisuutena. Opintoja voi käydä joustavasti oman aikataulunsa mukaan. Kaksi ensimmäistä vuotta koostuvat yhteisistä opinnoista (300 t) ja kaksi jälkimmäistä vuotta valinnaisista teemaopinnoista (200 t). Opintojen tavoitteena on opiskelijoiden taiteellisen toiminnan ja ajattelun tukeminen. Opinnot suorittanut ymmärtää teatterityön taiteellisia prosesseja ja tuntee teatterin monimuotoisena työympäristönä. Opinnoissa tutustutaan teatterityön ja esiintymistaidon perusteisiin. Harjoitellaan näyttämöllistä läsnäoloa, vuorovaikutusta sekä esiintymistä osana ryhmäprosessia. Työskennellään erilaisten aiheiden ja teemojen parissa, jotka antavat kipinän opiskelijan omille ideoille, haavainnoille ja luovuudelle. Opetuksen sisältöinä on liikeilmaisua, äänenkäyttöä, hengitys- ja puhetekniikkaa, teatteri-improvisaatioita sekä naamionäyttelemistä. Myös esitysten katsominen ja analysoiminen on keskeinen osa opintoja.

## Sanataide ja kirjallisuus

## SANATAIDE JA KIRJALLISUUS

Ihminen ja yhteiskunta -kategorian kurssien väliaikaisena vastuuhenkilönä toimii apulaisrehtori Kari Koivunen.

**Apulaisrehtori Kari Koivunen**

Puhelin: 044-778 4572

Sähköposti: kari.koivunen@salo.fi

Ota yhteyttä toimistoomme ja tiedustele mahdollko seuraaville syksyllä alkaneille kurseille vielä mukaan! Soita numeroon 02-778 4561 tai 02-778 4570.

**080104 LAUSUNTA Salo****080105 KISKON LUKUPIIRI****080107 KIRJOITTAMISEN TAIKA JA TAITO Salo 2****080111 ROMAANIKLINIKKA Salo****080159 ÄIJÄLUKUPIIRI Perniö**

28.1-8.4., 12 oppituntia

Perniön kirjasto, Heikkiläntie 2  
ma 17.30-19

TT Johannes Alaranta ja VTM Päivi Reponen-Koitto

Kurssimaksu 27,80 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään to 24.1. klo 12

Ryhmä kokoontuu joka toinen viikko. Lukupiirissä keskustellaan vapaamuotoisesti kirjoista ja kirjallisuudesta ja vaihdetaan lukukokemuksia. Lukupiiri sopii kaikille lukemisesta ja yleensä kirjoista kiinnostuneille. Kokoontuminen maanantaisin 28.1., 11.2., 25.2., 11.3., 25.3. ja 8.4. Lukupiiri järjestetään Perniön kirjaston, Salon seurakunnan Perniön Äijäklupin ja Salon kansalaisopiston yhteistyönä. Ilmoittautuminen to 10.1. klo 16 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 16-17 numeroon 044 778 4562 ja tämän jälkeen opiston toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

**080110 KÄSIKIRJOITUKSESTA KIRJAKSI 2 - Kirjailijan ja kustantamon yhteistyö Salo**

2.4., 4 oppituntia

Kansalaisopiston yleisluokka 4 (1. krs), Ylhäistentie 2  
ti 17-20.15

FM, kustannustoimittaja Stella Vuoma

Kurssimaksu 11 €, ei kurssimaksualennusta

Kurssipaikan peruminen viimeistään to 28.3. klo 15

Kustannustoimittaja ohjeistaa oman kirjan julkaisemista haaveilevia. Tämä, kurssin toinen, itsenäinen osa tarjoaa tietopakettia siitä, mitä tapahtuu sen jälkeen kun käsikirjoitus on hyväksytty kustantamon julkaisuohjelmaan. Aiheita ovat muun muassa kustannussopimuksen tekeminen, tekstin työstäminen yhdessä kustannustoimittajan kanssa sekä valmiin teoksen markkinointi. Opetus on luontomutoista, ja lisäksi on tilaa kysymyksille ja keskustelulle. Ilmoittautuminen to 10.1. klo 16 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 16-17 numeroon 044 778 4562 ja tämän jälkeen opiston toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

# KUVATAIDE

Kansalaisopiston kuvataiteen kurssien suunnittelusta ja organisoinnista vastaa

**Kuvataiteen suunnittelijaopettaja Jaana Saario**

Puhelin: 044-778 4693

Sähköposti: jaana.saario@salo.fi

## Uusi käytäntö kurssitiedoissa!

Jokaisen kurssin kohdalla on nyt mainittu viimeinen hetki, jolloin varatun kurssipaikan voi peruuttaa ilman laskua kurssille osallistumisesta. Voit peruuttaa kurssipaikkasi joko soittamalla (Huom! ei tekstiviestillä!) opiston toimistoon puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570 tai sähköpostilla osoitteeseen birgitta.jalonen@salo.fi. Peruutusta ei voi tehdä opettajalle!

Kurssimaksu laskutetaan aina, mikäli peruutusta ei ole tehty edellä olevien ohjeiden mukaisesti.

## TAITEEN PERUSOPETUS -KUVATAIDE-KOULU

Salon kansalaisopiston kuvataidekoululle on luotu uusi yleisen oppimäärän opetussuunnitelma, joka tuli käyttöön kaikissa ryhmissä syyskuun alussa. Kuvataidekoulun opinnot on tarkoitettu 7-19 -vuotiaille lapsille ja nuorille ja ne etenevät yhteisistä opinnoista (1-6) teemaopintoihin. Opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä taiteesta nauttimiseen.

Kuvataiteen yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Opintojen tavoitteena on rohkaista ja tukea oppilaan kuvallista ilmaisua, omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista sekä identiteetin rakentumista. Teemaopinnoissa oppilas syventää taitojaan ja tietojaan sekä perehtyy aiempaa perusteellisemmin materiaalien ja tekniikoiden mahdollisuuksiin oman ilmaisunsa välineenä. Opintojen aikana oppilaan kyky itsenäiseen työskentelyyn kehittyy ja hän oppii tekemään tietoisesti valintoja omassa ilmaisussaan sekä perustelemaan niitä. Teemaopintoja valitsemalla oppilas pystyy suuntautumaan häntä kiinnostaviin asioihin ja soveltamaan itselleen kiinnostavia aihealueita ja teemoja mielekkäästi.

Oppilaalla on mahdollisuus saada taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus suoritettuaan hyväksytysti 500 oppituntia. Peruskurssien lisäksi lähiopetusta voidaan antaa myös lyhytkurssien, projektien, kiertävien työpajojen, leirien ja yhteisten opintovierailujen muodossa. Kiertävät kuvataidekoulut toimivat Salon keskusta-alueiden ulkopuolella, ja tukevat maaseudun lasten harrastusmahdollisuutta. Ne toimivat aina kaksi peräkkäistä lukuvuotta samalla kylällä siirtyen sitten seuraaviin kyliin.

Opintoja voidaan toteuttaa myös yhteistyössä Käsityökoulun ja Teatterikoulun ryhmien kanssa. Kuvataidekoulun opintoihin voidaan laskea mukaan myös opinnot Käsityökoulun opintokokonaisuuksissa. Ryhmäkoko on 10–14 oppilasta. Kurssimaksu kattaa materiaalikustannukset. Teemaopintojen kurssimaksut veloitetaan erikseen syksyn ja kevään opinnoista. Jos jompikumpi alaikäisen vanhemmista on työtön, eläkeläinen tai maahanmuuttaja hän saa kurssimaksusta 35 % alennuksen. Oppilaspaiikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä ja varapaikalle jääneet ovat jonossa lukuvuoden ajan.

### KUVATAITEEN PERUSOPETUS AIKUISILLE

Uuden opetussuunnitelman myötä Salon kansalaisopisto aloittaa taiteen perusopetuksen myös aikuisille. Kuvataiteen perusopetus aikuisille toteutetaan Salossa neljän vuoden opintokoko-

naisuutena, jonka päätteeksi opiskelijalla on mahdollisuus saada taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus suoritettuaan hyväksytysti 500 oppituntia. Opintoja voi käydä joustavasti oman aikataulunsa mukaan. Kaksi ensimmäistä vuotta koostuvat yhteisistä opinnoista, 300 t ja kaksi jälkimmäistä vuotta valinnaisista teemaopinnoista, 200 t.

Ks. Kurssit 050310 KUVATAITEEN PERUSOPETUS AIKUISILLE, Yhteiset opinnot 1, Salo ja 050311 KUVATAITEEN PERUSOPETUS AIKUISILLE, Portfolio, Salo.

### KUVATAIDEKOULUN ILMOITTAUTUMISET JA TIEDUSTELUT:

- Vanhat oppilaat jatkavat syksyllä sovitussa ryhmässä. Epäselvässä tapauksessa voit tiedustella: ma 7.1. klo 14.30-15 puh. 044-778 4693 / Jaana Saario.
- Uudet oppilaat ilmoittautuvat ma 7.1. internetissä klo 15 alkaen tai puhelimitse klo 15-15.30 numeroon 044-778 4693 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02-778 4561 tai 02-7784570.

### 050109 KUVATAIDE JA VALOKUVA TPO 2A, Salo

16.1.-24.4., 40 oppituntia

Piritan teorialuokka, Hämeentie 34

ke 17.15-19.30

Kuvataiteilija, Ramo Teder

Kurssimaksu 61 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 22.1. klo 12

Kuvataidekoulun kevään teemaopinnot 13-19 -vuotiaille. Kursilla keskitytään piirustuksen, maalauksen ja valokuvan menetelmiin ja kokeillaan erilaisia tekniikoita. Työpajat 2A ja 2B ovat rinnakkaisia ja samansisältöisiä. Niiden opettajat vaihtuvat päivittäin lukuvuoden puolivälissä.

### 050110 KUVATAIDE JA VALOKUVA TPO 2B, Salo

16.1.-24.4., 40 oppituntia

Piritan teorialuokka, Hämeentie 34

ke 17.15-19.30

Valokuvaaja Andréa Vannucchi

Kurssimaksu 61 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 22.1. klo 12

Kuvataidekoulun kevään teemaopinnot 13-19 -vuotiaille. Kursilla keskitytään piirustuksen, maalauksen ja valokuvan menetelmiin ja kokeillaan erilaisia tekniikoita. Työpajat 2A ja 2B ovat rinnakkaisia ja samansisältöisiä. Niiden opettajat vaihtuvat päivittäin lukuvuoden puolivälissä.

## 050115 KUVATAIDOKOULU TPO TEEMAOPINNOT 2, Halikko

17.1.-2.5., 40 oppituntia  
Halikon lukion Paletti, Kuruntie 30  
to 17.45-20  
Kuvataideopettaja TaM Hanna Lamnaouer  
Kurssimaksu 61 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 23.1. klo 12

Kuvataidekoulun kevään teemaopinnot 13-19 -vuotiaille.

## 050118 KUVATAIDOKOULU TPO TEEMAOPINNOT 2, Perniö

17.1.-2.5., 40 oppituntia  
Perniön lukio, opiston kuvisluokka, Lupajantie 11  
to 17-19.15  
Taideopettaja Mervi Suni  
Kurssimaksu 61 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 23.1. klo 12

Kuvataidekoulun kevään teemaopinnot 13-19 -vuotiaille.

**Ilmoittautuminen TPO:n kesäleireille ja aikuisten TPO-kurssille ti 8.1. internetissä klo 15 alkaen tai puhelimitse klo 15-15.30 numeroon 044-778 4693 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.**

## 050222 KUVATAITEEN TPO KESÄLEIRI 1 Salo

10.6.-14.6., 25 oppituntia  
Piritan grafiikan luokka, Hämeentie 34  
ma-pe 10-14.15  
Artesaani Hanna-Kaisa Sulavuori-Kettula  
Kurssimaksu 140 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 6.6. klo 12

Taiteen perusopetuksen kesäleiri 8-10-vuotiaille. Kurssille ovat tervetulleita piirtämisestä, maalaamisesta ja muovailemisesta kiinnostuneet lapset. Tutustumme erilaisiin tekniikoihin ja taiteilemme sekä ulkona puistoalueella että sisällä luokassa. Kesäiset ja leikkisät tehtävät tekevät viikosta värikkään seikkailun. Taide-materiaalit kuuluvat kurssin hintaan. Päivittäin vietämme yhteisen evästuon Piritassa. Omat evät mukaan.

## 050223 KUVATAITEEN TPO KESÄLEIRI 2 Salo

10.6.-14.6., 25 oppituntia  
Piritan teorialuokka, Hämeentie 34  
ma-pe 10-14.15  
Kuvataideopettaja TaM Hanna Lamnaouer  
Kurssimaksu 140 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 6.6. klo 12

Taiteen perusopetuksen kesäleiri 11-13 -vuotiaille. Kurssille ovat tervetulleita kaikki piirtämisestä, maalaamisesta ja muovailemisesta kiinnostuneet. Kurssin aikana tutustumme moniin maalauksen ja piirustuksen tekniikoihin sekä veistoksen tekemiseen. Taiteilemme sään salliessa myös ulkona. Luvassa on elämyksiä ja oivalluksia kaikille aisteille! Taidemateriaalit kuuluvat kurssin hintaan. Päivittäin vietämme yhteisen evästuon Piritassa. Omat evät mukaan.

Lukuvuoden aikana on tarjolla runsaasti esityksiä, konsertteja, näyttelyitä ym. produktioita. Ilmoitamme niistä opiston nettisivuilla osoitteessa

[www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto)

-> Näyttelyt, esitykset ym. produktiot

## 050311 KUVATAITEEN PERUSOPETUS AIKUISILLE, Portfolio, Salo

3.5.-31.5., 30 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
pe 15-19  
Animaattori, TaM Sini Tikkala  
Kurssimaksu 39,50 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 1.5. klo 12

Kurssilla opitaan omien teosten kuvaamista ja valmiuksia niiden digitaaliseen esittämiseen. Tehdään omien teosten esittelyportfolio, jonka lopullinen muoto voi olla pdf, power point -esitys, taitelijasivu facebookissa tms. Lisäksi omista teoskuivistä voi työstää postikortteja tai muita painotuotteita. Osa opetuksesta on verkossa tapahtuvaa yksilöohjausta. Kurssi on osa aikuisten taiteen perusopetuksen kokonaisuutta, jonka opiskelijoilla on oikeus ennakoilmoittautumiseen kurssille.

## KUVANVEISTO

### 050608 TEATTERINUKEN VALMISTUS JA KÄYTTÖ, Halikko

6.3.-17.4., 21 oppituntia  
Halikon lukion puutyöluokka, Kuruntie 30  
ke 17.30-20  
Teatteri-ilmaisun ohjaaja (AMK) Pauliina Vesslin  
Kurssimaksu 38 €, lisäksi materiaalimaksu 12 euroa.  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 1.3. klo 12

Kurssilla tutustutaan lyhyesti nukketeatterin historiaan. Kurssin aikana valmistetaan puusta marionetti tai pöytänukke. Tämän jälkeen perehdytään nukan liikuttamiseen, nukan suhteeseen tilaan ja näyttelijään sekä valmistetaan oma pieni esitys. Kurssi on suunnattu kädentaitajille, kuvataiteen harrastajille, nukkeharrastajille ja teatterin harrastajille. Aikaisempaa kokemusta ei tarvitse olla. Ilmoittautuminen ti 8.1. internetissä klo 15 alkaen tai puhelimitse klo 15-15.30 numeroon 044-778 4693 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.

## KERAMIikka

### 050605 RAKUKERAMIIKAN UUDET VARIATIOT, Salo

13.3.-4.5., 22 oppituntia  
Piritan keramiikan luokka, Hämeentie 34  
ke 17.30-20  
pe 17.30-20.45  
la 10-17.15  
Keraamikko Tiina Harjola  
Kurssimaksu 46,50 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 6.3. klo 12

Rakupolttot on ikivanha menetelmä, jossa savesta valmistamamme pienet esineet ja veistokset poltetaan erilaisia raku-tekniikoi-ta käyttäen pihalla kaasu-uunissa. Savustuksen ja jäädytyksen jälkeen paljastuu rakupolton omaleimainen pintajälki. Vanhojen rakutekniikoiden lisäksi kokeilemme myös rakukeramiikan uusia muotoja kuten Naku-rakua sekä raku-Obvaraa. Sopii myös vasta-alkajille. Kurssimaksu sisältää raakapolttomaksun, opettaja kerää lisäksi lasite- ja kaasumaksun noin 12 €/oppilas. Kurssita-paamiset ke 13.3., 20.3., 27.3. klo 17.30-20 sekä lasitus pe 3.5. klo 17.30-20.45 ja poltto la 4.5. klo 10-17.15. Ilmoittautuminen ti 8.1. internetissä klo 15 alkaen tai puhelimitse klo 15-15.30 numeroon 044-778 4693 ja tämän jälkeen toimiston aukioloai-koina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.

## PIIRUSTUS JA MAALAUUS

**Ilmoittautuminen seuraaville piirustus- ja maalauskurssille ti 8.1. internetissä klo 15 alkaen tai puhelimitse klo 15-15.30 numeroon 044-778 4693 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.**

### 050313 MAALAUUS, Halikko

22.1.-9.4., 33 oppituntia  
Halikon lukion Paletti, Kuruntie 30  
ti 17.30-20  
Kuvataiteilija Arja Pykäri  
Kurssimaksu 41,50 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 12

Kurssilla saa ohjausta akryyli- ja öljymaalauksen tekniikoihin sekä piirustukseen. Maalauksia tehdään sekä opiskelijoiden omien että kurssin yhteisten teemojen pohjalta. Työskentely painottuu opiskelijan taitojen ja omakohtaisen ilmaisun kehittämiseen yksilöohjauksen keinoin. Kurssi sopii aloittelijoille ja aiemmin kuvataidetta harrastaneille.

### 050323 MAALAA TUNTEELLA, Suomusjärvi

25.2.-15.4., 24 oppituntia  
Suomusjärven koulu, Opintie 1  
ma 17.30-20  
Kuvataiteilija YAMK Helena Tuura  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 1.3. klo 12

Kurssilla nautitaan maalaamisesta ja piirtämisestä ja etsitään itselle sopivaa ilmaisua. Kurssilla saa tietoa välineistä ja akryylimaalauksen pohjista ja -pohjusteista. Tutustutaan myös värikkäyttöön ja maalaustekniikkaan. Piirtämistä kokeillaan eri välineillä. Kurssilla voidaan sopia materiaalihankinnoista. Kurssi sopii aloittelijoille ja jatkaajille.

### 050327 IKONIMAALAUUS, Pertteli

28.1.-29.4., 28 oppituntia  
Inkereen koulu, Tortosmäenkuja 1 a  
ma 17-20.15  
Ikonimaalari Raija Laiho  
Kurssimaksu 38,20 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 24.1. klo 12

Ikonimaalauskurssi aloittelijoille ja aikaisemmin maalanneille. Maalataan ikoni omavalintaisen mallin mukaan. Tarvitset pieniä siveltimiä, pipettipullon, palettiveitsen, vesikupin ja esim. pikkulautasen tai kaakelilaatan paletiksi. Tarvikkeita voi ostaa myös opettajalta. Aloituspaketin hinta n. 30-40€ sis. laudan ja aloitusvärit. Opetusta on joka toinen maanantai.

### 050328 UUDEN KEVÄÄN KUVA, Salo

1.2.-3.2., 12 oppituntia  
Piritan maalausluokka, Hämeentie 34  
pe 17.30-20  
la 10-14  
su 10-13.30  
Ekspressiivisen taideterapiailmaisun ohjaaja, KM, Minna Isojunno  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 12  
Materiaalimaksu 6 euroa

Kuinka kevät tuntuu minussa? Miten herätän itsessäni uutta? Mitä nyt elämäni tarvitsen? Mitä sisälläni uinuu? Viikonloppukurssi ekspressiivisen taideterapiailmaisun keinoin. Kurssilla liikutaan, kirjoitetaan ja maalataan yksin ja yhdessä, keskustellaan. Pysähdytään ja ollaan oman itsen äärellä, kenties uuden kynnyk-

sellä. Ihmetellään olevaa, herätellään tulevaa. Mitään taiteellisia taitoja ei tarvita, luovan menetelmän avulla voi itsestään kuitenkin niitä löytää. Prosessi on tärkein, ja siihen ohjataan. Pyritään luomaan turvallinen ympäristö omalle ilmaisulle. Jokainen osaa. Kuvan tekemisessä käytämme lähinnä öljypastelliliitujia ja neste-mäisiä peitevärejä. Kurssi kokoontuu pe 1.2. klo 17.30-20, la 2.2. klo 10-14 ja su 3.2. klo 10-13.30.

### 050329 ULKOILMAMAALAUUS, Muurla

18.5.-26.5., 24 oppituntia  
Viljo Hurmen ateljeekoti Muurla, Muurlantie 309  
la ja su 10-15  
Kuvataiteilija Gloria Badarau-Heikkilä  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 14.5. klo 12

Luonnostellaan ja maalataan ulkona Viljo Hurmen ateljeekodin pihalla ja lähimaastossa. Sään mukaan mahdollisuus myös sisällä työskentelyyn. Opiskelija voi valita mukanaan kantamansa tekniikan omien halujensa mukaan. Opetuksen pääpaino on akvarellissa ja henkilökohtaisessa ohjauksessa. Kurssi sopii aloittelijoille ja aiemmin kuvataidetta harrastaneille. Opetusta la-su 18.-19.5. ja 25.-26.5.

### 050330 MUMMIT JA MUKSUT, Salo

20.1.-17.3., 16 oppituntia  
Piritan grafiikan luokka, Hämeentie 34  
su 10.30-12  
Taidemaalari Merja Nissi  
Kurssimaksu 30,40 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 16.1. klo 16  
Materiaalimaksu lapselta 5 euroa

Yhteisen taideilottelun ryhmä 4-7 -vuotiaille lapsille ja heidän isovanhemmilleen (tai muille aikuisille sukulaisille). Maalataan, piirretään, muovailaan ja painetaan kuvia eri menetelmillä yhdessä oman kultamurun kanssa. Kurssille ilmoitetaan erikseen sekä lapsi että vanhempi.

### 050333 KESÄINEN MAALAUSSURSSI Salo

3.6.-6.6., 24 oppituntia  
Piritan maalausluokka, Hämeentie 34  
ma-to 10-15  
Taidemaalari Merja Nissi  
Kurssimaksu 113 €, ei kurssimaksualennusta  
Peru kurssipaikka viimeistään to 30.5. klo 16

Kurssilla työskennellään kesäkuisen lähiluonnon innoittamina. Maalataan maisemaluonnoksia, kasveja, puita, taivaita, maata - mahdollisesti myös yhtenä päivänä henkilökuvaa luonnon valossa. Saa työskennellä sekä sisällä luokassa että ulkona, vaikka jokirannassa, sään salliessa. Voit myös valokuvata aiheita ulkona ja maalata luokassa kuviesi pohjalta. Kaikki maalaustekniikat käyvät, öljyväri, akryyli, akvarelli, guassi, pastelli... Kurssi sopii kaikille. Eväät mukaan!

### 050904 KUVAPIIRI

9.1.-15.5., 30 oppituntia  
Salon Klubitalo, Asemakatu 2  
ke 13-15.30  
Kuvataiteilija, TaM Satu Mäkipuro  
Kurssimaksu 39,50 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 15.1. klo 12

Kurssi kokoontuu osallistujien tekemien kuvien äärelle tarkastelemaan ja keskustelemaan kuvista yhdessä sekä työskentelemään yhdessä. Tapaamisissa saa kannustusta, kritiikkiä ja ohjeita omaan kuvantekemiseen. Kurssi kokoontuu joka toinen viikko. Tapaamisten välillä on tarkoitus jatkaa omia kuviaan itsenäisesti.

## GRAFIikka

**Ilmoittautuminen grafiikan kursseille ti 8.1. internetissä klo 15 alkaen tai puhelimitse klo 15-15.30 numeroon 044-778 4693 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.**

### 050402 PUUPIIRROS, Salo

2.5.-13.6., 18 oppituntia  
Piritan grafiikan luokka, Hämeentie 34  
to 17.30-20  
Valokuvaaja Andréa Vannucchi  
Kurssimaksu 31,70 €, lisäksi materiaalimaksu 10 €  
Peru kurssipaikka viimeistään ma 29.4. klo 12

Puupiirrosta pidetään vanhimpana grafiikan menetelmänä. Kursilla tutustutaan puupiirroksen perustekniikkaan. Painolaatan materiaalina käytetään koivuvaneria. Laatan kaivertamisessa käytetään veitsiä ja talttoja. Painoväri levitetään laatalle telalla. Kuva siirretään painopaperille syväpainoprässillä tai yksinkertaisesti lusi-kalla. Perustekniikan opittuaan puupiirrosta voi toteuttaa kotona-kin, koska tekniikka ei vaadi erityisvälineitä! Kursilla on mahdollista tehdä sekä yksi-, että monivärisiä teoksia. Paperit ja painolaatat voit ostaa opettajalta. Kurssi sopii kaikille. Nuoret ovat tervetulleita kurssille vanhempiensa tai isovanhempiensa työparina.

### 050403 GRAFIIKAN KESÄTYÖPAJA Salo

3.6.-6.6., 24 oppituntia  
Piritan grafiikan luokka, Hämeentie 34  
ma-to 10-15  
Kuvataiteilija Tea Tikka  
Kurssimaksu 113 €, , lisäksi materiaalimaksu 10 €.  
Ei kurssimaksualennusta  
Peru kurssipaikka viimeistään to 30.5. klo 16

Tutustumme monotypiatekniikkaan, jossa kuva maalataan paino-laatalle. Keräämme kasveja ja painamme niillä grafiikkaa. Tutus-tumme monipuoliseen vaahtoPVC -tekniikkaan. Käytämme myös metalligrafiikan eri tekniikoita, kuten viivasyövytys, akvatinta ja kuivaneula sekä menetelmien yhdistelyä. Opiskelija voi valita kiin-nostuksensa mukaan, millä tekniikoilla työskentelee. Käytämme paljon värejä. Teemme sään salliessa myös piirustus- ja eväsretken lähiseudun luontoon. Materiaalimaksu sisältää osittain käytettävät materiaalit. Paperit ja painolaatat voit käytön mukaan ostaa opet-tajalta. Kurssi sopii aloittelijoille ja jatkajille. Eväät mukaan!

## KALLIGRAFIA

### 050331 AALTOJEN KIRJOITUSTA, Halikko

23.3.-7.4., 20 oppituntia  
Halikon lukion Paletti, Kuruntie 30  
la ja su 11-15  
Kalligrafi Vivian Majeviski  
Kurssimaksu 33 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 13.3. klo 12

Kalligrafia on kauniisti kirjoittamista ja viivan hallintaa. Kursilla tutustutaan erilaisiin välineisiin ja kirjoitustyyliihin. Niistä vali-taan yksi tyyli, jota harjoitellaan. Katsotaan kirjoitusta kuviona ja kootaan töistämme kirja. Mukava harrastus, jossa aika pysähtyy. Opetusta on la-su 23.-24.3. ja 6.-7.4.. Ilmoittautuminen ti 8.1. internetissä klo 15 alkaen tai puhelimitse klo 15-15.30 nume-roon 044-778 4693 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.

## VALOKUVAUS JA VIDEOKUVAUS

**Ilmoittautuminen valokuvaus- ja videokuvakursseille ti 8.1. internetissä klo 15 alkaen tai puhelimitse klo 15-15.30 numeroon 044-778 4693 ja tämän jälkeen toimiston auki-oloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.**

### 050705 KEVÄTRIEMUA LUONNOSSA, Kiikala

25.2.-15.4., 24 oppituntia  
Komisuon koulu, Suomensjärventie 151  
ma 17.30-20  
Valokuvaaja Jarmo Markkanen  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 1.3. klo 12

Miten kuvata kevättä; iloa, kasvua ja energiaa luonnossa? Kurs-sin erityiskohteena on kevään heräämisen riemu, jopa tahaton huumori saattaa kuvissa pilkistää. Kurssin ohjelmaan sisältyy kuvausretkiä, joiden aikataulu tarkistetaan kurssin alussa. Kes-kitymme kuvan sisältöön ja kertovuuteen. Kameran hallinta ja säädöt ohjeistetaan tunnilla. Kurssilaisten kameravarustus on va-paa, ei edellytetä digijärjestelmäkameraa eikä aikaisempaa har-rastuneisuutta. Kamerat heti mukaan.

### 050706 VALOKUVA JA HISTORIA, Salo

22.1.-9.4., 33 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ti 18-20.30  
Valokuvaaja Johanna Naukkarinen  
Kurssimaksu 41,50 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 12

Kurssilla tutustutaan valokuvan historiaan ja sen mielenkiin-toisiin ilmiöihin. Kurssi jakautuu luento-osuuksiin ja valokuvan historian inspiroimiin kuvausharjoituksiin. Se johdattelee valo-kuvauksen erilaisten teknisten ja historiallisten vaiheiden läpi. Maailman ensimmäisestä tunnetusta valokuvasta päädyimme lopulta somekuvien täyttämään nykyaikaan. Tiedätkö mikä on kummitusäiti-valokuva? Kursilla sekin selviää! Kursilla opitaan rennossa ja keskusteleavassa ilmapiirissä. Sille voi osallistua kuka vain aiheesta kiinnostunut, jolla on käytössään jonkinlainen di-gitaalinen kamera (myös kännykkäkamera käy). Kurssin tehtävät eivät vaadi erikoisempaa valokuvauskokemusta. Utelias asenne riittää! Tule mukaan ihmettelemään ja innostumaan valokuvan erikoisesta historiasta!

### 050903 STUDIOVALOKUVA HOIVATYÖSSÄ, Sa-lo-Perniö

5.2.-2.4., 27 oppituntia  
Paukkula-koti, Salaistentie 1  
ti 17.15-19.30  
Valokuvaaja Andréa Vannucchi  
Ei kurssimaksua

Kurssilla toteutetaan yhteisötaiteellinen kiertävä valokuvastudio vanhushpalveluiden hoivayksikössä. Aloitamme Paukkulakodissa ja päätämme projektin Perniön Alholassa ja Alppilassa. Tutus-tumme kuvataiteen käytön mahdollisuuksiin hoivatyössä. Suun-nittelemme ja toteutamme henkilökuvastudion, jossa kuvataan hoivakodin asukkaita yhdessä omaistensa kanssa. Kurssi toteu-tuu Salon vanhushpalveluiden, ja kansalaisopiston sekä Salon ammattiopiston yhteistyönä. Kurssin rahoittaa Suomen kulttuu-rirahasto ja se on osallistujille ilmainen. Opetusta myös talvilo-maviikolla 8.

Kiinnostaisiko **järjestelmäkameran peruskäyttökurs-si?** Sellaisen löydät sivulta 38!

# KÄDENTAIIDOT

Kansalaisopiston kädentaitojen kurssien suunnittelusta ja organisoinnista vastaa

## Käsityön opettaja Liisi Huotari

Puhelin: 044-778 4567

Sähköposti: liisi.huotari@salo.fi

Kansalaisopisto on ottanut käyttöönsä peda.net-verkkoalustan juuri Sinua varten! Tarjolla on rutkasti tietoa, hyötyä ja kuvitusta toiminnastamme. Käy tutustumassa uuteen näyteikkunaamme osoitteessa

[peda.net/salonkansalaisopisto](http://peda.net/salonkansalaisopisto)

## TAITEEN PERUSOPETUS - KÄSITYÖKOULU

Salon kansalaisopiston käsityökoululle on luotu uusi yleisen oppimäärän opetussuunnitelma, joka otettiin käyttöön kaikissa ryhmissä syyskuussa 2018. Käsityökoulun opinnot on tarkoitettu n. 7-19 -vuotiaille lapsille ja nuorille ja ne etenevät yhteisistä opinnoista (1-6) teemaopintoihin. Taiteen perusopetuksen opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä taiteesta nauttimiseen.

Käsityön yhteisten opintojen tarkoituksena on alan perustaitojen hankkiminen. Käsityökoulussa tutustutaan eri materiaaleihin ja työtapoihin toiminnallisesti ja monipuolisesti ja valmistetaan töitä esim. kankaasta, langoista ja puusta. Opintojen tavoitteena on rohkaista ja tukea oppilaan ilmaisua, omakohtaisen käsityösuhteen muotoutumista sekä identiteetin rakentumista. Teemaopinnoissa oppilas syventää taitojaan ja tietoaan sekä perehtyy aiempaa perusteellisemmin materiaalien ja tekniikoiden mahdollisuuksiin oman ilmaisunsa välineenä. Opintojen aikana oppilaan kyky itsenäiseen työskentelyyn kehittyy ja hän oppii tekemään tietoisesti valintoja omassa tekemisessään sekä perustelemaan niitä. Teemaopintoja valitsemalla oppilas pystyy suuntautumaan häntä kiinnostaviin asioihin ja soveltamaan itselleen kiinnostavia aihealueita ja teemoja mielekkäästi.

Oppilaalla on mahdollisuus saada taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus suoritettuaan hyväksytysti 500 oppituntia. Peruskurssien lisäksi lähiopetusta voidaan antaa myös lyhytkurssien, projektien, kiertävien työpajojen, leirien ja yhteisten opintovierailujen muodossa. Opintoja voidaan toteuttaa myös yhteistyössä Kuvataidekoulun ja Teatterikoulun ryhmien kanssa. Käsityökoulun opintoihin voidaan laskea mukaan myös opinnot Kuvataidekoulun opintokokonaisuuksissa.

Ryhmäkoko on 10–14 oppilasta. Kurssimaksu kattaa materiaalikustannukset. Kurssimaksut suoritetaan pääsääntöisesti yhdessä erässä syyslukukauden aikana. Teemaopintojen kurssimaksut veloitetaan erikseen syksyn ja kevään opinnoista. Jos jompikumpi alaikäisen vanhemmista on työtön, eläkeläinen tai maahanmuuttaja hän saa kurssimaksusta 35 % alennuksen. Oppilaspaidat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä ja varapaikalle jääneet ovat jonossa lukuvuoden ajan.

## Uusi käytäntö kurssitiedoissa!

Jokaisen kurssin kohdalla on nyt mainittu viimeinen hetki, jolloin varatun kurssipaikan voi peruuttaa ilman laskua kurssille osallistumisesta. Voit peruuttaa kurssipaikkasi joko soittamalla (Huom! ei tekstiviestillä!) opiston toimistoon puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570 tai sähköpostilla osoitteeseen birgitta.jalonen@salo.fi. Peruutusta ei voi tehdä opettajalle!

Kurssimaksu laskutetaan aina, mikäli peruutusta ei ole tehty edellä olevien ohjeiden mukaisesti.

## KÄSITYÖKOULUN ILMOITTAUTUMISET JA TIEDUSTELUT:

Käsityökoulun vanhat oppilaat jatkavat jatkavat syksyllä alkaneissa ryhmissään. Teemaopintojen oppilaiden, jotka ovat ilmoittaneet joulukuussa jatkavansa kevään teemaopintoihin, ei tarvitse enää erikseen ilmoittautua. Lähes kaikissa käsityökoulun ryhmissä on tilaa myös uusille aloittaville oppilaille. Epäselvässä tapauksessa voit tiedustella: ti 8.1. klo 16.30-17.30 puh. 044-778 4567 / Liisi Huotari.

Uudet oppilaat ilmoittautuvat ti 8.1. internetissä klo 16.30 alkaen tai puhelimitse klo 16.30-17.30. numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

## 090151 KÄSITYÖKOULU TPO TEEMAOPINNOT KEVÄT Salo

17.1.-25.4., 40 oppituntia

Kansalaisopiston käsityöluokka (2. krs), Ylhäistentie 2 to 15.30-17.45

Tekstiilialan ammattiop. Merja-Liisa Bredenberg

Kurssimaksu 61 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 23.1. klo 12

Ryhmä on tarkoitettu n.12-19-vuotiaille.

## 090152 KÄSITYÖN TPO KESÄLEIRI Halikko

3.6.-7.6., 25 oppituntia

Armfeltin koulun tekstiili luokka, Kuruntie 7 ma-pe 10-14.15

Natalia Kaski

Kurssimaksu 140 €, ei kurssimaksualennusta

Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 27.5. klo 12

Taiteen perusopetuksen kesäleiri noin 2 - 5 - luokkalaisille. Iloisia kesäisiä käsitöitä erilaisista materiaaleista: kankaasta, langoista, luonnonmateriaaleista ym. Sään ja tekniikoiden salliessa myös työskentelyä ulkona. Päähine, omat eväät ja vesipullo mukaan. Kurssille ilmoittautuminen ei edellytä aikaisempaa osallistumista taiteen perusopetukseen. Materiaalit kuuluvat kurssin hintaan. Päivittäin vietämme puolen tunnin evästauon.

## 090153 KÄSITYÖN TPO KESÄLEIRI Salo

3.6.-7.6., 25 oppituntia

Kansalaisopiston käsityöluokka (2. krs), Ylhäistentie 2 ma-pe 10-14.15

Tekstiilialan ammattiop. Merja-Liisa Bredenberg

Kurssimaksu 140 €, ei kurssimaksualennusta

Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 27.5. klo 12

Taiteen perusopetuksen kesäleiri noin 2 - 5 - luokkalaisille. Iloisia kesäisiä käsitöitä erilaisista materiaaleista: kankaasta, langoista, luonnonmateriaaleista ym. Sään ja tekniikoiden salliessa myös työskentelyä ulkona. Päähine, omat eväät ja vesipullo mukaan. Kurssille ilmoittautuminen ei edellytä aikaisempaa osallistumista taiteen perusopetukseen. Materiaalit kuuluvat kurssin hintaan. Päivittäin vietämme puolen tunnin evästauon.

## OMPELU

### 090251 OMPELU C Salo

23.1.-17.4., 36 oppituntia  
Kansalaisopiston käsityöluokka (2. krs), Ylhäistentie 2  
ke 17.30-19.45

Tekstiilialan ammattiop. Merja-Liisa Bredenberg  
Kurssimaksu 43,40 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 12  
Kevätlukukauden kestävä kurssi, jossa oman valinnan mukaan ommellaan uutta ja/tai uudistetaan/tuunataan/kierrätetään vanhaa. Vaatteita, sisustustekstiilejä, laukkuja, pussukoita, hattuja ja muita asusteita, pientä ja suurta myös vasta-alkajille. Syksyllä aloittaneet voivat jatkaa keskeneräisiä töitä. Ilmoittautuminen ke 9.1. internetissä klo 15 alkaen tai puhelimitse klo 15-16.30. numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

### 090252 OMPELULANIT Salo

5.4.-6.4., 14 oppituntia  
Kansalaisopiston käsityöluokka (2. krs), Ylhäistentie 2  
pe 17-20.15  
la 10.45-19

artesaani Jenny Sainio  
Kurssimaksu 29,10 €, lisäksi 2 €:n saumurinkäyttömaksu  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 29.3. klo 12

Korjaa, paikkaa, pienennä tai suurena, tee vanhasta uutta, viimeistele keskeneräinen ompelutyö tai ompele vaikka trikoinen tunika kesäksi. Ompelulaneilla urakoidaan omia ompeluita mukavassa ompeluseurassa viihtyen sekä toisia tukien ja auttaen. Ohjaava opettaja on paikalla koko ajan ja auttaa sovituksissa, kaavamuutoksissa kaikessa missä apua tarvitaan, joten ei tarvitse olla konkari osallistuakseen laneille. Ompeluaikaa, -rauhaa sekä leikkuutilaa riittää, yhteisessä käytössä opiston työvälineet, saumurit ja ompelukoneet. Tule mukaan perjantaina ja jatketaan vielä koko lauantai. Tutustu jo etukäteen ihaniin kankaisiin, ja malleihin joita haluaisit valmistaa tai ota kaapista mukaan ne kaikki keskeneräiset ompelukset jotka haluaisit saada valmiiksi, niin päästään heti perjantaina täyteen vauhtiin. Ota mukaan omat ompelukonelangat, kankaat ja jos tarvitset esim. kaavapaperia. Lisäksi opistolla on käytössä lahjoitusmateriaaleja. Kurssimaksun lisäksi laskutetaan 2€ saumurilankojen käytöstä. Ilmoittautuminen ke 9.1. internetissä klo 15.30 alkaen tai puhelimitse klo 15.30-16.30. numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

### 090253 KEPPARI & VALJAAT B Salo

17.3.-23.3., 10 oppituntia  
Kansalaisopiston käsityöluokka (2. krs), Ylhäistentie 2  
la 12-16  
su 12-16

Sari Nohteri ja Annika Härkönen  
Kurssimaksu 26,50 €, lisäksi materiaalmaksu n. 30 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 11.3. klo 12

Ensimmäisellä kurssikerralla (su 17.3.) valmistetaan keppihevonen. Kepparit tehdään fleecekankaasta ommellen koneella. Opettaja tuo tarvikkeet ja materiaalit, joista maksetaan opettajalle 15€/heppa. Voit myös tuoda omia materiaaleja. Toisena päivänä (la 23.3.) valmistetaan omalle kepparille suitset ja ohjat valjasnahasta. Suitset tehdään timanteilla koristeltu otsapanta. Työkalut saa lainaksi ja materiaalin saa ostaa opettajalta. Tämänkin materiaalmaksu n.15 €. Nahan ompelutaitoa ei tarvita, työ valmistetaan niiteillä. Opettajana toimii toisena päivänä ratsastuksenopettaja, valjasseppä Annika Härkönen. Aikuisen kanssa voi ilmoittautua yli 7-vuotias ja yksin voi ilmoittautua yli 10-vuo-

tias, jos osaa käyttää ompelukonetta. Myös lapsista peritään kurssimaksu. Ilmoittautuminen ke 9.1. internetissä klo 15 alkaen tai puhelimitse klo 15-16.30. numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

### 090254 OMMELLUT HATUT JA PIPOT Salo

2.2.-3.2., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston käsityöluokka (2. krs), Ylhäistentie 2  
la 10.30-15.30  
su 10.30-15.30

Tekstiilialan ammattiop. Merja-Liisa Bredenberg  
Kurssimaksu 27,80 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1. klo 12

Kurssilla ommellaan erilaisia hattuja ja pipoja. Ota mukaan kankaita oman makusi mukaan: pipoihin trikoota, collegea, joustosamettia tai vastaavia, hattuihin käyvät myös joustamattomat kankaat. Ota myös liimatukikangasta, koneompelulankoja ja mahdollisesti tukinauhaa hattujen sisäreunaan. Halutessasi voit ottaa myös nappeja, nauhoja yms. koristemateriaalia. Ilmoittautuminen ke 9.1. internetissä klo 15 alkaen tai puhelimitse klo 15-16.30 numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

### 090255 OMMELLAAN PIENIÄ LAUKKUJA JA MEIKKIPUSSEJA Salo

9.3.-10.3., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston käsityöluokka (2. krs), Ylhäistentie 2  
la 10.30-15.30  
su 10.30-15.30

Tekstiilialan ammattiop. Merja-Liisa Bredenberg  
Kurssimaksu 27,80 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 1.3. klo 12

Ommellaan erilaisia meikki- ja toilettilaukkuja ja muita pieniä laukkuja, penaaileita yms. korkkikankaasta, nahkapaperista ja/tai kankaaseen kiinnittäen karkki- ja kaikenlaisista papereista. Jos sinulle on kertynyt ylimääräisiä kestokasseja, voit valmistaa myös niistä. Ota näistä oman valinnan mukaan haluamasi materiaalit, sekä lisäksi mukaan vetoketjuja, vinonauhaa, koneompelulankoja, puuvillakangasta, yksipuoleista liimakangasta/tukikangasta. Karkki- ym. papereista tehtäviin tarvitset myös liimaharsoa tai kaksipuoleista liimakangasta, sekä kontaktimuovia (kotimainen Pelloplastin on paras tähän, mutta muutkin käyvät). Ilmoittautuminen ke 9.1. internetissä klo 15.30 alkaen tai puhelimitse klo 15.30-16.30. numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

### 090256 VÄRKÄTÄÄN FARKUISTA UUTTA Muurla

4.2.-4.3., 12 oppituntia  
Muurlan koulu, Robintie 30  
ma 18-20.15  
Ohjaustoiminnan artonomi AMK Satu Pasio

Kurssimaksu 27,80 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 12

Kurssilla käytetään materiaalina vanhoja farkkuja ja niistä ommellaan tai muulla tavoin työstetään uusia tuotteita, esim. kasseja, pussukoita, tyynyjä ja patalappuja. Kurssitapaamiset ovat neljänä maanantai-iltana (ei 18.2.). Tuo ensimmäiselle kerralle mukana vanhat farkut, ideoidaan yhdessä mitä uutta niistä voisi värkätä! Ilmoittautuminen ke 9.1. internetissä klo 15.30 alkaen tai puhelimitse klo 15.30-16.30. numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.



## HUOVUTUS JA NAHKATYÖ

**Ilmoittautuminen huovutus- ja nahkатыökurseille to 10.1. internetissä klo 16.30 alkaen tai puhelimitse klo 16.30-17.30 numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 7784570.**

### 090751 NAHKATYÖT B Salo

24.1.-28.3., 36 oppituntia  
Sirkkulun koulu Ylhäistentie 336  
to 17-20  
Valjasseppä Annika Härkönen  
Kurssimaksu 58,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 12

Perinteisellä käsinompelutekniikalla alkajat ja jatkajat valmistavat paksusta valjasnahasta esim. pieniä valjastöitä hevoselle, koiran pantoja + remmejä, vöitä, nahkapurkkeja, pikkulaukun tai lompakon. Vasta-alkajat aloittavat kaikki ensimmäisellä kerralla pienellä yhteisellä työllä. Ompeluvälineet saa lainaksi ja materiaaleja voi ostaa opettajalta. Kurssia koskevat tied. suoraan opettajalta: 050 541 6941. Kurssilaisten töitä voi käydä katsomassa sivuilla: [www.nahkamaakari.com](http://www.nahkamaakari.com).

### 090752 NAHAN KUVIOINTI Pertteli

17.3.-24.3., 18 oppituntia  
Inkereen koulu, Tortosmäenkuja 1 a  
la 09-13.30  
su 09.30-14  
Valjasseppä Annika Härkönen ja Urmas Laukkanen  
Kurssimaksu 46,70 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 11.3. klo 12

Kurssilla valmistetaan omavalintainen nahkатыö valjasnahasta. Työ kuvioidaan ja ommellaan valmiiksi perinteisellä käsinompelutekniikalla. 1.pv sunnuntai 17.3., opettaja: Annika Härkönen -suunnitellaan oma työ (esim. vyö, koiranpanta, kirjankannet) -leikataan nahat 2.pv lauantai 23.3., opettaja: Urmas Laukkanen -alussa tunnin teoriaa nahankuvioinnista -kuvioidaan omat työt stamping tekniikalla 3.pv sunnuntai 24.3., opettaja: Annika Härkönen -jatketaan kuviointia tarvittaessa -värjätään ja ommellaan työt valmiiksi Työkalut saa lainaksi ja materiaalit voi ostaa opettajalta. Kurssi soveltuu alkajille ja jatkajille. Työt suunnitellaan aikaisemman kokemuksen mukaan. Valjasnahasta tehtyihin töihin voit tutustua opettajien kotisivuilla: [www.nahkamaakari.com](http://www.nahkamaakari.com) ja [www.laukkasensatula.com](http://www.laukkasensatula.com) Kurssia koskevat tiedustelut suoraan opettajalta 050-541 6941, Annika.

### 090753 VILLAMAALAUUS Salo

27.2.-2.3., 8 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 3 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ke 17.30-19  
la 10-14.45  
Artesaani Niina Salminen  
Kurssimaksu 18,70 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 20.2. klo 12

Tutustumme kurssilla villamaalaukseen ja teemme pienen työn mallin mukaan. Työ toteutetaan huovutusneulalla. Sitä ei kastella. Aikaisempaa kokemusta neulahuovutuksesta tai maalaamisesta ei tarvita. Sopii aloittelijoille ja vanhemman kanssa yli 11 vuotiaille. Myös lapsesta menee kurssimaksu. Mukaan tarvitetset vaahtomuovialustan n. 20 x 30 cm. Voit ottaa mukaan myös oman neulan. Neuloja voi lainata tai ostaa opettajalta. Tarvikemaksu n. 5€/työ. Sisältää kuvan, pohjamateriaalin ja villan.

## NEULETYÖ JA VIRKKAUS

**Ilmoittautuminen neuletyö- ja virkkaukskurseille ke 9.1. internetissä klo 16.30 alkaen tai puhelimitse klo 16.30-17.30. numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 090352 KUVIONEULEILLAT Salo

21.1.-11.2., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ma 17.30-19.45  
TaM Liisi Huotari  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 14.1. klo 12

Kurssilla tehdään kokeilutilkkuja erilaisista kuvioneuleteknikoista. Kuvioita voi halutessaan kokeilla suoraan muuhunkin neuleeseen tai tehdä vaikkapa kaulaliinan, jossa on monenlaisia kuvioneuleita. Kurssin jälkeen voit myös koota kokeilutilkuista sohvatyynyn, laukun tms. Lähinnä teemme yksivärisiä pintakuvioita, mutta joissain käytetään myös kahta väriä. Ota mukaan yksivärisiä neulelankoja ja niihin sopivat puikot.

### 090353 KAKSIVÄRINEN BRIOSSINEULOS B Salo

8.2.-8.2., 3 oppituntia  
Kansalaisopiston käsityöluokka (2. krs), Ylhäistentie 2  
pe 17.15-19.30  
HuK, neuleenvalmistajakisälli Johanna Halonen  
Kurssimaksu 15,40 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 1.2. klo 12

Kurssilla tutustutaan briossineulokseen eli kaksiväriseen ja kaksipuoliseen patenttineulokseen. Voit kokeilla tekniikkaa joko neulomalla useita mallitilkkuja tai aloittamalla oman briossineuleen (esim. kaulahuivin tai pipon). Kurssi sopii myös jatkokurssiksi niille, jotka olivat syksyn kurssilla. Ota kurssille mukaan vähintään yhtä yksiväristä lankaa ja siihen sointuvaa yksi- tai moniväristä lankaa kontrastiväriksi, puuvillaista jämälankaa ja erilaisia neulepuikkoja.

### 090354 KÄSITYÖN VIRIKEKURSSI B Kuusjoki

26.1.-6.4., 20 oppituntia  
Kuusjoen koulun tekstiilityö/musiikkiluokka, Ylikulmantie 317 B  
la 12-15.15  
Johanna Oksanen  
Kurssimaksu 33 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 18.1. klo 12

Virkkauksen ja neuletöitä, kirjontaa, kierrätyskäsistöitä ja tilkkutöitä. Ota mukaan keskenjäänyt työsi, jos on, tai lankaa, puikot ja sakset. Kurssitapaamiset 26.1., 2.2., 9.3., 23.3. ja 6.4.

Lukuvuoden aikana on tarjolla runsaasti esityksiä, konsertteja, näyttelyitä ym. produktioita. Ilmoitamme niistä opiston nettisivuilla osoitteessa

[www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto)  
-> Näyttelyt, esitykset ym. produktiot

## ERIKOISTEKNIIKAT

**Ilmoittautuminen erikoistekniikkakursseille ti 8.1. internetissä klo 16.30 alkaen tai puhelimitse klo 16.30-17.30 numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 090754 KALANNAHAN PARKITSEMINEN Halikko

3.5.-5.5., 15 oppituntia  
Halikon lukion Paletti, Kuruntie 30  
pe 17.30-19.45  
la ja su 10-14.45  
perinnenahkuri Reija Rantanen  
Kurssimaksu 29,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 26.4. klo 12

Kurssilla opit parkitsemaan kalannahkoja perinteisin, luonnonmukaisin menetelmin. Tutustumme myös kalannahkojen värjäämiseen. Kalannahka on kestävä materiaali ja sopii monenlaiseen käsityöhön materiaaliksi. Kurssimateriaaleja voit ostaa opettajalta. Voit myös tuoda omia pakastettuja kalannahkoja. Lisätiedot opettajalta: Reija Rantanen 0503754858 tai vuffvilla@gmail.com.

### 090852 KORUPAJA Pertteli

11.4.-25.4., 9 oppituntia  
Inkereen koulu, Tortosmäenkuja 1 a  
to 16.30-18.45  
artesaani Hanna-Kaisa Sulavuori-Kettula  
Kurssimaksu 19,40 €, ei kurssimaksuallennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 4.4. klo 12

Tule tekemään persoonallisia koruja, jollaisia et löydä kaupasta esim. äitienpäivälahjaksi, valmistujaisiin tai häihin. Voit myös tehdä kesän morsiamelle ja kaasoille hiuskorut, kaulanauhat ja korvakorut toisiinsa sopivana settinä vaikkapa hienostuneesti helmistä tai bling-bling strasseista ja kristallihelmistä. Voidaan valmistaa myös omia helmiä ja korunosia uunissa kovetettavasta polymeerimassasta millefioriteknikalla. Kynsilakkakoruja voi tehdä riipus- ja korvakorunappipohjiin lasilinssikapusseihin marmorioimalla. Materiaaleja voi ostaa opettajalta tai tuoda omia. Kurssille voi tulla ilman mitään omia materiaaleja tai välineitä. Myös 10v täyttäneet lapset voivat osallistua kurssille aikuisen kanssa, lapsesta menee myös kurssimaksu.

### 090854 KIRJAKÄSILAUKKU B Salo

24.1.-14.2., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston käsityöluokka (2. krs), Ylhäistentie 2  
to 18-20.15  
TaM Liisi Huotari  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 17.1. klo 12

Kurssilla tehdään käsilaukku kirjan kansista ja kankaasta. Laukun koko määräytyy valitun kirjan koon mukaan. Kirjan kannet muodostavat laukun sivut ja pohjan ja niiden sisään tehdään kankaasta vuori ja päädyt ja lisäksi voi tehdä erilaisia taskuja, kahvat ja lisätä laukun millefioriteknikalla napin, vetoketjun, soljen tms. Syksyn kurssilla olleet voivat kokeilla toisenlaista vuorin tekemistä ja tehdä vaikkapa vetoketjulla suljettavan version. Voit ottaa mukaan sopivan käytöstä poistetun kirjan ja siihen sopivaa kangasta. Lahjoitettuja kankaita ja joitain kirjoja löytyy myös opistolta. Ensimmäisellä kerralla katsomme tarkemmin millaisia materiaaleja työssä voi käyttää. Mikäli aikaa jää, kurssilla voi tehdä kirjoista muitakin.

## KUDONTA

### 090651 PIRITAN KUDONTA B Salo

22.1.-16.4., 48 oppituntia  
Piritan kudonnan luokka, Hämeentie 34  
ti 11.30-14  
to 11.30-14  
Tekstiilialan ammattiop. Merja-Liisa Bredenberg  
Kurssimaksu 66,20 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 23.1. klo 12

Käsinkudottujen tekstiilien suunnittelua ja/tai valmiiden mallien muokkausta omiin tarpeisiin ja töiden toteutus kangaspuissa kutomalla. Alkajat ja jatkajat voivat kutoa omien toiveidensa mukaisia töitä huhtikuun loppupuolelle asti. Opetusta on ti ja to kurssin loppua kohti harventuen ja lisäksi oppilaat voivat olla kutomossa itselleen sopivaan aikaan lähes päivittäin. Ilmoittautuminen ti 8.1. internetissä klo 15 alkaen tai puhelimitse klo 15-16.30 numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

### 090652 MUURLAN KUDONTA B

24.1.-18.4., 36 oppituntia  
Muurlan päiväkotiki, Takapellontie 1  
to 13-15.15  
TaM Liisi Huotari  
Kurssimaksu 58,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 12

Käsinkudottujen tekstiilien suunnittelua ja/tai valmiiden mallien muokkausta omiin tarpeisiin ja töiden toteutus kangaspuissa kutomalla. Kurssilla voi kutoa monenlaisia tuotteita, kuten vaikkapa villttejä, huiveja, mattoja, liinoja yms. Kurssilaiset voivat kutoa itsenäisesti kurssin ajan töitä päivittäin itselleen sopivaan aikaan ja opettaja on paikalla kerran viikossa torstaisin. Mikäli kurssille tulee oppilaita, joille opetusajaksi on liian aikainen, pidetään osa opetusajoista torstai-iltaisin ryhmän kanssa sovittavaan aikaan. Vasta-alkajat ovat erittäin tervetulleita mukaan! Kutomoon kuljetaan Katajakujan puolelta päiväkotirakennuksen takaa rappuja alas. Huom! Tilaan on tulossa remontti keväällä kurssin loppumisen jälkeen, mutta se ei vaikuta kurssin toteutumiseen. Ilmoittautuminen ti 8.1. internetissä klo 15.30 alkaen tai puhelimitse klo 15.30-16.30 numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

### 090653 KUDOTTU KAULALIINA PÖYTÄPUILLA Salo

29.1.-12.3., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston käsityöluokka (2. krs), Ylhäistentie 2  
ti 17.45-20  
TaM Liisi Huotari  
Kurssimaksu 42,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 22.1. klo 12

Kurssilla kudotaan oppilaan toiveiden ja suunnitelmien mukainen kaulahuivi mukana kuljetettavilla kokoontaitettavilla pöytä-kangaspuilla. Oppilaat saavat pöytäpuut ja niiden kuljetuskassin käyttöönsä kurssin ajaksi. Puut on helppo taittaa kasaan ja pakata olkalaukkuun myös keskeneräisen työn kanssa. (Kuvia löytyy netistä hakusanoilla Ashford knitters loom 30 ) Kaulahuivin leveys voi olla korkeintaan 30 cm, pituus voi olla mitä vain. Työhön sopivat lähes kaikenlaiset neule- ja kudontalangat, loimen suunnassa ei kuitenkaan erityisen paksut. Ota mukaasi ajatus mitä haluaisit tehdä ja lankoja. Tapaamiset joka toinen tiistai 29.1., 12.2., 26.2. ja 12.3. Ilmoittautuminen ti 8.1. internetissä klo 15.30 alkaen tai puhelimitse klo 15.30-16.30 numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

## KIRJONTA- JA LANKATYÖT

**Ilmoittautuminen kirjonta- ja lankatyökurseille ke 9.1. internetissä klo 16.30 alkaen tai puhelimitse klo 16.30-17.30. numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4566.**

### 090451 KIRJONTAKURSSI Salo

12.2.-26.3., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston käsityöluokka (2. krs), Ylhäistentie 2  
ti 12-14.15  
KM Mirja Rautiainen  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 5.2. klo 12

Tavallisimpien kirjontapistojen kertausta tarpeesi mukaan. Opettajalla on harjoittelumateriaaleja ja lankoja mukana. Vanhojen kirjontamallien muuntamista omien toiveiden mukaiseksi tai omien mallien suunnittelua. Kurssilla valmistetaan pieniä töitä, kuten laukun, tyynyn, liinan, kastemekon kirjontaosia tai voit kirjoa valmiiseen neuleeseen persoonallisen lisän. Isompia töitä voi aloittaa, mutta niiden viimeistely jää kotona tehtäväksi. Voit jatkaa myös keskenjääneitä kirjontatöitä. Tapaamiset joka toinen viikko 12.2., 26.2., 12.3. ja 26.3.

### 090452 KIRJONTA- JA LANKATYÖT B Kisko

22.1.-23.4., 30 oppituntia  
Toijan koulu, Vilikkalantie 7  
ti 18-20.15  
Johanna Oksanen  
Kurssimaksu 39,50 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 12

Kirjontaa, neule- ja virkkaustöitä sekä askartelua oppilaiden toiveet huomioiden tiistai-iltais. Tapaamiset 22.1., 29.1., 12.2., 26.2., 5.3., 26.3., 2.4., 9.4., 16.4. ja 23.4.

### 090453 KIRJONTA- JA LANKATYÖT B Kiikala

21.1.-29.4., 27 oppituntia  
Osuuspankin opistotilat, Kirkkotie 10  
ma 17.30-20  
Johanna Oksanen  
Kurssimaksu 37,50 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 1.2. klo 12

Kirjontaa, neule- ja virkkaustöitä sekä askartelua oppilaiden toiveet huomioiden. Kurssipäivät 21.1., 4.2., 25.2., 4.3., 18.3., 25.3., 1.4., 15.4. ja 29.4.

## Uusi käytäntö kurssitiedoissa!

Jokaisen kurssin kohdalla on nyt mainittu viimeinen hetki, jolloin varatun kurssipaikan voi peruuttaa ilman laskua kurssille osallistumisesta. Voit peruuttaa kurssipaikkasi joko soittamalla (Huom! ei tekstiviestillä!) opiston toimistoon puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570 tai sähköpostilla osoitteeseen birgitta.jalonen@salo.fi. Peruutusta ei voi tehdä opettajalle!

Kurssimaksu laskutetaan aina, mikäli peruutusta ei ole tehty edellä olevien ohjeiden mukaisesti.

## MUUT KÄDENTAITOKURSSIT

### 090851 LANKAVÄRJÄYKSEN TYÖPAJA Halikko

25.1.-3.2., 13 oppituntia  
Halikon lukion Paletti, Kuruntie 30  
pe 18-20.15  
la 10-14  
su 10-14  
taidekäsityöläinen Marja Launis  
Kurssimaksu 28,50 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 18.1. klo 12

Kurssilla ideoidaan ja kokeillaan, miten neulelankaan voi tehdä erilaisia hallittuja värialueita; tai kauniisti hallitsemattomia. Ensimmäisenä perjantai-iltana 25.1. kerrotaan aiheesta ja tehdään yhteisiä värjäyskokeiluja. Viikonlopun tunneilla la-su 2.-3.2. jokainen värjää oman kiinnostuksensa mukaan villaisia neulelankoja omaan tarpeeseen. Opettaja tuo värjäysaineet ja oppilaat maksavat niistä käytön mukaan opettajalle. Oppilaat hankkivat värjättävät langat itse. Opettaja tuo ensimmäisen kerran tarvikkeet. Kurssilla käytetään ensisijaisesti happovärejä. Ilmoittautuminen ti 8.1. internetissä klo 16.30 alkaen tai puhelimitse klo 16.30-17.30 numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

### 090951 KESKENERÄISTEN KÄSITÖIDEN PAJA Teijo

14.3.-4.4., 12 oppituntia  
Teijon koulu, Teijontie 100  
to 18-20.15  
Ohjaustoiminnan artenomi AMK Satu Pasio  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 7.3. klo 12

Keskeneräisten käsitöiden pajassa voi työstää neljänä torstai-iltana ommellen, virkaten, neuloen tms. keskeneräisiä tai uusia tekstiilikäsitöitä omien tarpeiden mukaan. Ota mukaan keskenräinen työ tai materiaalit siihen, mitä haluat aloittaa. Ideoidaan ja inspiroidutaan yhdessä saamaan valmista aikaan! Ilmoittautuminen to 10.1. internetissä klo 16.30 alkaen tai puhelimitse klo 16.30-17.30 numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

### 090952 LIMAKURSSI Salo

25.1.-25.1., 3 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 4 (1. krs), Ylhäistentie 2  
pe 17.30-19.45  
Artenomi AMK Hannele Ruponen  
Kurssimaksu 15,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 18.1. klo 12

Tule tekemään limaa lasten leikkeihin! Teemme muutaman toimivan reseptin mukaiset limat kotiin, joten varaa pieniä puhtaita purkkeja mukaan, esim kannellisia viilipurkkeja. Ota mukaan muistiinpanovälineet, suojakäsineet halutessasi sekä työskentelelyyn sopivat vaatteet. Opettaja tuo tarvittavat ainesosat, joista peritään materiaalmaksu 5 - 10 €. Seitsemän vuotta täyttäneet lapset voivat osallistua kurssille aikuisen kanssa, myös lapsista peritään kurssimaksu. Ilmoittautuminen to 10.1. internetissä klo 16.30 alkaen tai puhelimitse klo 16.30-17.30 numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

Tutki myös sivulta 50 löytyvät kädentaitokurssit!

# TEKNINEN TYÖ

Kansalaisopiston teknisen työn kurssien suunnittelusta ja organisoinnista vastaa

## Teknisentyön opettaja Jari Vatola

Puhelin: 044-778 4583

Sähköposti: jari.vatola@salo.fi

## SEURAAVILLA SYKSYLLÄ ALKANEILLA KURSSEILLA ON VIELÄ TILAA!

Kiinnostuitko? Ota yhteyttä ja tiedustele!  
044-778 4583/Jari Vatola, jari.vatola@salo.fi

**100101 PUUTYÖT Halikko**

**100104 METALLITYÖPIIRI Salo**

**100108 PÄIVÄPUUTYÖT Perniö**

**100301 HUONEKALUJEN ENTISÖINTI Salo**

## ESINEVALMISTUS JA LAITEHUOLTO

**Ilmoittautuminen esinevalmistus- ja laitehuoltokursseille to 10.1 klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 numeroon 02 778 4583 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 130155 INTARSIA B, Kuvioviilutuskurssi, Salo

19.1.-20.1., 14 oppituntia

Moision koulun puutyön luokka, Uskelankatu 13

la 10-15.15

su 10-15.15

Puuseppämestari Juha Nuutti

Kurssimaksu 44,10 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 13.1. klo 12

Kurssilla valmistetaan veitsiteknikalla ohuista puuviiluista sommittelemalla ja leikkaamalla esimerkiksi; taulu, hiirimatto, nimi-kyltti tai tarjottimen pohja. Opitaan tunnistamaan eri puulajeja ja näkemään puusta muutakin kuin pelkät syykuviot. Työt myös pintakäsittelään. Aikaisempaa puutyökokemusta ei tarvita. Materiaalimaksu 10 €/ opiskelija(varaa käteinen) sis. mallit, työvälineet, harjoitusmateriaalit, pintakäsittelyaineet ja hyvän opetuksen. Opettajalta mahdollisuus ostaa rajoitetusti työvälineitä, opetus DVD ja materiaaleja.

### 130153 PUUTARHATYÖKALUJEN HUOLTOKURSSI B Halikko

6.4., 8 oppituntia

Halikon lukion metallityöluokka, Kuruntie 30

la 09-15.30

KM Jari Vatola

Kurssimaksu 18,70 €, ei kurssimaksualennusta

Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 29.3. klo 12

Käymme läpi teroituksen perusteita ja huollamme esim. ruohonleikkurin ja moottorisahan pienkoneliikkeen asiantuntijan tuella. Voit ottaa mukaan myös teroitettavia pihatyökaluja ja keittiövälineitä (kirves, vesuri, veitset jne.).

### 130156 POLKUPYÖRÄN KEVÄTHUOLTO Moision

23.3., 6 oppituntia

Moision koulun metallityön luokka, Uskelankatu 13

la 10-15

KM Jari Vatola

Kurssimaksu 17,40 €, ei kurssimaksualennusta

Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 15.3. klo 12

Käymme läpi renkaan vaihdon ja paikkauksen ja säädämme sekä voitelemme fillarin uuteen iskuun. Mukaan oma pyörä ja varaosat.

## VERHOILU JA ENTISÖINTI

### 100353 VERHOILUVIIKONLOPUT Kisko

26.1.-10.3., 24 oppituntia

Toijan koulu, Vilikkalantie 7

la 10-16

su 10-16

Anneli Hiiri verhoilijamestari

Kurssimaksu 50,60 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 18.1. klo 12

Kaikille, erikoisesta ja hyödyllisistä käsityötaidoista kiinnostuneille, huonekaluverhoilun maailmassa. Perinteinen verhoilu. Tutustutaan tekniikoihin, täytemateriaaleihin, tyyliisyyntiin ja verhoilukankaisiin. Työn lomassa "parannetaan maailmaa". Urakoidaan kolmena viikonloppuna esim. perintötuoli kuntoon. Kurssikerrat la-su 26/27.1 ja 9/10.2 sekä 9/10.3. Opettajalta voi ostaa rajoitetusti materiaaleja. Opiskelijat tuovat mukanaan omat verhoilutavat esineensä. Ilmoittautuminen to 10.1 klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 numeroon 02 778 4583 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

## MUOTOILU, KÄDEN TAIDOT

### 130154 HOPEAKORUKURSSI B Halikko

9.2.-3.3., 24 oppituntia

Halikon lukion metallityöluokka, Kuruntie 30

la 10-14.30

su 10-14.30

Kultaseppä Tero Tapani Pelto-Knuutila

Kurssimaksu 50,60 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 1.2. klo 12

Kurssilla tehdään erilaisia ketjukoruja hopea- pronssi- ja mesinkilangasta punoen, Aloittelijat opettelevat perustekniikan punomalla muinaiisketjun(n.15€ varaa käteinen), kokeneemmat voivat tehdä myös vaativampia koruja. Materiaalia voi ostaa rajoitetusti opettajalta käteisellä, mutta myös omat materiaalit voi ottaa kurssille mukaan. Kurssikerrat la-su 9/10.2 sekä 2/3.3. Ilmoittautuminen to 10.1 klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 numeroon 02 778 4583 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.

# TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka

Kansalaisopiston tietotekniikan suunnittelusta ja organisoimisesta vastaa

**Apulaisrehtori Kari Koivunen**

puhelin: 044-778 4572

Sähköposti: kari.koivunen@salo.fi

## Uusi käytäntö kurssitiedoissa!

Jokaisen kurssin kohdalla on nyt mainittu viimeinen hetki, jolloin varatun kurssipaikan voi peruuttaa ilman laskua kurssille osallistumisesta. Voit peruuttaa kurssipaikkasi joko soittamalla (Huom! ei tekstiviestillä!) opiston toimistoon puh. 02-778 4561 tai 02-778 4570 tai sähköpostilla osoitteeseen birgitta.jalonen@salo.fi. Peruuatusta ei voi tehdä opettajalle!

Kurssimaksu laskutetaan aina, mikäli peruutusta ei ole tehty edellä olevien ohjeiden mukaisesti.

## TIETOKONEENKÄYTÖN PERUSKURSSIT

**Ilmoittautuminen tietokoneenkäytön peruskursseille to 10.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-17 numeroon 02 778 4572 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 110151 HALLITSE KANNETTAVA TIETOKONEESI Salo

24.1.- 28.2., 20 oppituntia

Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2 to 13-16.15

Tradenomi Kai Åkerfelt

Kurssimaksu 55 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 12

Kurssi on tarkoitettu tietokoneenkäyttöä aloitteleville ja muillekin, jotka kaipaavat opastusta kannettavan tietokoneen käyttöön. Tärkeässä osassa kurssilla ovat käytännönläheiset harjoitukset omalla läppäriellä (Windows 7, 8 10). Kurssilta saa vinkkejä tietokoneen ja oheislaitteiden hankintaan. Opettelemme Internetin käyttöä; pankkipalvelut, tiedonlähteet, kartat ja muut mielenkiintoiset palvelut tulevat tutuiksi, samoin sähköposti sekä tekstinkäsittely. Ota oma kannettava tietokoneesi ja mahdollinen moka mukaan. Opetustilassa on käytettävissä kansalaisopiston langaton verkko.

### 110152 KANNETTAVAN TIETOKONEEN PAREMPIÄ HALLINTAA Salo

7.3.- 4.4., 20 oppituntia

Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2 to 13-16.15

Tradenomi Kai Åkerfelt

Kurssimaksu 55 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 13.3. klo 12

Jatkokurssi niille, jotka haluavat kannettavasta tietokoneestaan tavallista enemmän irti! Kurssilla paneudumme tietokoneen asennuksen muuttamiseen ja kuinka hyödyllisiä apuohjelmia saadaan asennettua koneelle (mm. tekstinkirjoitus, taulukot, kuvankäsittely ym.). Selvitämme miten kannettavan saa kytkettyä televisioon, ulkoiseen näyttöön, miten langattomat verkot toimivat jne. Internetissä seikkailemme uusilla mielenkiintoisilla sivuilla: tutustumme kauppapaikkoihin, konsertti- ja teatterilippujen tilaamiseen, hotellien ja lomamatkojen varaamiseen, sähköiseen asioimiseen, katsomme tv ohjelmia ym. Harjoittelemme tietojen tallentamista kansioihin, kuinka asiakirjat ja kuvat löytyvät omalta koneelta ja kuinka kannettavan tiedot saadaan järjestykseen. Sähköpostista tallennamme valokuvia ja asiakirjoja ja lähetämme

liitetiedostoja eteenpäin. Kurssilla näet myös, miten digikamera tai älypuhelin liitetään tietokoneeseen ja kuinka kuvat saadaan siirrettyä koneelle. Kurssilla opetus tapahtuu Windows 10 -käyttöjärjestelmällä. Kurssille osallistumisen vaatimuksena on tietokoneen alkeiden hallinta. Oma läppäri on kurssilla välttämätön, ota se mukaan jo ensimmäiselle tapaamiskerralle! Opetustilassa on käytettävissä kansalaisopiston langaton verkko.

### 110153 NYT HAJOTAMME JA KASAAMME TIETOKONEEN Salo

2.3.- 9.3., 8 oppituntia

Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2 la 10-13.15

Tradenomi Kai Åkerfelt

Kurssimaksu 43 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 25.2. klo 12

Hei 11-15 vuotias, tämä on sinulle tarkoitettu kurssi. Oletko kiinnostunut tietämään, mitä tietokoneen sisällä on? Kurssilla laitamme tietokoneelaitteiston palasiksi, kasaamme sen taas käyttökuntoon ja selvitämme samalla mikä merkitys kullakin irti Lähtevällä osalla on tietokoneelle. Tutkimme myös muiden laitteiden sisälmyksiä. Hajota ja hallitse!

### 110154 PÖYTÄLAATIKKOKIRJOITUKSESTA OMAKUSTANTEEKSI Salo

26.1.- 16.2., 16 oppituntia

Kansalaisopiston ATK-luokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2 la 11-14.15

Omakustannekirjailija Anita Pistemaa

Kurssimaksu 51 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 12

Meissä jokaisessa asuu pieni kirjailija ja runoilija! Kurssin tavoitteena on oppia tekemään tekstinkäsittelyohjelmaa käyttäen omakustanne. Kurssilla käydään läpi mitä asioita on huomioitava omakustanteen teossa, toteutetaan omakustanteen sisällön taitto (kuvilla tai ilman) ja tarvittava kansitiedosto. Esimerkkiohjelmistona käytetään ilmaista Open Office -tekstinkäsittelyohjelmaa, mutta kaikki kurssilla käytettävät toiminnot löytyvät myös muista tekstinkäsittelyohjelmista. Tullaksesi kurssille tarvittavat tietokoneen ja tietokoneen peruskäyttötaidot. Omakustanteesi materiaalin sisältö on eduksi, mutta sen ei välttämätöntä tarvitse olla sähköisessä muodossa, paperiversiokin käy. Kurssilla tutustutaan myös BoD, Book on Demand-kustantajaan. Tervetuloa, rohkeasti mukaan!

## 110155 HALLITSE WINDOWS 10 JA HYÖDYNNÄ ERI PILVIPALVELUJA Salo

24.1.- 14.2., 16 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
to 09-12.15  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 51 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 21.1. klo 12

Tutustumme Windows 10 -käyttöjärjestelmän uusiin ominaisuuksiin, kuten ohjelmien asentamiseen kaupan kautta, miten aloitusvalikkoon saadaan omat kuvakkeet sekä tietoturvaan. Lisäksi käydään läpi resurssienhallinnan työkalut sekä muut uudet toiminnot. Haemme hyödyllisiä apuohjelmia, joita voi veloituksetta asentaa omalle koneelle. Tutuksi tulevat OneNote -muistiinpano-ohjelma ja uusi Edge -Internetselain. Perustamme tarvittaessa Microsoft-sähköpostin, jolla saa halutessaan Win10 -lisäpalvelut ja pilvipalvelut käyttöönsä. Selvitetään myös, kuinka saadaan yhdistettyä erilaiset päätelaitteet toisiinsa pilven välityksellä. OneDrive ja Google Drive -pilvipalveluiden ansiosta voit lähettää ja käyttää valokuvia, asiakirjoja ja muita tärkeitä tiedostoja missä tahansa. Älypuhelin on helposti liitettävissä tähän pilvipalveluun. Kurssilla edellytetään tietokoneen peruskäyttötaitoja. Ota oma kannettava tietokoneesi ja älypuhelin mukaan ja tule rohkeasti kurssille.

## 110156 VALOKUVIEN JA MUIDEN TIEDOSTOJEN HALLINTAA JA VARMUUSKOPIOINTIA Salo

29.4.- 6.5., 6 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ma 18-20.30  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 41 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 25.4. klo 12

Tutustumme valokuvien ja asiakirjojen varmuuskopiointiin ulkoiselle kovalevyille tai muistitikulle. Siirrämme muilta laitteilta valokuvia tietokoneelle. Perehdymme kansiodien tekemiseen, kuvien ja asiakirjojen järjestykseen laittamiseen omalle koneelle. Tutustumme, kuinka valokuvia jaetaan internetin välityksellä Google Kuvat-sovelluksella. Ota oma kannettava tietokone kurssille mukaan jo ensimmäiselle tapaamiskerralle! Opetustilassa on käytettävissä myös kansalaisopiston langaton verkko.

## KAMERAKURSSIT

**Ilmoittautuminen kamerakurssille to 10.1. klo 16 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 16-17 numeroon 02 778 4572 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 110551 JÄRJESTELMÄKAMERAN PERUSKÄYTTÖ Salo

22.1.- 12.2., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ti 18-20.30  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 47 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 12

Kurssilla selviää mitä tarkoittavat aukko, aika, herkkyys sekä polttoväli ja miten ne vaikuttavat kuvaan? Laitamme automaattitoinnin pois päältä ja opetamme säätämään näitä arvoja. Opi myös runsaasti kuvaukseen liittyviä niksejä, muun muassa kuinka kuva sommitellaan sekä mihin tarkennetaan. Tutustumme oman järjestelmäkameran tekniikkaan, nappuloihin ja kuvaamiseen sekä kuinka pidät kuvat järjestyksessä kansioissa ja miten varmuuskopio tehdään? Kurssilla opit myös miten verkosta tilattava kuva-albumi tehdään ja tilataan. Ota kamera, sen ohjekirja ja liitäntäjohdot mukaan jo ensimmäisellä kerralla!

## SENIOREIDEN TIETOKONEKURSSIT

**Ilmoittautuminen senioreiden tietokonekurssille to 10.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-17 numeroon 02 778 4572 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 110251 SENIOREIDEN ATK-PERUSKURSSI Salo

6.2.- 17.4., 40 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ke 09-12.15  
Tradenomi Minna Furu  
Kurssimaksu 75 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 12.2. klo 12

Käymme rauhallisesti aivan alusta lähtien tietokoneen ja ohjelmien käytön perusasioita sekä tekstinkäsittelyn ja Internetin käytön alkeita. Tutustumme keskeisiin Internetin palveluihin, kuten pankkipalveluihin. Sähköpostin käyttö tulee kurssilla tutuksi. Kurssin sisällössä huomioidaan mahdollisuuksien mukaan myös osallistujien toiveet. Kurssilla käytetään Windows 10 -käyttöjärjestelmää ja mm. Office 2016 -ohjelmopakettia.

### 110252 SENIORI HALLITSE FACEBOOK, BLOGIT JA MUUT SOME-HITIT Salo

28.2.- 14.3., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
to 09-12.15  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 47 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 25.2. klo 12

Kurssilla tutustutaan muun muassa ilmaiseen nettipuhelinpalvelu Skypeen, Blogin kirjoittamiseen sekä Facebookiin ja muihin sosiaalisen median ulottuvuuksiin, kuten Twitteriin, Instagramiin, Pinterstiin, Periscopeen ja WhatsAppiin. Näiden avulla voit olla yhteydessä kavereihin, voit seurata erilaisia sinua kiinnostavia ryhmiä ja saada kätevästi tietoa sinua kiinnostavista asioista ja tulevista tapahtumista. Harjoittelemmme myös blogikirjoittamisen perusteita ja kuinka omat kirjoitukset saadaan julkaistua Internetissä. Blogissa voidaan julkaista tekstin lisäksi myös sisältöä kuvien, videoiden tai äänen muodossa. Tule kurssille rohkeasti mukaan! Aikaisempaa kokemusta sosiaalisen median käytöstä ei tarvita.

### 110253 DIGITIETOA JA TIETOTURVAA SENIOREILLE Salo

1.4.- 15.4., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ma 09-12.15  
FM Kari Koivunen  
Kurssimaksu 47 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 28.3. klo 12

Mitä tietoturvalta, digitalisaatiolla, digiloikalla, digipalveluilla, digitaalilla kansalaistaidoilla ja muulla digihöpinällä tarkoitetaan? Kuulostaa ehkä tylsältä aiheelta, mutta kurssi on kaikkea muuta! Tällä rennolla ja rauhallisesti etenevällä kurssilla selvitetään digimaailmaan liittyvät mysteerit ja tietoturvaan tähtäävät toimenpiteet. Keskustellaan ja tutkitaan mitä mikäkin hittisana tarkoittaa, käytetään tarvittaessa Internetiä tiedonhakuun ja katsotaan aiheeseen liittyviä videoita. Pitäkö sinun opetella jotain, jotta olisit kunnon digikansalainen? Aikaa riittää myös muidenkin tietotekniikan aihepiiriin sisällä olevien uusien trenditermien selvittämiseen. Osallistujat voivat kurssin aikana ehdottaa tällaisia aiheita, joita sitten käsittelemme viimeisellä tapaamiskerralla. Tervetuloa viihtymään, ratkomaan digimysteereitä ja hankkimaan tietoturvaluusua!

## TOIMISTO-OHJELMAT

**Ilmoittautuminen toimisto-ohjelmakursseille to 10.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-17 numeroon 02 778 4572 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 110351 HALLITSE TEKSTIN KIRJOITTAMINEN WORD 2016 -OHJELMALLA Salo

4.2.- 25.2., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2 ma 17.30-20.45  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 47 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 31.1. klo 12

Kurssi on tarkoitettu henkilöille, jotka haluavat perus- ja edistyneet taidot tekstinkäsittelyyn. Kurssilla käymme läpi tekstin kirjoittamisen perustoiminnoista mm. tekstityylit, tekstin muokkaus ja muotoilu, sivun asettelut, marginaalit, luettelomerkinnät, reunojen tasaukset, tallentaminen, tulostaminen, kuvien lisääminen asiakirjaan ym. Tämän lisäksi otamme haltuun tekstinkäsittelyn edistyneemmät toiminnot, mm. sisennykset, riippuva 1. rivin sisennys (helpottaa asiakirjojen laadintaa), sarkainasetusten muuttaminen (esim. desimaalisarkain), luettelot ja monitasoiset luettelot. Tutuksi tulevat myös erikoisefektien käyttö, grafiikkaobjektin käyttö (jolla voi helposti tehdä organisaatio- ja prosessikaavioita), ylä- ja alatunnistheet, automaattinen sisällysluettelo, postitustarrojen teko ja osoitetietojen ja haku Excel taulukosta.

### 110352 HALLITSE TAULUKOT EXCEL 2016 -OHJELMALLA Salo

4.3.- 25.3., 16 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2 ma 17.30-20.45  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 51 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 28.2. klo 12

Kurssi on tarkoitettu henkilöille, jotka haluavat perus- ja edistyneet taidot Excel-taulukkolaskentaan. Perehdymme Excelin käyttöliittymään ja perustoimintoihin, taulukoiden muotoiluun, rivien ja sarakkeiden lisäykseen, solujen leveyden muuttamiseen, tietojen muuttamiseen tai poistoon, tulostusasetuksiin ja tallentamiseen sekä kaavioiden ja peruslaskukaavojen tekemiseen. Perustaitojen jälkeen perehdymme Excel edistyneempiin toimintoihin, mm. tietojen lajitteluun, kaavioiden tekemiseen, funktioiden (laskukaavojen) tekemiseen, välisummien tekemiseen, taulukon ja solujen lukitukseen, Pivot-taulukoiden hallintaan ja niiden raportointiin.

### 110353 ESITYKSET KUNTOON POWERPOINT 2016 -OHJELMALLA Salo

1.4.- 8.4., 6 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2 ma 18-20.30  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 41 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään 28.3. klo 12

Kurssin tavoitteena on antaa valmiudet luoda näyttäviä PowerPoint-esityksiä helposti ja nopeasti. Kurssilla käydään läpi PowerPointin perus- ja edistyneet ominaisuudet: suunnittelumallit ja valmiit dian rakennepohjat, väripohjien teko (mm. liukuvärit), kuvioiden piirtäminen, kuvan lisääminen, objektin ja dian animaatiot, taulukoiden käyttö, kaavioiden laatiminen ja esitysefektien käyttö. Lisäksi selvitetään esityksen ajastaminen, jolloin esitys voi olla pyörimässä automaattisesti esim. messuilla tai aulatiloissa.

## MOBIILILAITTEIDEN HYÖTYKÄYTTÖ

**Ilmoittautuminen mobiililaitteiden hyötykäyttökursseille to 10.1. klo 16 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 16-17 numeroon 02 778 4572 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 110851 ANDROID-ÄLYPUHELIN JA TABLETTI TUKSI Salo

4.2.- 25.2., 9 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2 ma 14-16.30  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 44 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 31.1. klo 12

Tällä kurssilla oppoudumme Android-älypuhelimien ja tabletin syövereihin. Tutustumme aloitusnäyttöön, asetuksiin, kameratoimintoihin, karttapalveluihin (navigointiin) ja kalenteriin. Kurssilla selviää myös, kuinka applikaatioita (pieniä hyödyllisiä ohjelmia) ladataan Android-laitteelle Play-kaupasta. Tavoitteena on laittaa laitteesi näyttö juuri sinun käyttötoiveiden mukaiseksi. Kurssilla saat hyviä vinkkejä oman älypuhelimien käyttöön.

### 110852 ANDROID-ÄLYPUHELIN JA TABLETTI TUKSI -JATKOKURSSI Salo

4.3.- 18.3., 9 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2 ma 14-16.30  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 44 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 28.2. klo 12.

Tällä kurssilla oppoudumme Android-älypuhelimien ja tabletin käyttöön vieläkin syvällisemmin. Kertaamme toki jo aiemmin opittuja perusasioita. Kurssilla perehdytään laajemmin sovelluskauppaan ja haetaan mielenkiintoisia ohjelmia omalle laitteelle. Tutuksi tulevat karttapalvelut, navigointi, QR-koodi pankkipalveluiden hoitaminen, kalenteri, lippujen tilaaminen ja monet sosiaalisen median palvelut. Harjoittelemme Facebookin ja WhatsAppin käyttöä omalla laitteella. Tutustumme myös kameran toimintoihin ja kuinka siirrämme ne omalle tietokoneelle. Katsoimme miten GoogleDrive-pilvipalveluun voi tallentaa valokuvia ja jakaa niitä muiden katsottaviksi.

### 110854 HARJOITELLAAN IPAD-TABLETTIN KÄYTTÖÄ YHDESSÄ Salo

4.3.- 25.3., 16 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2 ma 09-12.15  
FM Kari Koivunen  
Kurssimaksu 51 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 27.2. klo 12

Tutustumme tablettitietokoneen käyttöön lähtien liikkeelle siitä, miten kaupasta tuotu laite herätetään henkiin. Selvittämme mitä ohjelmia ja ominaisuuksia siinä on valmiina ja kuinka niitä käytetään. Keskitymme myös mielenkiintoisiin appseihin, siis ohjelmavolluksiin, joita voit tablettillesi ladata ja käyttää. Tutustumme lähinnä ilmaisiin sovelluksiin, mutta selvitetään myös kuinka voit turvallisesti hankkia tablettiisi maksullisia applikaatioita. Sukellamme myös laitteen asetuksiin ja keskustelemme tietoturvasta, edistyneemmistä käyttötavoista ja muusta mielenkiintoisesta. Kurssin etenemisvauhti on rauhallinen. Joka tapaamiskerran loppupuolelle on varattu aikaa läpikäytyjen asioiden yhteiselle harjoittelulle ja aiheeseen liittyvien tehtävien ratkomiselle. **Huom!** Tämä kurssi on ainoastaan Applen iPad -tableteille. Tablettiisi taustapuolelta pitää löytyä tuo ylempänä näkyvä "omena-logo". Huomaa, että Android-tabletille suunnattua tarjontaa on myös tarjolla!



## KUVANKÄSITTELY- JA JULKAISUKURSSIT

**Ilmoittautuminen kuvankäsittely- ja julkaisukursseille to 10.1. klo 16 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 16-17 numeroon 02 778 4572 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 110553 SKANNAA VANHAT VALOKUVAT TIETOKONEELLE JA KUVAKIRJAKSI Salo

1.4.- 15.4., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 2 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ma 14.30-17.45  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 47 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 28.3. klo 12

Kurssilla skannataan ja tallennetaan valokuvia, dioja ja negatiiveja digitaaliseen muotoon. Harjoittelemme kuvien siirtämistä tietokoneelle skannerin avulla ja tutustumme sen ominaisuuksiin. Kurssilla saat hyviä vinkkejä siitä, millä tarkkuudella ja missä muodossa kuvat on hyvä siirtää omalle koneelle. Lisäksi tutustutaan kuvan korjausmahdollisuuksiin ja varmuuskopioiden tekemiseen. Kurssilla perehdymme myös, miten kuvakirja tehdään ja tilataan. Ota ensimmäisellä kerralla mukaan omia valokuvia, negatiiveja, dioja ja muistitikku. Omat skannatut valokuvat saat mukaasi omalle muistitikullesi. Kurssilla saat vinkkejä oman skannerin hankintaan.

### 110554 KUVAA JA JULKAISE VIDEO Salo

26.2.- 19.3., 16 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ti 17.15-20.30  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 51 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 21.2. klo 12

Nyt tarjolla videoeditointia erittäin monipuolisella ilmaisohjelmalla. Haluatko oppia kuvaamaan videoita sekä editoimaan ja julkaisemaan niitä esimerkiksi YouTube-suoratoistopalvelussa? Tavoitteena on perehdyttää sinut videoeditoinnin maailmaan ja antaa perusvalmiudet aiheeseen liittyvien ohjelmistojen käytölle ja videoprojektien toteuttamiseen. Liikkeelle lähdetään kuvaus-tilanteesta ja käydään läpi kaikki välivaiheet aina videon jälkikäsittelyyn ja julkaisuun saakka. Käytämme kaikissa eri työvaiheissa pelkästään netistä ladattavia ilmaisohjelmia. Kurssin jälkeen hallitset videoeditointi- ja kuvankäsittelysovellusten käytön ja osaat julkaista omaa videomateriaalia. Sinulla ei tarvitse olla aikaisempaa kokemusta videoinnin osa-alueista tai ohjelmistoista. Riittää, että omaat tietokoneen peruskäyttöäidöt. Kurssilla perehdytään mm. seuraaviin osa-alueisiin: videon kuvaaminen, videon editointi, leikkaus, värikorjailu ja trimmaaminen, tekstin lisäys ja tekstin animointi, tallennetun äänen muokkaaminen sekä video- ja äänitehosteiden luominen. Saamme kurssilla asetettua kuvat, videot ja äänet Slideshow-tyyppisten esitysten sisällöksi. Kurssilla selviää myös, kuinka valmis video julkaistaan Internet-sivuilla tai YouTubeen sekä muihin sosiaalisen median palveluihin. Ota oma läppäri kurssille jo ensimmäiselle tapaamiskerralle! Opetustilassa on käytettävissä myös kansalaisopiston langaton verkko. Voit myös tarvittaessa käyttää kansalaisopiston tietokoneita.

### 110555 GIMP -ILMAINEN KUVANKÄSITTELYOHJELMA Salo

21.3.- 4.4., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
to 17.30-20.45  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 47 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 18.3. klo 12

Ilmaisen monipuolisen Gimp-ohjelmiston avulla saat esiin valokuvan parhaat puolet. Ohjelmisto sopii yksittäisten kuvien viimeistelyyn. Ohjelmistossa on runsaasti digitaalisen valokuvan käsittelyyn tarkoitettuja työkaluja. Tutkimme Gimpin käyttöliittymää, sen yleisimpiä kuvankäsittelytyökaluja sekä kuinka kuvia muokataan eri käyttötarkoituksiin. Kuvien eri tasojen hyödyntäminen kuvan muokkauksessa, skaalaus, retusointi, valotussäädöt, liukuvärit, kuvien yhdistäminen, terävyyden parantaminen ym. tulevat kurssilla tutuiksi. Kurssille osallistuvilta odotetaan tietokoneen peruskäyttötaitojen hallintaa.

### 110556 HELPPOA VALOKUVIEN HALLINTAA JA MUOKKAUSTA ADOBE LIGHTROOMILLA Salo

25.4.- 9.5., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
to 13-16.15  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 47 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 22.10. klo 12

Maksullisen Adobe Lightroom -ohjelmiston avulla saat esiin valokuviesi parhaat puolet. Ohjelmisto sopii niin yksittäisten kuvien viimeistelyyn kuin suurten kuvamäärien hakuun, käsittelyyn ja hallintaan. Ohjelmistolla saat tehtyä myös kuvistasi näyttäviä kansioita ja voit julkaista ne suoraan esimerkiksi Facebookissa. Käytössämme on Adobe Lightroomin uusin versio. Voit käyttää Lightroomia kansalaisopiston ATK-luokan koneilla tai ottaa oma kannettavasi mukaan, jos olet hankkinut ja asentanut Lightroomin koneellesi. Voit ostaa (hinta noin 140 €) Lightroomin tai ladata sen kokeiluversion viikoksi testikäyttöön Adoben Internet-sivuilta. Kurssille osallistujalta vaaditaan tietokoneen peruskäytön hallintaa.

## OHJELMOINTI JA PELIKEHITYS

**Ilmoittautuminen ohjelmointi- ja pelikehityskursseille to 10.1. klo 16 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 16-17 numeroon 02 778 4572 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 110860 OPI HAUSKASTI OHJELMOINNIN ALKEET Salo

26.1.- 9.2., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
la 10-14.15  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 47 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 21.1. klo 12

Mitä ohjelmointi on? Kurssi on tarkoitettu aikuisille, jotka ovat kiinnostuneita oppimaan ohjelmoinnin alkeita. Ohjelmointihan on nyt otettu osaksi peruskoulun opetusohjelmaan ja kurssilla harjoittelemme vastaavia asioita kuin koulumaailmassakin. Ilmainen Scratch on lapsille ja nuorille tarkoitettu ohjelmointikieli, joka on helppo oppia ja jolla saa helposti tehtyä pieniä animaatioita ja pelejä. Tule huomamaan, että ohjelmoinnin harjoittelu on hauskaa puuhaa. Se kehittää loogista ajattelua ja on myös hyvää aivojumbppaa. Tule rohkeasti mukaan kurssille. Minkäänlaista ohjelmointitaitoja ei tarvitse ennestään olla, ainoastaan tietokoneen peruskäyttöäidöt edellytetään. Kurssilla laitamme mm. eläinhahmon liikkumaan ja äänteleämään tietokoneen näytöllä. Työkaluna käytämme Scratchin visuaalista ohjelmointiympäristöä, jossa työskennellään käytännössä hiiren avulla klikkaamalla erilaisia käskytoimintoja. Ohjelmakoodia siis ei tarvitse kirjoittaa. Kurssilaiset voivat halutessaan jatkaa ohjelmoinnin harjoittelua kotona omalla koneellaan. Aihetta käsitellään verkkaiseen vauhtiin ja helposti ymmärrettävällä tavalla.



## OHJELMOINNIN JA PELIKEHITYKSEN VERKKOKURSSIT

**Seuraavat ohjelmointikurssit ovat verkkokursseja.** Kurssit suoritetaan verkossa itseopiskeluna tutorin avustuksella. Tutori on käytettävissä kurssin aikana reaaliaikaisella keskustelukanavalla kurssin info-osuudessa mainittuna aikoina. Lisäksi tutori vastaa keskustelufoorumilla esitettyihin kysymyksiin arkipäivisin.

**Huom!** Tarkemmat kurssikuvaukset jokaiselle alla olevalle kurssille löytyy osoitteesta [www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto)! Kurssit toteutetaan yhteistyössä Viope Oy:n kanssa.

**Ilmoittautuminen ohjelmoinnin- ja pelikehityksen verkkokursseille to 10.1. klo 16 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 16-17 numeroon 02 778 4572 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 110861 PYTHON-OHJELMOINNIN PERUSTEET, OSA 1

29.1.- 5.3., 24 oppituntia; tutor keskustelukanavalla ti 18-19  
Kurssimaksu 117 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruuttaminen viimeistään ti 22.1. klo 12

Kurssi johdattaa askel askeleelta Python-ohjelmoinnin maailmaan. Sisältöteemat: johdatus ohjelmointiin, tulostaminen, muuttujat, valmiiden metodien käyttäminen, valintarakenteet, toistorakenteet sekä tiedostojen käsittely.

### 110862 PYTHON-OHJELMOINNIN PERUSTEET, OSA 2

19.3.- 23.4., 24 oppituntia tutor keskustelukanavalla ti 18-19  
Kurssimaksu 117 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruuttaminen viimeistään ti 12.3. klo 12

Kurssilla syvennetään Python-ohjelmointiosaamista. Sisältöteemat: alifunktiot, moduulit, virheenkorjaus, tietotyypit ja leikkaukset sekä oliot. Tätä kurssia ennen on hyvä käydä kurssin ensimmäinen osa, Python-ohjelmoinnin perusteet, osa 1.

### 110863 3D-PELIGRAFIKKA JA ANIMAATIOT

28.1.- 4.3., 24 oppituntia; tutor keskustelukanavalla ma 18-19  
Kurssimaksu 117 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruuttaminen viimeistään ma 21.1. klo 12

Kurssilla tutustutaan peleissä tarvittavaan 3D-grafiikan ja animaatioiden tuottamiseen. Kurssilla opiskellaan suosittua Blender 3D-grafiikkaohjelmiston käyttöä. Kurssilla käydään ohjelman käytön perusteet, sekä tehdään erilaisia harjoitteita 3D-mallinnuksesta ja animaatioista. Kurssi ei vaadi aiempaa alan osaamista, mutta perusosaaminen erilaisten grafiikkasovellusten (esim. Gimp, Inkscape) käytöstä on eduksi. Kurssille luonteva jatko-osa on 3D-pelikehitys, jossa toteutetaan 3D-peli. Ohjelmistovaatimukset: Blender (Windows, Mac tai Linux).

### 110864 3D-PELIKEHITYS

18.3.- 22.4., 24 oppituntia; tutor keskustelukanavalla ma 18-19  
Kurssimaksu 117 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruuttaminen viimeistään ma 11.3. klo 12

Kurssilla tutustutaan 3D-pelien tekemiseen Unity3D-pelinkehitysohjelmistolla. Kurssilla opiskellaan suosittua Unity3D-pelinkehitysohjelmiston käyttöä perusteista alkaen. Kurssilla käydään ohjelman käytön perusteet, sekä tehdään erilaisia harjoitteita käyttäen C#-ohjelmointikieltä. Kurssin esitietona ovat ohjelmoinnin perusteet C#-kielellä. Kurssin voi suorittaa itsenäisenä osiona, mutta suositeltavaa on suorittaa ensin kurssi 3D-peligrafiikka ja animaatiot. Ohjelmistovaatimukset: Unity3D (Windows 7 SP1+, 8, 10; Mac OS X 10.8+)

### 110865 C#-OHJELMONTI, ALKEISKURSSI

30.1.- 6.3., 24 oppituntia; tutor keskustelukanavalla ke 18-19  
Kurssimaksu 117 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruuttaminen viimeistään ke 23.1. klo 12

Kurssilla opiskellaan C#-ohjelmoinnin alkeet. Sisältöteemat: .NET, ohjelman perusrakenne, tietotyypit, operaattorit, valintalauseet, toistolauseet sekä poikkeukset.

### 110866 C#-OHJELMONTI, JATKOKURSSI

20.3.- 24.4., 24 oppituntia; tutor keskustelukanavalla ke 18-19  
Kurssimaksu 117 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruuttaminen viimeistään ke 13.3. klo 12

Kurssilla syvennetään C#-ohjelmointiosaamista. Sisältöteemat: Taulukot, olio-ohjelmoinnin perusteet, monimuotoisuus olioohjelmoinnissa, merkkijonojen ja tiedostojen käsittely. Tätä kurssia ennen on hyvä käydä kurssin ensimmäinen osa, C#-ohjelmointi, alkeiskurssi.

## KOTISIVUT JA INTERNET

**Ilmoittautuminen kotisivu- ja Internetkursseille to 10.1. klo 16 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 16-17 numeroon 02 778 4572 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 110558 KOTISIVUT ADOBE DREAMWEAVERILLA Salo

21.1.- 18.3., 24 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
ma 18-20.30  
Tradenomi Minna Furu  
Kurssimaksu 59 €  
Kurssipaikan peruuttaminen viimeistään pe 25.1. klo 12

Harjoitellaan internet sivujen valmistusta Dreamweaver-nettisivueditorin avulla. Käsitellään sivuston suunnittelua, sivujen teon perusasioita kuten tekstin ja kuvan lisääminen sivuille, linkitykset, taulukoiden hyödyntäminen asettelussa, sivumallit ja tyyli-tiedostot (CSS) sekä lomakkeiden luonti. Käydään läpi sivujen julkaiseminen. Kurssilla on varattu aikaa myös oman sivuston valmistamiseen. Jos opiskelija haluaa julkaista valmistamansa sivut, hän vastaa kuluista itse. Käytössä Dreamweaverin uusien versio. Pohjatiedot: hyvä tietokoneen peruskäytön hallinta.

### 110552 BLOGIT JA KOTISIVUT WORDPRESS -JULKAISUOHJELMALLA Salo

11.4.- 2.5., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston ATK-luokka 1 (2. krs), Ylhäistentie 2  
to 17.30-20.45  
Tradenomi Kai Åkerfelt  
Kurssimaksu 47 €  
Kurssipaikan peruuttaminen viimeistään ma 8.4. klo 12

WordPress on ilmainen julkaisualusta, jota voit käyttää omien internet- ja blogisivujen tekemiseen. Kurssilla perehdymme WordPressin perusominaisuuksiin ja -käyttöön. Samaa WordPressillä tehtyä nettisivustoa tai blogia voi päivittää useamman käyttäjän ryhmä yhden toimiessa pääkäyttäjänä ja muiden ollessa sisällöntuottajana. WordPress-sivustoja voi myös päivittää omalla älypuhelimella. Kurssilla saat perustiedot kotisivujen ja blogien tekemiseen. Ota oma läppäri ja mahdollisesti oma moka kurssille mukaan jo ensimmäisellä tapaamiskerralla. Kansalaisopistolla on käytettävissä myös Wifi-yhteydet. Kansalaisopiston koneita voi myös käyttää tunnilla. Perehdymme kurssilla myös valokuvien muokkaamiseen ilmaisella Gimp-kuvankäsittelyohjelmalla.

# LIIKUNTA JA TANSSI

Kansalaisopiston liikunnan kurssitarjonnan suunnittelusta ja organisoinnista vastaa

**Kurssisihteeri Paula Alanne**

Puhelin: 02-778 4570

Sähköposti: paula.alanne@salo.fi

Lukuvuoden aikana on tarjolla runsaasti esityksiä, konsertteja, näyttelyitä ym. produktioita. Ilmoitamme niistä opiston nettisivuilla osoitteessa

**[www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto)**

-> Näyttelyt, esitykset ym. produktiot

Kansalaisopisto tarjoaa monipuolisia tanssi- ja liikuntakursseja eri-ikäisille. Kurssit on tarkoitettu 15- vuotta täyttäneille tai vanhemmille, ellei kurssikuvauksessa toisin mainita. Kaikki tanssin ja liikunnan kurssit ovat kevätkauden pituisia. Ilmoittautuminen kursseille on ti-to 8.1.-10.1.. katso tarkempi aika aineryhmän alusta.

Mikäli liikuntaryhmän tunti joudutaan peruuttamaan, niin tunnit tullaan korvaamaan opiston ilmoittamana ajankohtana, tämä saattaa olla eri kuin kurssin normaali viikonpäivä tai kelloaika.

Liikuntakurssimme ovat suurelta osin tiloissa, joissa ei ole vahtimestaria ja ovet ovat lukossa. Otathan tämän huomioon, kun saavut tunnille. Ole paikanpäällä viimeistään 10 minuuttia ennen tunnin alkua, että pääset ulko-ovesta ja ehdit vaihtaa liikuntavaatteet yllesi. Tarkoitus on, että tunnit päästään aloittamaan mahdollisimman pian, kun salivuoromme alkaa ja opettaja saa rauhassa tehdä valmistelunsa ennen tuntia. Kevätkauden lopussa la 27.4.2017 järjestetään tanssiryhmien oppilasnäytös Salon lukiolla.

## TERVEYSLIIKUNTA

**Ilmoittautuminen terveysliikuntakursseille ke 9.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 puh. 02 778 4570 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.**

### 120151 TUOLIVENYTTELY Salo

23.1.-17.4., 15,96 oppituntia

Pikkuteatteri Helsingintie 22, (takapihan ovi, 2krs, ei hissiä) ke 14-15

BA Marion Christodoulou

Kurssimaksu 30,40 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

ehmään musiikin tahtiin tehtävät venytykset ja liikkeet edistävät käsien ja selän joustavuutta. Kurssi on tarkoitettu kaikille, joilla on vaikeuksia tehdä venyttely ja jumppaliikkeitä seisoen tai lattialla istuen, myös miehet ovat tervetulleita.

### 120152 VENYTTELY JA RENTOUTUS Salo

24.1.-18.4., 24 oppituntia

Urheilutalon peilisali, Perniöntie 7 to 14-15.30

BA Marion Christodoulou

Kurssimaksu 35,60 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 15

Rentoutusta, joogan peruskuvioita, hengitysharjoituksia, venyttelyä. Ota mukaan oma alusmatto.

### 120153 VENYTTELY JA RENTOUTUS Kisko

25.1.-12.4., 14,63 oppituntia

Kiskohalli, Kiskontie 2260 A pe 17-18

BA Marion Christodoulou

Kurssimaksu 29,80 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään to 31.1. klo 15

Rentoutusta, joogan peruskuvioita, hengitysharjoituksia, venyttelyä. Ota mukaan oma alusmatto.

### 120154 VENYTTELY JA RENTOUTUS Pertteli

23.1.-17.4., 24 oppituntia

Hähkänän koulu liikuntasali, Ketmäentie 15 ke 17-18.30

BA Marion Christodoulou

Kurssimaksu 35,60 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Rentoutusta, joogan peruskuvioita, hengitysharjoituksia, venyttelyä. Ota mukaan oma alusmatto.

### 120155 VENYTTELY JA RENTOUTUS Vaskio

24.1.-11.4., 14,63 oppituntia

Vaskion Pukkila, Ruuhikoskentie 11 to 17-18

BA Marion Christodoulou

Kurssimaksu 29,80 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 15

Venyttelyä ja rentoutusta kaikenikäisille, myös aloittelijoille. Lämmin asu ja alusta mukaan.

### 120156 AAMUJUMPPA Salo

18.1.-12.4., 12 oppituntia

Salohallin tanssisali, Pormestarinkatu 5 pe 08.15-9

ryhmäliikuntaohjaaja Kirsi Urpo

Kurssimaksu 27,80 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään to 24.1. klo 15

Aamujumppa on tunti, jossa jumpataan hauskesti, helposti ja hakisesti pääosin lavatansseista tutuin askelin kuten humpun, jenkan, valssin, rockin, tangon ja cha chan. Kauden aikana saatetaan välillä kokeilla muitakin teemoja kuten hikoilla perusjumpaa tai keskittyä tehokkaiisiin lihaskuntoharjoituksiin - kaikki on mahdollista! Tunnille tarvitset mukaasi iloisen mielen, vesipullon, sisäliikuntakengät ja jumppamatton.

**120157 HYVÄNOLON JUMPPA Salo**

18.1.-12.4., 12 oppituntia  
Salohallin tanssisali, Pormestarinkatu 5  
pe 09.10-9.55  
ryhmäliikuntaohjaaja Kirsi Urpo  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 24.1. klo 15

Lempeän liikuttava tunti, kokonaisvaltaista kehon ja mielen rauhoittumista, kehon vahvistumista sekä liikkuvuuden lisäämistä. Tunti yhdistelee erilaisia kehonhuollollisia elementtejä: kevyttä liikuntaa, lihaskuntoa, liikkuvuusharjoituksia, venyttelyä, rentoutumista ja rauhoittumista yms. Tunti on sykkeiltään maltillinen sekä teknisesti helppo. Tunti sopii kaikille, jotka haluavat huoltaa liikuntakoneistoaan. Varaathan mukaasi oman jumppa-alustan.

**120160 KEVYTJUMPPA Salo**

24.1.-25.4., 14,63 oppituntia  
Tupurin koulun liikuntasali, Taimistokatu 1  
to 17-18  
jumppaohjaaja Merle Tiks  
Kurssimaksu 29,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 15

Alkulämmittelyn jälkeen tehdään lihaskunto sekä tasapainoliikkeitä oman kehon painolla. Lopuksi venytellään. Helppoa jumppaa ilman hyppyjä. Huom. 4.4. ei kertaa!

**120161 TEHOJUMPPA Salo**

24.1.-25.4., 14,63 oppituntia  
Tupurin koulun liikuntasali, Taimistokatu 1  
to 18.10-19.10  
jumppaohjaaja Merle Tiks  
Kurssimaksu 29,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 12.9. klo 15

Reipas jumppatunti, jossa syke kohoaa ja lihakset joutuvat töihin, ei sovi nivelrikkoisille, sisältää hyppyjä. Huom. 4.4. ei kertaa!

**120162 KIINTEYTYSJUMPPA Särkisalo**

23.1.-17.4., 14,63 oppituntia  
Särkisalon koulu liikuntasali, Pensalontie 1  
ke 18.30-19.30  
jumppaohjaaja Merle Tiks  
Kurssimaksu 29,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Tunnilla tehdään helppoja askelluksia, lihaskuntoliikkeitä sekä nostetaan sykettä, loppuun lyhyt venyttely. Ota tunnille mukaan oma jumppa-alusta. Kurssille voivat osallistua myös nuoret, 2004 - 2007 syntyneet vanhemman seurassa. Huom. 3.4. ei kertaa!

**120163 KUNTOJUMPPA Teijo**

23.1.-17.4., 14,63 oppituntia  
Teijon urheilutalo Pellonpääntie 60  
ke 17-18  
jumppaohjaaja Merle Tiks  
Kurssimaksu 29,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Helppoa, hauskaa ja tehokasta perusjumppaa! Alkulämmittely, sykkeen kohotusta, lihaskuntoliikkeitä ja venyttely. Oma jumppa-alusta mukaan. Huom. 3.4. ei kertaa!

**120164 NAISTEN KUNTOJUMPPA Suomusjärvi**

23.1.-17.4., 15,96 oppituntia  
Suomusjärven koulu liikuntasali, Opintie 1  
ke 18-19  
ryhmäliikuntaohjaaja Mirva Laitinen  
Kurssimaksu 30,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Jokaiselle sopivaa liikuntaa ikään ja kuntoon katsomatta. Monipuolista ja reipasta liikuntaa mm. keppijumppaa, kuminauha-jumppaa ja kuntoliikuntaa. Kurssille voivat osallistua myös nuoret, 2004 - 2007 syntyneet vanhemman seurassa.

**120165 KAHVAKUULA Halikko**

24.1.-11.4., 14,63 oppituntia  
Halikon koulukeskus, Armfeltin koulun liikuntasali, Kuruntie 7  
to 18.40-19.40  
Ryhmäliikuntaohjaaja Laura Kettunen  
Kurssimaksu 29,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Kahvakuulailu on toiminnallista harjoittelua, joka vahvistaa kehoamme kestävyuden, voiman, tasapainon ja liikkuvuuden osa-alueilla. Harjoitukset tehdään omaan tahtiin ja tunnin loppuun sisältyy kunnan venyttely. Kurssilla tarvitsen oman kuulan ja jumppapatjan. Jollei sinulla ole kuulaa vielä ensimmäisellä kerralla, opettaja opastaa sinua sopivan kuulan hankinnassa.

**120166 KUNTOJUMPPA Salo**

23.1.-17.4., 15,96 oppituntia  
Moision koulun liikuntasali, Uskelankatu 13  
ke 17.30-18.30  
jumppaohjaaja, liikuntaneuvoja Mimma  
Kurssimaksu 30,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29. klo 15

Helppoa ja hikistä koko kehon jumppaa. Tunti sisältää alkulämmittelyksi askelluksia, jonka jälkeen tehdään lihaskuntoliikkeitä, jotka kohdistuvat pääsääntöisesti keskivartaloon, reisiin ja pakaroihin. Lopuksi lyhyt venyttely, oma jumppa-alusta mukaan. Kurssille voivat osallistua myös nuoret, 2004 - 2007 syntyneet vanhemman seurassa.

**120167 KEHONHUOLTO Salo**

23.1.-17.4., 15,96 oppituntia  
Moision koulun liikuntasali, Uskelankatu 13  
ke 18.30-19.30  
jumppaohjaaja, liikuntaneuvoja Mimma  
Kurssimaksu 30,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Kehonhuoltotunti sisältää 55 minuuttia oman kehon painolla tehtäviä liikkeitä, tarkoituksena on venyttää, rauhoittaa ja palauttaa kroppaa. Tunti sopii aloittelijoille sekä kokeneemmille liikkujille, oma jumppa-alusta mukaan.

**120168 STEPJUMPPA Salo**

22.1.-16.4., 14,63 oppituntia  
Salohallin tanssisali, Pormestarinkatu 5  
ti 17-18  
jumppaohjaaja Merle Tiks  
Kurssimaksu 29,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 21.1. klo 15

Helppoa ja hikistä koko kehon jumppaa jossa käytetään välineenä steppilautaa. Tunti sisältää alkulämmittelyksi askelluksia, jonka jälkeen tehdään lihaskuntoliikkeitä, liikkeitä kohdistuu enemmän reisiin, pakaraan ja keskivartaloon. Lopuksi lyhyt venyttely. Huom. 2.4. ei kertaa!.

### 120169 ZUMBA Salo

22.1.-16.4., 14,63 oppituntia  
 Moisio koulun liikuntasali, Uskelankatu 13  
 ti 18.30-19.30  
 jumppaohjaaja Merle Tikks  
 Kurssimaksu 29,80 €  
 Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Reipas, hikinen ja sykettä nostava fitness-tanssitunti, joka on yhtä aikaa tehokasta ja hauska. Tunnilla pääsee irrottelemaan latinalaisen ja kansanvälisen tanssimusiikin tahdissa. Mitä enemmän lantio keino, sitä enemmän kaloreita kuluu! Kurssille voivat osallistua myös nuoret, 2004 - 2007 syntyneet vanhemman seurassa. Huom. 2.4. ei kertaa!

### 120170 ZUMBA Perniö

18.1.-12.4., 12 oppituntia  
 Perniön liikuntahalli Erveläntie 16  
 pe 17.30-18.30  
 zumba ohjaaja Merle Tikks  
 Kurssimaksu 27,80 €  
 Kurssipaikan peruminen viimeistään to 24.1. klo 15

Reipas, hikinen ja sykettä nostava fitness-tanssitunti, joka on yhtä aikaa tehokasta ja hauska. Tunnilla pääsee irrottelemaan latinalaisen ja kansanvälisen tanssimusiikin tahdissa. Mitä enemmän lantio keino, sitä enemmän kaloreita kuluu! Kurssille voivat osallistua myös nuoret, 2004 - 2007 syntyneet vanhemman seurassa. Huom. 8.2. , 1.3. ja 5.4. ei kertaa!

### 120171 VÄLINEJUMPPA Perniö

21.1.-15.4., 14,63 oppituntia  
 Perniön Kirkonkylän koulun juhlasali Lampolantie 9  
 ma 17.30-18.30  
 jumppaohjaaja Merle Tikks  
 Kurssimaksu 29,80 €  
 Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Helppoa ja hikistä koko kehon jumppaa jossa käytetään apuna eri välineitä mm. kuminauhut, kepit, käsipainot. Tunti sisältää alkulämmittelyksi askelluksia, jonka jälkeen tehdään lihaskunto- liikkeitä, liikkeet kohdistuu enemmän reisiin, pakaraan ja keskivartaloon. Lopuksi lyhyt venyttely, oma jumppa-alusta mukaan. Kurssille voivat osallistua myös nuoret, 2004 - 2007 syntyneet vanhemman seurassa. Huom. 1.4. ei kertaa!

### 120172 MIESTEN KUNTOLIIKUNTA Salo

21.1.-15.4., 24 oppituntia  
 Ollikkalan koulu, liikuntasali Hämeenojankatu 9  
 ma 18.30-20  
 Markku Juntunen  
 Kurssimaksu 35,60 €  
 Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 18.1. klo 15

Kehon eri lihasryhmien monipuolinen kehittäminen ja kunnon ylläpitäminen sekä kohottaminen. Circuit training, aerobic, pallopelejä. Tuntien lopuksi venyttelyt.

### 120173 MIESTEN KUNTOLIIKUNTA Salo

22.1.-16.4., 24 oppituntia  
 Sirkkulankoulun liikuntasali, Ylhäistentie 336  
 ti 19.15-20.45  
 Kimmo Lindström  
 Kurssimaksu 35,60 €  
 Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Kurssin tavoite on kehon eri lihasryhmien monipuolinen kehittäminen, kunnon kohottaminen ja ylläpitäminen. Ohjelmassa mm. Circuit training, lihahuolto, erilaisia sisäpelejä mm. salibandy. Tuntien lopuksi venyttelyt.

### 120174 MIESTEN KUNTOLIIKUNTA Pertteli

23.1.-24.4., 24 oppituntia  
 Inkereen koulu liikuntasali, Tortosmäenkuja 1 a  
 ke 19-20.30  
 Liikuntaneuvoja Simo Tuomala  
 Kurssimaksu 35,60 €  
 Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Erilaisia sisäpelejä, mm. salibändyä, koripalloa, sisäjätkäpalloa tai ultimatea sekä lihahuoltoja ja venyttelyä.

### 120175 MIESTEN KUNTOLIIKUNTA Vaskio

24.1.-11.4., 22 oppituntia  
 Vaskion Pukkila, Ruuhikoskentie 11  
 to 19-20.30  
 Markku Juntunen  
 Kurssimaksu 34,30 €  
 Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 15

Kehitetään lihaskuntoa, kestävyyttä ja liikkuvuutta monipuolisilla liikkeillä, lopuksi pelataan lentopalloa.

### 120176 OHJATTUA KUNTOSALIHARJOITTELUA NAISILLE Salo

18.1.-8.3., 12 oppituntia  
 Salohallin kuntosali Pormestarinkatu 5  
 pe 14.30-16  
 LitM Elina Kivikallio  
 Kurssimaksu 27,80 €  
 Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 15.1. klo 15

Kurssilla perehdytään kuntosalilaitteiden ja vapaiden painojen turvalliseen ja tarkoituksenmukaiseen käyttöön, unohtamatta tärkeää lihahuoltoja. Kurssin aikana on mahdollisuus tehdä oma harjoitteluohjelma, jonka avulla omatoimista harjoittelua on helppo jatkaa kurssin jälkeen. Kurssi sopii kaikenikäisille ja -kuntoisille. Mukaan tarvitet joustavan asun, sisäkengät ja juomapullon.

### 120178 TAIJI ALKEET Salo

23.1.-17.4., 24 oppituntia  
 Salohallin tanssitali, Pormestarinkatu 5  
 ke 18-19.30  
 ryhmäliikuntaohjaaja Niina Rintala  
 Kurssimaksu 35,60 €  
 Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Taiji (Yang tyylin Taichi quan) on kaikille sopivaa, pehmeää liikuntaa, joka parantaa kehon hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Kurssilla opetellaan taijin perusasioita sekä yang-tyylin 8-liikkeen sarja. Kurssille ovat tervetulleita myös kertaamaan aiemmin Taijia harrastaneet! Sopii kaikenikäisille ja -kuntoisille asiasta kiinnostuneille. Varaa yllesi mukavat joustavat vaatteet, jalkaasi voimistelutossut tai jarrusukat (ehdottomasti ei kenkiä tai lenkkiosuja) ja juomapullo.

### 120179 TAIJI ALKEISJATKO Salo

23.1.-17.4., 24 oppituntia  
 Salohallin tanssitali, Pormestarinkatu 5  
 ke 19.30-21  
 ryhmäliikuntaohjaaja Niina Rintala  
 Kurssimaksu 35,60 €  
 Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Kurssi on tarkoitettu jo taijin alkeisiin tutustuneille. Taiji (Yang tyylin Taichi quan) on kaikille sopivaa, pehmeää liikuntaa, joka parantaa kehon hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Kurssilla opetellaan taijin yang-tyylin 24-liikkeen sarjaa. Sopii kaikenikäisille ja -kuntoisille asiasta kiinnostuneille. Varaa yllesi mukavat joustavat vaatteet, jalkaasi voimistelutossut tai jarrusukat (ehdottomasti ei kenkiä tai lenkkiosuja) ja juomapullo.

## TANSSI

**Ilmoittautuminen tanssikursseille ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 puh. 02 778 4570 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh.02 778 4570 tai 02 778 4561.**

### 120251 LAVATANSSIN ALKEISJATKOKURSSI Salo

17.1.-28.2., 12 oppituntia  
Moision koulun liikuntasali, Uskelankatu 13  
to 17.30-19  
tanssiopettaja Markku Saari  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 15.1. klo 15

Tavoitteena on vahvistaa perustansseja, kerrataan tanssien perusteet ja jatketaan perusliikkeiden kehitystä, jotka on opittu omatoimisesti tai alkeiskursilla. Lisäksi laajennetaan lavatanssien ymmärrystä tanssilajien osalta. Kurssilla Lajeina: Humpppa, bugg, valssi ja foksi. Kurssille voi tulla yksin tai parin kanssa, jokainen osallistuja kuitenkin ilmoittautuu. Huom. nettilmoittautumisessa voit ilmoittaa 2 henkilöä kerralla, sinun tulee täyttää molempien osallistujien tiedot, mutta huomaa, että lasku menee sitten molemmista samalle henkilölle, hänelle, joka merkitset maksajaksi.

### 120252 LAVATANSSIN JATKOKURSSI Salo

7.3.-11.4., 12 oppituntia  
Moision koulun liikuntasali, Uskelankatu 13  
to 17.30-19  
tanssiopettaja Markku Saari  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 4.3. klo 15

Tavoitteena on vahvistaa perustansseja, kerrataan tanssien perusteet ja jatketaan perusliikkeiden kehitystä, jotka on opittu omatoimisesti tai alkeiskursilla. Tavoitteena laajentaa lavatanssien tuntemusta ja syventää osaamista myös erikoisempien tanssien osalta. Kurssin tanssit: Humpan eri muodot, bugg, hitaat ja cha-cha. Kurssille voi tulla yksin tai parin kanssa, jokainen osallistuja kuitenkin ilmoittautuu. Nettilmoittautumisessa voit ilmoittaa 2 henkilöä kerralla, sinun tulee täyttää molempien osallistujien tiedot, mutta huomaa, että lasku menee sitten molemmista samalle henkilölle, hänelle, joka merkitset maksajaksi.

### 120253 LAVIS A Halikko

22.1.-16.4., 12 oppituntia  
Halikon koulukeskus, Marian koulun liikuntasali, Kuruntie 5  
ti 18-18.45  
Lavatanssijumppaohjaaja Leena Lehto  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Lavis-lavatanssijumppa on helppo, hauska ja hikinen liikuntamuoto, joka perustuu lavatanssiasteleiden ja jumpan välimuotoon. Lavista tanssitaan yksin, joten ei ole vaaraa että kukaan talloo varpaille. Tunnilla tanssitaan tuttuja lavatanssilajeja kuten valssi, humpppa, jenkka, foksi, tango, rock/jive, bugg, fusku, cha cha ja salsa. Tunnilla jopa opit eri lavatanssiasteleiden perusteita kuntoilun ohella. Laviksessa tanssitaan kaksi samaa tanssilajia peräkkäin ja tunnilla soi perinteinen suomalainen lavatanssimusiikki. Lavis-lavatanssijumppa on niin mukavaa, että et edes huomaa kuntoilevasi, silti lähdet tunnilta hikisenä. Joustava, mukava vaatetus, tanssiin sopivat tossut ja juomapullo.

### 120254 LAVIS B Halikko

22.1.-16.4., 12 oppituntia  
Halikon koulukeskus, Marian koulun liikuntasali, Kuruntie 5  
ti 19-19.45  
Lavatanssijumppaohjaaja Leena Lehto  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Sama kurssikuvaus kuin edellisessä kurssissa.

### 120255 LAVIS + LIHASKUNTO Muurla

23.1.-17.4., 15,96 oppituntia  
Muurlan koulu liikuntasali, Robintie 30  
ke 18-19  
Lavatanssijumppaohjaaja Milla Rauma  
Kurssimaksu 30,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 22.1. klo 15

Lavis lavatanssijumppa on hauska, helppo ja hikinen liikuntamuoto, joka perustuu lavatanssiasteleiden ja jumpan välimuotoon. Lavista tanssitaan yksin, joten ei ole vaaraa että kukaan talloo varpaille. Tunnilla tanssitaan tuttuja lavatanssilajeja, kuten valssia, humpppaa, jiveä, jenkkaa, tangoa, cha chata ja salsaa. Tunnilla jopa opit eri lavatanssiasteleiden perusteita kuntoilun ohella! Lavista tanssitaan 45 minuuttia, jonka jälkeen on lihaskunto ja venyttelyosuus 15 minuuttia. Joustava, mukava vaatetus, tanssiin sopivat tossut, juomapullo ja oma jumppa-alusta mukaan.

### 120258 SAMBIC ALKEET + VENYTTELY Halikko

24.1.-11.4., 14,63 oppituntia  
Halikon koulukeskus, Armfeltin koulun liikuntasali, Kuruntie 7  
to 17.35-18.35  
Ryhmäliikuntaohjaaja Laura Kettunen  
Kurssimaksu 29,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Tunti koostuu sambicista n. 45 min ja venyttely osuudesta n. 15 min. Venyttelyä varten tarvitset oman jumppamaton mukaan. Sambic on vauhdikasta tanssiliikuntaa brasilialaisilla tansseilla (samba-reggae, axé-tanssit ja brasilialainen samba). Kaikille sopivalla tunnilla kohotetaan kuntoa ja lisätään vartalon liikkuvuutta selkeillä askelkuvioilla. Pehmeät reggae -liikkeet poistavat selän, hartiaseudun ja rintarangan jäykkyyttä ja samba pistää lantioon liikettä. Ryhti ja lihaskunto paranevat. Rentoa, hauskaa ja hikistä! Lisätietoja Sambicista [www.sambic.com](http://www.sambic.com) Kurssille voivat osallistua myös nuoret, 2004 - 2007 syntyneet vanhemman seurassa.

### 120259 LATINOMIX Salo

24.1.-11.4., 14,63 oppituntia  
Salohallin tanssisali, Pormestarinkatu 5  
to 16-17  
Ryhmäliikuntaohjaaja Laura Kettunen  
Kurssimaksu 29,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 15

Tanssimista hyvässä hengessä latinalaisytmien sekä vaihtelevasti muun musiikin siivittämänä. Helppo ja hikinen tunti, sisältäen kunnon venyttelyt loppuun! Tunti sopii kaikille, eikä aiempaa tanssitaustaa tarvita, ainoastaan iloista heittäytymistä musiikin vietäväksi!

### 120260 BAILATINO ALKEET Salo

22.1.-16.4., 15,96 oppituntia  
Salohallin tanssisali, Pormestarinkatu 5  
ti 18-19  
Saini Talvo  
Kurssimaksu 30,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Bailatinokurssi aloittelijoille. Tanssitaan latinalaistanssien perusasteleita, kuten samba ja salsa sekä helppoja askelsarjoja.

**Ilmoittautuminen tanssikursseille ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 puh. 02 778 4570 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh.02 778 4570 tai 02 778 4561.**

## 120261 BAILATINO JATKO Salo

22.1.-16.4., 15,96 oppituntia  
Salohallin tanssisali, Pormestarinkatu 5  
ti 19-20  
Saini Talvo  
Kurssimaksu 30,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Bailatinokurssi bailatinoa jo harrastaneille. Kerrataan latinalais-tanssien perusaskeleet ja opetellaan pieniä askelsarjoja. Tansseina mm. cha-cha, salsa, jive, paso doble, merengue, reggaeton.

## 120262 ITÄMAISEN TANSSIN ALKEET/ ALKEISJATKO Salo

21.1.-8.4., 22 oppituntia  
Urheilutalon peilisali, Perniöntie 7  
ma 17-18.30  
BA Marion Christodoulou  
Kurssimaksu 34,30 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1. klo 15

Tule tutustumaan perinteisiin Egyptiläisiin rytmeihin ja kauniisiin luontaisiin tanssiliikkeisiin. Aloittelueille ja vähän tanssia harrastaneille, sopii kaikenikäisille ja kaikenkuntoisille aikuisille, Tanssi liikuttaa lempeästi ja voimistaa hellävaroen vatsan ja selän syviä lihaksia, lantionpohjaa, rinta- ja selkärankaa, yläselkää ja hartianseutua.

## 120263 ITÄMAISEN TANSSIN JATKORYHMÄ Salo

21.1.-8.4., 22 oppituntia  
Urheilutalon peilisali, Perniöntie 7  
ma 18.45-20.15  
BA Marion Christodoulou  
Kurssimaksu 34,30 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1. klo 15

Jatkoryhmä yli 2 vuotta tanssineille. Mukavaa tanssiliikuntaa Egyptiläisiin rytmeihin sekä luontaisen kauniiden tanssiliikkeiden avulla itämainen tanssi sopii kaikenikäisille ja kaikenkuntoisille. Tanssi liikuttaa lempeästi ja voimistaa hellävaroen vatsan ja selän syviä lihaksia, lantionpohjaa, rinta- ja selkärankaa, yläselkää ja hartianseutua.

## 120264 SHOWTANSSI AIKUISILLE Salo

22.1.-16.4., 15,96 oppituntia  
Urheilutalon peilisali, Perniöntie 7  
ti 20.10-21.10  
Tanssinopettaja (AMK) Nina Andström  
Kurssimaksu 45,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Ryhmä on suunnattu jo aiemmin tanssia harrastaneille, mutta mukaan ovat tervetulleita myös uudet oppilaat. Tunneilla tutustutaan showtanssin monipuolisuuteen erilaisin harjoittein ja tanssisarjoin. Tunneilla harjoitellaan myös tanssin perustekniikkaa, joskin tärkeintä on ilmaista itseään ja tanssia sydämensä kyllyydestä!

## 120265 AIKUISBALETTI alkeet Halikko

22.1.-23.4., 21,71 oppituntia  
Halikon liikuntahallin tanssisali, Kuruntie 7  
ti 19.15-20.30  
Tanssija Sirje Laukkanen-Garza  
Kurssimaksu 49,30 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

muksen kehittämiseen kaikille. Asu vapaa, hiukset kiinni.

## 120266 NYKYTANSSI AIKUISET Halikko

21.1.-15.4., 20,04 oppituntia  
Halikon liikuntahallin tanssisali, Kuruntie 7  
ma 19-20.15  
Tanssija Sirje Laukkanen-Garza  
Kurssimaksu 48 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1. klo 15

Kurssi on tarkoitettu 15-vuotiaille ja vanhemmille menevästä tanssista kiinnostuneille aloittelijoille tai jo hieman kokemusta omaaville aikuisille. Nykytanssin juuret ovat modernissa ja vapaassa tanssissa. Nykytanssille ovat tyypillisiä vaikutteet eri kulttuureista ja tanssimuodoista. Nykytanssissa painottuvat usein teknisen virtuositeetin sijaan teoksen sisältö ja pyrkimys löytää yhä uusia tapoja ilmentää ihmiskehon liike- ja ilmaisuvoimaa. Tärkeänä pidetään, että kukin tanssija ja koreografi löytää itselleen luonnollisen tavan liikkua. Tunnilla tutustutaan tekniikkaan ja tehdään erilaisia sarjoja ja koreografioita. Asu vapaa, hiukset kiinni.

## 120267 LASTENTANSSI A 3-4 v Halikko

22.1.-16.4., 8,04 oppituntia  
Halikon liikuntahallin tanssisali, Kuruntie 7  
ti 16.15-16.45  
Tanssija Sirje Laukkanen-Garza  
Kurssimaksu 40,20 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Kurssi 3-4 vuotiaille lapsille (2014-2015 syntyneet). Tunnin pituus 30 min. Tavoitteena on tuottaa lapselle iloa tanssimisestä ja liikkumisesta sekä toteuttaa tanssiliikuntaa mielikuvien ja tanssileikkien avulla. Vaatetus: lastenjumppapuku/ sisätossut, asu jossa on hyvä liikkua, hiukset kiinni ja pois silmiltä. Hallin ovet ovat kiinni, opettaja päästää ovesta klo 16.05-16.10.

## 120268 LASTENTANSSI B 5-6v Halikko

21.1.-15.4., 12 oppituntia  
Halikon liikuntahallin tanssisali, Kuruntie 7  
ma 17.30-18.15  
Tanssija Sirje Laukkanen-Garza  
Kurssimaksu 42,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1. klo 15

Kurssi 5-6 -vuotiaille lapsille (2012-2013 syntyneet), 45 min/ kerta. Tavoitteena on tuottaa lapselle iloa tanssista ja liikkumisesta sekä toteuttaa tanssiliikuntaa mielikuvien ja tanssileikkien avulla. Vaatetus: asu jossa hyvä liikkua, pelkkä mekko ei sovi tanssitunnille, mielellään trikoot ja paita, sisätossut. Hiukset kiinni ja pois silmiltä. Hallin ovet ovat kiinni, opettaja päästää sisälle klo 17.20.17.25.

## 120269 LASTENTANSSI C 5-6 v Halikko

23.1.-17.4., 12 oppituntia  
Halikon liikuntahallin tanssisali, Kuruntie 7  
ke 16-16.45  
Tanssija Sirje Laukkanen-Garza  
Kurssimaksu 42,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Kurssi 5-6 vuotiaille lapsille (2012-2013 syntyneet). 45 min/ kerta. Tavoitteena on tuottaa lapselle iloa tanssimisestä ja liikkumisesta sekä toteuttaa tanssiliikuntaa mielikuvien ja tanssileikkien avulla. Vaatetus: asu jossa hyvä liikkua, pelkkä mekko ei sovi tanssitunnille, mielellään trikoot ja paita. sisätossut, hiukset kiinni ja pois silmiltä. Hallin ovet ovat kiinni, opettaja avaa oven 15.50-15.55.

**120270 SHOWTANSSI 9-12 v Salo**

22.1.-16.4., 15,96 oppituntia  
Urheilutalon peilisali, Perniöntie 7  
ti 16-17  
Tanssinopettaja (AMK) Nina Andström  
Kurssimaksu 45,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Showtanssi 9-12 vuotiaille lapsille. Kurssi on suunnattu showtanssia jo hieman harrastaneille, mutta tunneille ovat tervetulleita kokeilemaan myös uudet oppilaat. Tunneilla tutustutaan showtanssin monipuolisuuteen tanssisarjan ja erilaisten harjoitteiden kautta. Tunneilla harjoitellaan myös tanssin perustekniikkaa, joskin tärkeintä on ilmaista itseään.

**120271 SHOWTANSSI KESKITASO +13 v - Salo**

22.1.-16.4., 15,96 oppituntia  
Urheilutalon peilisali, Perniöntie 7  
ti 19.05-20.05  
Tanssinopettaja (AMK) Nina Andström  
Kurssimaksu 45,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Ryhmä on tarkoitettu 13-vuotiaille ja vanhemmille. Tunneilla tutustutaan showtanssin monipuolisuuteen tanssisarjan ja erilaisten harjoitteiden kautta. Tunneilla harjoitellaan myös tanssin perustekniikkaa, joskin tärkeintä on ilmaista itseään ja tanssia sydämensä kyllyydestä! Kurssi on suunnattu (show)tanssia jo aiemmin harrastaneille, mutta mukaan ovat tervetulleita kokeilemaan myös uudet oppilaat.

**120272 HIPHOP ALKEISJATKO 9-12 v Salo**

22.1.-16.4., 15,96 oppituntia  
Urheilutalon peilisali, Perniöntie 7  
ti 17-18  
Tanssinopettaja (AMK) Nina Andström  
Kurssimaksu 45,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. 15

Hiphop alkeisjatkoryhmä on suunnattu 9-12 vuotiaille lapsille. Ryhmä on tarkoitettu hip hoppia jo aiemmin harrastaneille, mutta tunneille ovat tervetulleita kokeilemaan myös uudet oppilaat. Tunneilla syvennämme jo opittua hip hopin liikekielestä ja tyylistä tanssia. Tunneilla harjoitellaan mm. koordinaatiota ja musikaalisuutta.

**120273 HIPHOP JATKOTASO +13 v Salo**

22.1.-16.4., 15,96 oppituntia  
Urheilutalon peilisali, Perniöntie 7  
ti 18.05-19.05  
Tanssinopettaja (AMK) Nina Andström  
Kurssimaksu 45,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Hiphop jatkotasoa. Ryhmä on tarkoitettu 13-vuotiaille ja vanhemmille, hip hoppia jo useamman vuoden harrastaneille nuorille, mutta tunneille ovat kuitenkin tervetulleita kokeilemaan myös uudet oppilaat. Tunneilla syvennämme jo opittua hip hopin liikekielestä ja tyylistä tanssia. Tunneilla harjoitellaan mm. koordinaatiota ja musikaalisuutta.

Lukuvuoden aikana on tarjolla runsaasti esityksiä, konsertteja, näyttelyitä ym. produktioita. Ilmoitamme niistä opiston nettisivuilla osoitteessa

[www.salo.fi/kansalaisopisto](http://www.salo.fi/kansalaisopisto)

-> Näyttelyt, esitykset ym. produktiot

**120274 SATUBALETTI 6-8 v Halikko**

22.1.-23.4., 13 oppituntia  
Halikon liikuntahallin tanssisali, Kuruntie 7  
ti 16.45-17.30  
Tanssija Sirje Laukkanen-Garza  
Kurssimaksu 43,50 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Satubalettikurssi on tarkoitettu 6-8 vuotiaille (2010-2012 syntyneet). Satubalettitunnilla tutustutaan baletin liikemuotoon ja etsitään baletinomaista liikkumistapaa. Tunnilla harjoitellaan leikin varjolla myös baletin alkeita. Lisäksi tunnilla tehdään myös luovia harjoituksia. Tavoitteena on saada lapsi innostumaan ja iloitsemaan liikunnasta sekä ilmaisemaan itseään tanssin avulla. Perusliikunnan ja tanssileikkien avulla lapsen itsetunto, liikunnallisuus ja karkeamotoriset taidot kehittyvät. Vaatetus: lastenjumppapuku/ sisätossut, asu jossa on hyvä liikkua, hiukset kiinni ja pois silmiltä.

**120275 JAZZ ALKEET 6-8 v Halikko**

21.1.-15.4., 12 oppituntia  
Halikon liikuntahallin tanssisali, Kuruntie 7  
ma 18.15-19  
Tanssija Sirje Laukkanen-Garza  
Kurssimaksu 42,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1.klo 15

Kurssi on tarkoitettu 6-8 vuotiaille lapsille (2010-2012 syntyneet). Kurssilla tutustutaan jazztanssin perustekniikkaan. Kursilla opitaan erilaisia tanssisarjoja ja harjoituksia sekä tutustutaan esiintymiskäyttäytymiseen. Vaatetus: mustat legginsit/ jazzhousut, pinkki T-paita, paljaat jalat tai sisätossut/jazztossut, hiukset kiinni.

**120276 JAZZ KESKITASO 9-13 v Halikko**

23.1.-24.4., 17,29 oppituntia  
Halikon liikuntahallin tanssisali, Kuruntie 7  
ke 16.45-17.45  
Tanssija Sirje Laukkanen-Garza  
Kurssimaksu 46 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Kurssi on tarkoitettu menevästä jazztanssista kiinnostuneille aloittelijoille tai jo hieman kokemusta omaaville nuorille 9-13 -vuotiaat. Kurssin tarkoitus kehittää kehoa ja ilmaisukykyä, parantaa esiintymisvalmiutta. Kurssilla opetetaan mm. tanssisarjoja ja koreografioita. Vaatetus: mustat legginsit tai jazzhousut, sininen T-paita tai toppi, sisätossut tai jazztossut, hiukset kiinni.

**120277 JAZZ JATKOTASO 12-15 v Halikko**

23.1.-24.4., 21,71 oppituntia  
Halikon liikuntahallin tanssisali, Kuruntie 7  
ke 19.15-20.30  
Tanssija Sirje Laukkanen-Garza  
Kurssimaksu 49,30 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Kurssi on tarkoitettu menevästä jazztanssista kiinnostuneille aloittelijoille tai jo hieman kokemusta omaaville nuorille, 12-15 vuotiaat. Kurssin tarkoitus kehittää kehoa ja ilmaisukykyä, parantaa esiintymisvalmiutta. Kurssilla opetetaan mm. tanssisarjoja ja koreografioita. Vaatetus: mustat legginsit/ jazzhousut, harmaa T-paita, jazztossut, hiukset kiinni.

**Ilmoittautuminen tanssikursseille ti 8.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 puh. 02 778 4570 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.**

### 120278 JAZZ EDISTYNEET 14 v - Halikko

21.1.-15.4., 20,04 oppituntia  
Halikon liikuntahallin tanssisali, Kuruntie 7  
ma 16.15-17.30  
Tanssija Sirje Laukkanen-Garza  
Kurssimaksu 48 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1. klo 15

Kurssi on tarkoitettu menevästä jazztanssista kiinnostuneille 14-vuodesta ylöspäin oleville nuorille. Jazztanssi kehittää monipuolisesti kehoa sekä tanssijan ilmaisukykyä kuin esiintymisvalmiutta. Se antaa tanssijalle lisää voimaa ja notkeutta, parantaa koordinaatiokykyä. Vaatetus: jazzhousut, musta toppi tai T-paita, jazztossut, hiukset kiinni. Hallin ovet on kiinni, opettaja avaa oven klo 16.05-16.10.

### 120279 NYKYTANSSI A 7-9 v Halikko

22.1.-23.4., 13 oppituntia  
Halikon liikuntahallin tanssisali, Kuruntie 7  
ti 17.30-18.15  
Tanssija Sirje Laukkanen-Garza  
Kurssimaksu 43,50 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 10.9. klo 15

Kurssi 7-9 -vuotiaille nuorille (2009-2011 syntyneet), Nykytanssissa keskitytään itseilmaisuuun ja tutustumme improvisaatioon. Nykytanssi etsii jatkuvasti uusia tapoja liikkua ja ilmaista yhdistelemällä vapaasti erilaisia menetelmiä, tyylejä ja tekniikoita. Tunnilla opettelemme myös erilaisia koreografioita. Vaatetus pitkät mustat leggingsit, musta yläosa jossa hyvä liikkua, paljaat jalat/päkiätossut, hiukset kiinni.

### 120280 NYKYTANSSI B 10-13 v Halikko

22.1.-23.4., 17,29 oppituntia  
Halikon liikuntahallin tanssisali, Kuruntie 7  
ti 18.15-19.15  
Tanssija Sirje Laukkanen-Garza  
Kurssimaksu 46 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Kurssi 10-13 -vuotiaille nuorille (2005-2008 syntyneet), Nykytanssissa keskitytään itseilmaisuuun ja tutustumme improvisaatioon. Nykytanssi etsii jatkuvasti uusia tapoja liikkua ja ilmaista yhdistelemällä vapaasti erilaisia menetelmiä, tyylejä ja tekniikoita. Tunnilla opettelemme myös erilaisia koreografioita. Vaatetus pitkät mustat leggingsit, musta yläosa jossa hyvä liikkua, paljaat jalat/päkiätossut, hiukset kiinni.

### 120281 NYKYTANSSI C +14 v Halikko

23.1.-24.4., 26 oppituntia  
Halikon liikuntahallin tanssisali, Kuruntie 7  
ke 17.45-19.15  
Tanssija Sirje Laukkanen-Garza  
Kurssimaksu 51,90 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Kurssi on tarkoitettu 14-vuotiaille ja vanhemmille nuorille (2004 ja ennen syntyneet). Nykytanssissa keskitytään itseilmaisuuun ja tutustumme improvisaatioon. Nykytanssi etsii jatkuvasti uusia tapoja liikkua ja ilmaista yhdistelemällä vapaasti erilaisia menetelmiä, tyylejä ja tekniikoita. Tunnilla opettelemme myös erilaisia koreografioita. Vaatetus pitkät mustat leggingsit, musta yläosa jossa hyvä liikkua, paljaat jalat/päkiätossut, hiukset kiinni.

## JOOGA

**Ilmoittautuminen joogakursseille to 10.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 puh. 02 778 4570 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh.02 778 4570 tai 02 778 4561.**

### 120451 NIVELHUOLTOJOOGA Salo

23.1.-17.4., 24 oppituntia  
Salon uimahallin liikuntatila, Anistenkatu 6  
ke 12.30-14

jooganopettaja SJL® Marjaana Nuutinen

Kurssimaksu 35,60 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Kun tavalliset ryhmäliikuntatunnit eivät sovi nivelrikkojen, vammojen tms. kipujen takia, tämä voi olla tarvitsemasi monipuolinen, lempeä, rentouttava liikuntamuoto. Joogan liikkeet eli asanat avaavat kehoa, vahvistavat lihaksia sekä venyttävät lempeästi. Löydät oman rytmin ja mieli rauhoittuu ja vaikutus syvenee. Tunnilla rentoutuminen alustalla aluksi ja lopuksi. Liikkeitä tehdään myös istuen sekä seisten huomioiden omat rajoitteet. Mukaan joogamatto, joustavat sekä mukavat vaatteet ja huopa.

### 120452 PÄIVÄJOOGA Salo

23.1.-17.4., 24 oppituntia  
Salon uimahallin liikuntatila, Anistenkatu 6  
ke 14.30-16

jooganopettaja SJL® Marjaana Nuutinen

Kurssimaksu 35,60 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Joogan liikkeet eli asanat avaavat kehoa, vahvistavat lihaksia sekä venyttävät lempeästi. Löydät oman sisäisen rytmin ja mieli rauhoittuu ja vaikutus syvenee. Mukaan joogamatto, joustavat sekä mukavat vaatteet ja huopa. Kaikille sopiva harjoitus.

### 120453 JOOGAN ALKEET Salo

21.1.-15.4., 24 oppituntia  
Moision koulun liikuntasali, Uskelankatu 13  
ma 17-18.30

Jooganopettaja SJL® Elina Friberg

Kurssimaksu 35,60 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1. klo 15

Vaihtuvin harjoituksin parannetaan kehon notkeutta, opetellaan rentoutumista ja aitoa hengitystä. Parannetaan kehon ja mielen tasapainoa ja lisätään keskittymiskykyä. Rauhoitutaan. Lämmin mukava vaatetus, villasukat ja oma täysimittainen alusta mukaan.

### 120454 JOOGAN JATKO Salo

22.1.-16.4., 24 oppituntia  
Salon uimahallin liikuntatila, Anistenkatu 6  
ti 17.45-19.15

Jooganopettaja Ilkka Harjola

Kurssimaksu 35,60 €

Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Kurssi alkeet osaaville. Sopii kaikille yli 15 vuotiaille naisille ja miehille. Harjoituksen laadun parantaminen ja oman kokemuksen syventäminen sekä hiljentyminen. Joustava lämmin asu ja täysimittainen alusta esim. retkipatja mukaan.



**120455 JOOGA Suomusjärvi**

21.1.-15.4., 24 oppituntia  
Suomusjärven koulu liikuntasali, Opintie 1  
ma 17.30-19  
jooganopettaja SJL® Marjaana Nuutinen  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1. klo 15

Joogan liikkeet eli asanat avaavat kehoa, vahvistavat lihaksia sekä venyttävät lempeästi. Löydät oman sisäisen rytmin ja mieli rauhoittuu ja vaikutus syvenee. Mukaan joogamatto, joustavat sekä mukavat vaatteet ja huopa. Kaikille sopiva harjoitus.

**120456 JOOGA Pertteli**

23.1.-17.4., 24 oppituntia  
Inkereen koulu liikuntasali, Tortosmäenkuja 1 a  
ke 17.30-19  
jooganopettaja SJL® Marjaana Nuutinen  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Hyvinvointia joogasta mieltä ja kehoa rentouttaen. Kaikille sopiva harjoitus. Mukaan oma alusta, mukava ja lämmin asu ja villasukat sekä huopa rentoutumista varten. Huom. Olethan ajoissa paikalla viim. klo 17.25 koska ulko-ovi on lukossa.

**120457 JOOGA Vartsala**

24.1.-11.4., 22 oppituntia  
Vartsalan työväentalo, Vartsalantie 373  
to 18.30-20  
lämpöjoogaohjaaja Katja Toivonen  
Kurssimaksu 34,30 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 15

Kurssi rakentuu vaihtelevista tunteista Hatha-, Yin- ja lämpöjoogan asanoista. Tunti päättyy rentouttavaan syvärentoutukseen tiibetiläisten äänimaljojen luomaan äänimaailmaan. Ota mukaasi joogamatto, paksu huopa ja joustava asu.

**120458 JOOGA Perniö**

22.1.-16.4., 24 oppituntia  
Saurun koulu, Perniö As Tammissaarentie 735  
ti 17.30-19  
Joogaohjaaja Anna Manninen  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 15

Joogaharjoitus sopii aloittelijoille sekä aikaisemmin joogaa harrastaneille. Liikkeillä eli asanoilla vapautetaan jännitteitä kehosta ja lempeästi vahvistetaan sekä venytetään. Rauhallinen hengitys ja mielen yhdistäminen liikkeeseen syventää niiden vaikutusta ja lisää kehoitietoisuutta. Mukaan joogamatto, joustava asu, villasukat ja paksu huopa.

**120459 ÄIJÄJOOGA A Salo**

21.1.-15.4., 24 oppituntia  
Salon uimahallin liikuntatila, Anistenkatu 6  
ma 17.45-19.15  
Jooganopettaja Ilkka Harjola  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1. klo 15

Notkeutta niveliin - tyyneyttä tietoisuuteen. Keveitä perusharjoituksia ja rentoutumista. Äijäjoogaenergiaa ja venyttelyä oman hengityksen tahdissa. Mitä jäykempi äijä, sen soveliaampi äijäjoogaryhmään. Kaikenlaiset ja kaikenikäiset, myös norjat äijät ovat tervetulleita ryhmään. Osallistuminen ei edellytä aikaisempaa kokemusta joogasta. Ei kilpailua vaan keskittymistä omaan

kehoon ja mieleen. Joustava lämmin asu ja täysimittainen alusta esim. retkipatja mukaan.

**120460 ÄIJÄJOOGA B Salo**

23.1.-17.4., 24 oppituntia  
Salon uimahallin liikuntatila, Anistenkatu 6  
ke 17.45-19.15  
Jooganopettaja Ilkka Harjola  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ti 29.1. klo 15

Sama kurssikuvaus kuin edellisessä kurssissa.

**120461 JOOGAA LUOVASTI LIIKKUEN Salo**

22.1.-9.4., 22 oppituntia  
Salohallin tanssisali, Pormestarinkatu 5  
ti 14.30-16  
Joogaohjaaja Anna Manninen  
Kurssimaksu 34,30 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 29.1. klo 15

Sopii kaiken tasoille joogaajille, liikkujille ja rentoutusta kaipaaville. Harjoitus sallii perinteisten asanoiden liikkua luovasti ja tutkivasti oman hengityksen siivittämänä. Lempeästi avaava, maadoittava ja virkistävä harjoitus. Tunneilla pääosin lempeää musiikkia, välillä tutkitaan liikkeillä erilaisia rytmejä ja liiketasoja. Mukaan joogamatto, joustava asu, villasukat ja paksu huopa.

**120462 VOIMAHATHA Halikko**

21.1.-15.4., 24 oppituntia  
Halikon koulukeskus, Marian koulun liikuntasali, Kuruntie 5  
ma 17.30-19  
Joogaohjaaja Anna Manninen  
Kurssimaksu 35,60 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 25.1. klo 15

Sopii aloittelijoille sekä aikaisemmin joogaa harrastaneille. Lempeästi dynaaminen harjoitus. Harjoitellaan vaihteittain myös tasapainoa, voimaa ja liikkuvuutta haastavia asanoita. Kannustan kuuntelemaan sen hetkisiä tarpeita ja oman viisaan kehon ohjausta hyvään asentoon. Mukaan joogamatto, joustava asu, villasukat ja paksu huopa. (Joogablokki ja vyö, jos löytyy).

**120463 SOINTUKYLPY, SYVÄRENTOUTUS TIIBETILÄISILLÄ ÄÄNIMALJOILLA Salo**

20.1.-17.3., 6,65 oppituntia  
Salon uimahallin liikuntatila, Anistenkatu 6  
su 16-17  
Tiibetiläisten äänimaljojen hoitaja Katja Toivonen  
Kurssimaksu 24,40 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ke 16.1. klo 15

Sointukylpy on ryhmille tehtävä äänimaljarentoutus, joka vaikutus perustuu resonanssiin eli myötävärähtelyyn sekä äänialtoihin. Sointukylvyssä harmoniset äänet ja lempeä värähtely johdattavat rentoutumiseen, jossa koko olemus voi päästää irti jännityksistä, huolista ja arjen kiireestä. Sointukylvyssä ryhmä makaa mukavasti viltin alla joogamatoilla. Sointukylpyohjaaja soittaa meditaatiokelloa ja äänimaljoja luoden tilaan harmonisen äänimaailman. Äänimaljat tuottavat värähteleviä ja luonnollisia ylä-äänä, jotka voimme tuntea tai aistia kehossamme. Kokoon-tumiskertoja 5 kpl, 20.1., 3.2., 17.2.,3.3. ja 17.3. Ota mukaasi joogamatto, paksu huopa ja joustava sekä lämmin asu.

# VAPAA-AIKA, KOTI JA HARRASTUKSET

## RAKENTAMINEN, REMONTOINTI JA SISUSTUS

**Ilmoittautuminen rakentamisen, remontoinnin ja sisustamisen kursseille to 10.1. internetissä klo 15.30 alkaen tai puhelimitse klo 15.30-16.30 numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 090853 JAPANILAINEN KIRJANSIDONTA Halikko

30.3.-31.3., 15 oppituntia  
Halikon lukion Paletti, Kuruntie 30  
la 10-16.15  
su 10-15.30  
Paperikäsityöläinen Erja Huovila  
Kurssimaksu 29,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 22.3. klo 12

Japanilainen kirja on pehmeäkantinen ja avoselkäinen. Kirjan sisäsivut voivat olla irtonaisia, yksittäisiä papereita. Perinteisesti kirja on suhteellisen ohut. Kirjan koossapitävä lankasidos jää näkyviin selkään ja kannen reunaan. Kirjamallista voi soveltaa myös kovakantisen version. Kirjan rakenne on suhteellisen yksinkertainen ja se on nopea valmistaa. Voit tuoda kurssille myös "valmiit" sivut, esim luentomuistiinpanot tai nipun lasten piirustuksia, joista sitten sidotaan kirja. Aikuisen mukana voi ilmoittautua yli 14-vuotias nuori. Myös nuoresta peritään kurssimaksu.

### 130251 KAUNIIT JAPANILAISET RASIAAT/SÄILYTYS-LAATIKOT B Halikko

2.3.-17.3., 30 oppituntia  
Halikon lukion Paletti, Kuruntie 30  
la 10-16.15  
su 10-15.30  
Paperikäsityöläinen Erja Huovila  
Kurssimaksu 39,50 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään ma 25.2. klo 12

Järjestystä ja kauneutta koteihin! Alkajat ja jatkajat oppivat tekemään japanilaisella tekniikalla kauniita, käytännöllisiä, suuria, pieniä, yksilöllisiä rasioita ja laatikoita: kynäteline työpöydälle, kaukosäätimille ja puhelimen latureille laatikko, nenäliinakotelo, suodatinpussikotelo, hattuhyllylle säilytyslaatikot valintasi mukaan. Kokoa rasiaan rakkaimmat postikorttisi tai loihi laatikko elämäsi valokuville tai järjestä sopivaan rasiaan pensselit, kynät, piikit, puikot ja langat. Rasiat valmistetaan konepahvista, joka päällystetään kankaalla tai paperilla. Päällystysmateriaalit taustataan ennen käyttöä ohuen kankaan ja vehnätrikkelysliiman avulla. Opit kurssilla japanilaisen taustausmenetelmän ja vehnätrikkelysliiman valmistuksen. Kurssiviikonloput 2.-3.3. ja 16.-17.3. Aikuisen mukana voi ilmoittautua yli 14-vuotias nuori. Myös nuoresta peritään kurssimaksu. Opettaja lähettää tietoa materiaaleista ennen kursssia.

### 130252 BETONIKURSSI Halikko

13.4.-27.4., 12 oppituntia  
Halikon lukion Paletti, Kuruntie 30  
la 10-13.15  
su 10-13.15  
Artenomi AMK Hannele Ruponen  
Kurssimaksu 27,80 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 5.4. klo 12

Betonitöiden perusteet. Oman tarpeen ja suunnitelman mukaan esim. pieniä patsaita, pylväitä, laattoja, tarjottimia tai palloja. Ota mukaan S30 kuivabetonia, suojakäsineet, hengityssuojain,

sekoitusastia, sekoituslasta, muotteja, kana- tai ötökkäverkkoa, suojaliina, rautalankaa, öljyä, ja imukykyistä kangasta, esim. vaippaharso. Aikuisen mukana voi ilmoittautua yli 12-vuotias lapsi. Myös lapsesta peritään kurssimaksu. Tapaamiset la-su 13.-14.4. ja la 27.4.

### 130253 NUKKEKODIN SISUSTUSKURSSI C Salo

9.2.-10.2., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston käsityöluokka (2. krs), Ylhäistentie 2  
la 10-14.45  
su 10-14.45  
Johanna Oksanen  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 1.2. klo 12

Nukkekodin sisustustekstiilejä, kalusteita ja tarvikkeita vessaan, kylpyhuoneeseen sekä saunaan. Aikuisen mukana voivat ilmoittautua yli 9-vuotiaat lapset. Myös lapsesta peritään kurssimaksu. Kurssilla tarvittavista materiaaleista saat opettajalta tiedon sähköpostilla.

### 130254 NUKKEKODIN SISUSTUSKURSSI D Salo

27.4.-28.4., 12 oppituntia  
Kansalaisopiston käsityöluokka (2. krs), Ylhäistentie 2  
la 10-14.45  
su 10-14.45  
Johanna Oksanen  
Kurssimaksu 27,80 €  
Kurssipaikan peruminen viimeistään to 18.4. klo 12

Nukkekodin asukkaille vaatteita, kenkiä, laukkuja ja asusteita. Aikuisen mukana voivat ilmoittautua yli 9-vuotiaat lapset. Myös lapsesta peritään kurssimaksu. Kurssilla tarvittavista materiaaleista saat opettajalta tiedon sähköpostilla.

## PUUTARHAN- JA PIHANHOITO

**Ilmoittautuminen puutarhan- ja pihanhoidon kursseille ke 9.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 numeroon 044 778 4031 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 130951 PUUTARHAN KEVÄT: NÄIN LEIKKAAT PUUTA JA PENSAITA Salo

16.3.-23.3., 6 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 3 (2. krs), Ylhäistentie 2  
la 13-15.45  
FM, Puutarhuri Leikkonen Päivi  
Kurssimaksu 17,40 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurssipaikan peruminen viimeistään pe 8.3. klo 12

Kurssilla käydään läpi kotipihan pensaiden ja puiden oikeaa hoitokehystä teoriassa ja harjoitellaan sitä vielä käytännössä oikeassa puutarhassa. Kokoontumiskerran aikana puolen tunnin evästäuko. Mikäli sää toisella kerralla on hyvin huono ulkona työskentelyyn, valitaan sille yhteisesti sopiva muu ajankohta. Tervetuloa mukaan!

**130952 PUUTARHAN KEVÄT: NÄIN SUUNNITTELET JA TOTEUTAT UNELMAPIHASI** Salo

18.5.-25.5., 6 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 3 (2. krs), Ylhäistentie 2 la 13-15.45  
FM, Puutarhuri Leikkonen Päivi  
Kurssimaksu 17,40 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään pe 10.5. klo 12

Säästät aikaa ja rahaa, kun suunnittelet pihasi ja puutarhasi perustamis- ja muutostyöt huolella jo etukäteen. Kurssilla kuulet, mitä kaikkea kannattaa ottaa huomioon maaperästä aina kasvi- valintoihin asti. Kurssin aikana voimme käydä tutustumassa johonkin sopivaan pihakohteeseen yhdessä. Kokoon tumiskertojen aikana puolen tunnin evästauko. Tervetuloa!

**RUOANVALMISTUS**

**Ilmoittautuminen ruoanvalmistuskursseille ke 9.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 numeroon 044 778 4031 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

**130351 MIEHET MESTARIKOKKEINA II** Perniö

23.1.-30.1., 8 oppituntia  
Perniön yhteiskoulun kotitalousluokka Lupajantie 11 ke 17.30-20.30  
Kotitalousopettaja, KM Hanna Kivikoski  
Kurs simaksu 18,70 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään pe 18.1. klo 12

Kurssin hintaan tulee erikseen materiaalimaksu n. 15 €/henkilö. Kurssimaksun lisäksi laskutetaan myös materiaalimaksu. Se laskutetaan myös silloin, jos kurssipaikkaa ei ole peruttu viimeiseen peruutuspäivään mennessä. Maukasta ja herkullista arkeen ja juhlaan, perusruoanvalmistusta ja leivontaa osallistujien toiveiden mukaan. Kaikentasoiset kokkaajat tervetulleita!

**130352 PERINTEISET RUOKALEIVÄT** Perniö

3.2.-3.2., 6 oppituntia  
Perniön yhteiskoulun kotitalousluokka Lupajantie 11 su 10-14.30  
Leipuri-kondiittori Elli Kaukiainen  
Kurs simaksu 17,40 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään ma 28.1. klo 12

Kurssin hintaan tulee erikseen materiaalimaksu n. 15 €/henkilö. Kurssimaksun lisäksi laskutetaan myös materiaalimaksu. Se laskutetaan myös silloin, jos kurssipaikkaa ei ole peruttu viimeiseen peruutuspäivään mennessä. On aika perinteisten ruokaleipiä. Opetellaan valmistamaan ja leipomaan perunalimppua, piimälimppua, sekaleipää ja välipalaksi perunarieskaa. Ota mukaan leivinliinat, essu ja pusseja kotiin viemisiä varten.

**130353 KASVISRUOKAA MONEEN MAKUUN** Perniö

6.2.-13.2., 8 oppituntia  
Perniön yhteiskoulun kotitalousluokka Lupajantie 11 ke 17.30-20.30  
Kotitalousopettaja, KM Hanna Kivikoski  
Kurs simaksu 18,70 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään pe 1.2. klo 12

Kurssin hintaan tulee erikseen materiaalimaksu n. 15 €/henkilö. Kurssimaksun lisäksi laskutetaan myös materiaalimaksu. Se laskutetaan myös silloin, jos kurssipaikkaa ei ole peruttu viimeiseen peruutuspäivään mennessä. Tutustumme monipuoliseen kasvi- proteiinivalikoimaan ja valmistamme maukkaita aterioita herkuja unohtamatta. Kaikentasoiset kokkailijat tervetuloa!

**130354 MAKUJA MAAILMALTA** Perniö

6.3.-13.3., 8 oppituntia  
Perniön yhteiskoulun kotitalousluokka Lupajantie 11 ke 17.30-20.30  
Kotitalousopettaja, KM Hanna Kivikoski  
Kurs simaksu 18,70 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään pe 1.3. klo 12

Kurssin hintaan tulee erikseen materiaalimaksu n. 20 €/henkilö. Kurssimaksun lisäksi laskutetaan myös materiaalimaksu. Se laskutetaan myös silloin, jos kurssipaikkaa ei ole peruttu viimeiseen peruutuspäivään mennessä. Aasia, Afrikka, Amerikka ja Eurooppa tutuiksi maukkaiden aterioiden kautta. Tutustumme uusiin mausteisiin ja herkullisiin ruokiin kansainvälisessä hengessä. Kaikentasoiset kokkailijat tervetuloa!

**130355 BEBET JA ALEKSANTERINLEIVOS** Perniö

26.3.-26.3., 4 oppituntia  
Perniön yhteiskoulun kotitalousluokka Lupajantie 11 ti 18-21  
Leipuri-kondiittori Elli Kaukiainen  
Kurs simaksu 16,10 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään ke 20.3. klo 12

Kurssin hintaan tulee erikseen materiaalimaksu n. 15 €/henkilö. Kurssimaksun lisäksi laskutetaan myös materiaalimaksu. Se laskutetaan myös silloin, jos kurssipaikkaa ei ole peruttu viimeiseen peruutuspäivään mennessä. Harjoitellaan kuinka syntyvät suussa sulavat ihanat Bebe-leivokset ja valloittava Aleksanterinleivos. Ota mukaan kaulin, essu ja rasioita kotiin viemisiä varten. Mikäli mahdollista, tuo sähkövatkain.

**130356 HERKULLISET VIINERIT** Perniö

28.4.-28.4., 6 oppituntia  
Perniön yhteiskoulun kotitalousluokka Lupajantie 11 su 10-14.30  
Leipuri-kondiittori Elli Kaukiainen  
Kurs simaksu 17,40 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään ti 23.4. klo 12

Kurssin hintaan tulee erikseen materiaalimaksu n. 20 €/henkilö. Kurssimaksun lisäksi laskutetaan myös materiaalimaksu. Se laskutetaan myös silloin, jos kurssipaikkaa ei ole peruttu viimeiseen peruutuspäivään mennessä. Leivotaan perinteisiä tanskalaisia viinereitä. Tehdään myös pitkää ja muita herkullisia viinereitä herkkusuille. Varaa mukaan kaulin, essu ja pusseja kotiin viemisiä varten.

**130357 HERKULLISET VOILEIPÄKAKUT** Perniö

21.5.-21.5., 4 oppituntia  
Perniön yhteiskoulun kotitalousluokka Lupajantie 11 ti 18-21  
Leipuri-kondiittori Elli Kaukiainen  
Kurs simaksu 16,10 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään ke 15.5. klo 12

Kurssin hintaan tulee erikseen materiaalimaksu n. 45 €/henkilö. Hinta on korkeahko, vaikka pyrimme edullisimpiin raaka-aineisiin. Kurssimaksun lisäksi laskutetaan myös materiaalimaksu. Materiaalimaksu laskutetaan myös silloin, jos kurssipaikkaa ei ole peruttu viimeiseen peruutuspäivään mennessä. Valmistetaan liha- ja kalavoileipäkakut mahdollisimman edullisista raaka-aineista, käytämme lohta. Ota mukaan essu ja astioita kakkujen kotiin viemistä varten. Kakkuja tehdään 2 kpl, varaa astiat sen mukaan (pituus max 30 cm).

## KAUNEUDENHOITO

**Ilmoittautuminen kauneudenhoitokursseille to 10.1. internetissä klo 15 alkaen tai puhelimitse klo 15-16.30 numeroon 044 778 4567 ja tämän jälkeen toimistoaikana numeroon 02 778 4561 tai 02 778 4570.**

### 130651 ITSETEHTYÄ KOSMETIIKKA Salo

28.1.-11.2., 9 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 4 (1. krs), Ylhäistentie 2 ma 18-20.15  
Luonnonkosmetiikan asiantuntija Ludmila Tähtinen  
Kurssimaksu 19,40 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään ma 21.1. klo 12

Tee ammattilaisen ohjauksella itsellesi kasvohoidon perustarvikkeet. Kurssilla valmistamme omalle ihotyypille soveltuvat kasvohoitotuotteet. Alkeiskurssilla pääset sukeltamaan kosmetiikan valmistuksen ainesosiin sekä terveellisen ja luonnollisen ihonhoidon saloihin. Kurssimaksun lisäksi tulee 47€:n materiaalmaksu, joka maksetaan kurssilla opettajalle käteisellä. Materiaalmaksu sisältää kaiken kurssilla tarvittavan tuotteiden ainesosista purkeihin ja kaikkeen valmistuksessa tarvittavaan eikä kurssille tarvitse ottaa mitään mukaan. Kurssi kokoontuu kolmena peräkkäisenä maanantai-iltana.

### 130652 LÖYDÄ OMA TYYLISI Salo

23.1.-23.1., 3 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 4 (1. krs), Ylhäistentie 2 ke 17.30-19.45  
Hiusalan lehtori, Kampaukset-kirjan kirjoittaja Pia Kiikeri  
Kurssimaksu 15,40 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään ke 16.1. klo 12

Tyyli -ilta, jossa keskitytään oman tyylin löytämiseen ja sen tukemiseen pukeutumisella, ehostuksella ja kampauksella, värejä unohtamatta.

### 130653 OMA HIUSTYYLI Salo

30.1., 3 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 4 (1. krs), Ylhäistentie 2 ke 17.30-19.45  
Hiusalan lehtori, Kampaukset-kirjan kirjoittaja Pia Kiikeri  
Kurssimaksu 15,40 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään ke 23.1. klo 12

Ota mukaasi omat kihartimet ja raudat. Niiden avulla opimme, kasvomuotoja tukien, laittamaan omia hiuksiamme. Kurssilla toteutetaan kampauksia niin arkeen, kuin juhlaan. Ota mukaan kihartimien ja rautojen lisäksi, harja, kampa, hiuslakkaa ja peili.

### 130654 EHOSTUSKURSSI Salo

6.2.-27.2., 8 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 4 (1. krs), Ylhäistentie 2 ke 17.30-19.45  
Hiusalan lehtori, Kampaukset-kirjan kirjoittaja Pia Kiikeri  
Kurssimaksu 18,70 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään ke 30.1. klo 12

Kurssilla käydään ehostuksen perusteet ja harjoitellaan omien kasvojen ehostusta, omilla ehostustuotteilla. Toteutetaan arki- ja juhlaehostus omille kasvoille. Ota mukaan omat ehostustuotteet, siveltimet, meikkisieni sekä peili. Kurssitapaamiset ovat kolmena keskiviikkoiltana, ei 20.2. Ensimmäinen kerta on 17.30-19, seuraavat 17.30-19.45.

### 130655 LETTIKURSSI B Salo

6.3.-20.3., 9 oppituntia  
Kansalaisopiston yleisluokka 4 (1. krs), Ylhäistentie 2 ke 17.30-19.45  
Hiusalan lehtori, Kampaukset-kirjan kirjoittaja Pia Kiikeri  
Kurssimaksu 19,40 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään ke 27.2. klo 12

Supersuosittu syksyn lettikurssi järjestetään uudelleen keväällä! Kolmena iltana opetellaan erilaisia lettitekniikoita. Jokainen oppilas ottaa kurssille mukaan henkilön, jolle voi tehdä lettejä. Kurssilla käydään läpi perustekniikat: 3-, 4-, 5-, 6-, 7-, ja 8 -letit, hollantilainen letti, ranskalainen letti, kalanruotoletti, reunaletti, pitsiletiti, nyörikyset ja punonta. Kurssilla myös yhdistellään perustekniikoista näyttäviä lettikampauksia. Opettajalta voi ostaa tarpeen mukaan materiaaleja käteisellä. Ota oma kampa ja harja mukaan.

## PELIT

### 120651 GOLF TUTUKSI Salo

25.4.-16.5., 8 oppituntia  
Salo Golf ry:n tilat ja kenttä Anistenkatu 1 to 17.30-19  
Toimitusjohtaja Tomi Paju, aktiivigolfari Eeva Kyrönlahti ja golfopettaja Eero Kettunen  
Kurssimaksu 25,20 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään to 18.4. klo 15

Kurssilla opitaan golfin perusteet ja saadaan tietoa mm. golfin harrastamisesta ja golfin terveysvaikutuksista. Tutustutaan golfin sääntöihin ja käsitteisiin sekä kenttään, varusteisiin ja välineisiin. Harjoitellaan lyöntejä, myös yhteistä vapaata harjoittelua kentällä. Viimeisellä kokoontumiskerralla harjoitellaan ohjatusti peläämistä. Kurssi on tarkoitettu ensisijaisesti yli 55 vuotiaille mutta ikä ei ole este, nuoremmatkin ovat tervetulleita. Paikat jaetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Ensimmäinen kokoontumiskerta pidetään sisällä. Muulloin sään mukainen varustus. Omia välineitä et tarvitse. Kurssi toteutetaan yhteistyössä Salo Golf ry:n kanssa. Ilmoittautuminen 10.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 puh. 02 778 4570 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina puh. 02 778 4570 tai 02 778 4561.

## VENEILY

### 130451 RANNIKKOMERENKULKU Halikko

15.1.-9.4., 36 oppituntia  
Halikon lukion Evoluutio, Kuruntie 30 ti 18-20.30  
Harry Leino  
Kurssimaksu 58,40 €, ei kurssimaksualennusta  
Kurs sipaikan peruminen viimeistään ma 21.1. klo 12

Suomen Navigaatioliiton ohjelman mukaisen merenkulun jatkokurssi, joka toteutetaan yhteistyössä Salon Navigaatioseura ry:n kanssa, [www.salonnavigaatioseura.fi](http://www.salonnavigaatioseura.fi). Kurssi on tarkoitettu saaristomerenkulun kurssin suorittaneille. Se valmentaa turvalliseen merenkulkuun Suomen ja muun Euroopan rannikkovesillä. Kursin suorittaminen edellyttää sitoutumista ja itsenäistä opiskelua oppituntien ulkopuolella. Kurssin jälkeen on mahdollista suorittaa rannikkolaivuritutkinto pe 12.4. klo 18-22. Varaudu n. 35 € materiaalikuluihin sekä lisäksi tarvitaan saaristokurssin harjoitusmateriaaleja. Kurssilta saatu hyväksytty diplomi tai todistus hyväksytään myös Kansainvälisen huviveneen kuljettajakirjan teoriaosan suoritukseksi. Ilmoittautuminen ke 9.1. klo 15 alkaen internetissä tai puhelimitse klo 15-16 numeroon 044 778 4031 ja tämän jälkeen toimiston aukioloaikoina numeroon 02 7784561 tai 027784570.